

Kommunstyrelsen

Plats och tid	Kommunkontoret i Östhammar, kl. 9.00-15.15.	
Beslutande	§§ 64-81, 84-85, 87-100 Fabian Sjöberg (M), ordförande § 86 Pär-Olof Olsson (M), tjänstgörande ersättare Niclas Bergström (M), tjänstgörande ersättare Måns Lorichs (SD) Ulla Karkebo (SD) §§ 64-77, 79-81, 83-100 Lars O. Holmgren (BoA) § 78 Kristina Karl-Eriksdotter (BoA), tjänstgörande ersättare Sabina Ståhl (KD) Lisa Norén (S) Tomas Bendiksen (S) Mattias Lundqvist (S) Josefine Nilsson (C) Pernilla Grahn (V)	
Övriga deltagande	Ej tjänstgörande ersättare: §§ 64-81, 83-85, 87-100 Pär-Olof Olsson (M), Eva Vonkavaara (SD), Mats Lundquist (SD), §§ 64-77, 79-81, 83-100 Kristina Karl-Eriksdotter (BoA), Roger Lamell (S) Anna Frisk (S), Ann- Charlotte Grehn (S), Camilla Strandman (C) Insynsplats: Irmeli Bellander (L) Kommunfullmäktiges ordförande Lennart Owenius (M) Kommundirektör Peter Nyberg Kommunsekreterare Ania Lehtinen Stabschef Pauliina Lundberg	
Justeringsdatum	Digital justering onsdagen den 27 maj 2026.	
E-signering	Se protokollets sista sida.	Paragrafer 64-81, 83-100
Sekreterare	Ania Lehtinen	
Ordförande	§§ 64-81, 83-85, 87-100 Fabian Sjöberg (M) § 86 Måns Lorichs (SD)	
Justerande	Josefine Nilsson (C) och Niclas Bergström (M)	

Anslagsbevis

Justeringen har tillkännagivits genom anslag på kommunens digitala anslagstavla.

Organ	Kommunstyrelsen
Sammanträdesdatum	2026-05-26
Datum för anslags uppsättande	2026-05-28
Anslags nedtagande	2026-06-19
Förvaringsplats för protokollet	Kommunkontoret, Stångörsgatan 10 i Östhammar.

Kommunstyrelsen

Paragrafer

§ 64.	Val av justerare	4
§ 65.	Fastställande av föredragningslista	4
§ 66.	Information från bygg- och miljönämnden	5
§ 67.	Information från Östhammar Vatten AB	6
§ 68.	Driftbidrag för Östhammar Vatten AB	7
§ 69.	Höjning av VA-taxans brukningsavgift 2027, Östhammars kommun.....	10
§ 70.	Höjning av VA-taxans anläggningsavgift 2027, Östhammars kommun	13
§ 71.	Svar på medborgarmotion om att jordvall stoppar jord- och skogsbruk och påverkar landskapet för mark- och tomtägare.....	15
§ 72.	Ekonomisk uppföljning april 2026 och helårsprognos 2026 samt avstämning mål och uppdrag	16
§ 73.	Fastställande av budget 2027 och flerårsplan 2028-2029, drift- och investeringsbudget.....	17
§ 74.	Upphävande av Regler för budgetprocess och Regler för budgetuppföljningsprocessen.....	19
§ 75.	Riktlinje för skydd av barn och unga	20
§ 76.	Antagande av ny Måltidspolicy	22
§ 77.	Avtalsförändring i markupplåtelse	23
§ 78.	Markupplåtelse Öregrunds idrottsklubb.....	25
§ 79.	Yttrande gällande remiss omfattande översyn och aktualisering av hamnarna av riksintresse för yrkesfisket.....	27
§ 80.	Beslut om att ingå avsiktsförklaring avseende förstudier om möjlig etablering av ny kärnkraft i Östhammars kommun.....	29
§ 81.	Plan för det brottsförebyggande arbetet	32
§ 83.	Informationsärende: Genomgång av kommunens informations-/ cybersäkerhetsarbete	33
§ 84.	Granskning av kommunens anläggningsregister	34
§ 85.	Överenskommelse avseende Väg 288 Gimo - Börstil	35
§ 86.	Kamerabevakning	36
§ 87.	Kommunal gåva i samband med borgerlig vigsel.....	37
§ 88.	Revidering av reglemente för styrelse och nämnder.....	38
§ 89.	Revidering av reglemente för IT-nämnden	40
§ 90.	Svar på motion från Pernilla Grahn (V) om att ”Stoppa byggandet av VA anläggning i Östhammar-Öregrund NU!”.....	43

Kommunstyrelsen

§ 91.	Svar på motion från Camilla Strandman (C) om att det ska vara möjligt att bo kvar i sin nära hembygd även som äldre och även i skärgården.....	44
§ 92.	Godkännande av årsredovisning för gemensam IT-nämnd 2025	45
§ 93.	Årsredovisning och revisionsberättelse Stiftelsen Östhammarshem 2025	46
§ 94.	Årsredovisning för Samordningsförbundet 2025.....	47
§ 95.	Anmälningssärenden: Årsredovisning 2025, verksamhetsrapport och bolagsstyrningsrapport 2025 Gästrike Vatten AB	48
§ 96.	Delegationsbeslut	49
§ 97.	Anmälningssärenden från nämnder	53
§ 98.	Anmälningssärenden från bolag, stiftelser, etc.....	54
§ 99.	Anmälningssärenden, rapporter, domslut med mera	55
§ 100.	Information från kommunförvaltningen	56
	Avslutning	57

Kommunstyrelsen

§ 64. Val av justerare

Beslut

Kommunstyrelsen väljer Josefine Nilsson (C) och Niclas Bergström (M) att justera dagens protokoll.

Kommunstyrelsen väljer Måns Lorichs (SD) att justera § 86.

§ 65. Fastställande av föredragningslista

Beslut

Kommunstyrelsen fastställer föredragningslistan.

Kommunstyrelsen

Dnr KS-2026-1

§ 66. Information från bygg- och miljönämnden

Beslut

Kommunstyrelsen har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Information i aktuella frågor från verksamheten.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Samhällsbyggnadschef Ulf Andersson informerar från verksamheten.

Kommunstyrelsen

Dnr KS-2026-1

§ 67. Information från Östhammar Vatten AB

Beslut

Kommunstyrelsen har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Information i aktuella frågor från verksamheten.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

VD för Gästrike Vatten AB Lena Blad och chef för ledningsnät Daniel Norlin informerar från verksamheten.

Dnr KS-2026-370

§ 68. Driftbidrag för Östhammar Vatten AB**Förslag till beslut**

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige bifaller Östhammar Vatten AB:s begäran om ett driftbidrag på 8,5 mnkr för att möta ej aktiverbara rörelse- och kapitalkostnader kopplade till VA-utvecklingen i Östra Östhammar under år 2027. (Bilaga)

Reservationer

Lars O. Holmgren (BoA) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Ärendebeskrivning

Under våren 2022 fattade kommunfullmäktige i Östhammar beslut om att knyta ihop VA-anläggningarna i de östra delarna av Östhammars kommun (Östhammar och Öregrund) för att både skapa en bättre VA-försörjning och öka kapaciteten. Ett VA-utvecklingsprogram har därför startat med uppgiften att öka VA-kapaciteten, både vad gäller produktion av dricksvatten samt rening av avloppsvatten (spillvatten), för att kunna ansluta fler samt öka kvaliteten i de VA-tjänster som levereras till nuvarande kunder.

De investeringar som planeras inom ramen för programmet VA-utveckling i östra Östhammar innebär utöver investeringsutgifter, även ökade rörelse- och finansiella kostnader under planperioden. Det betyder att ett årligt driftbidrag behövs för att balansera Östhammar Vattens intäkter och täcka upp för det underskott som annars skulle uppstå, och därigenom undvika att utvecklingskostnaderna för tillväxt belastar VA-kollektivet. Detta i enlighet med beslut §78 i Östhammars kommunfullmäktige 2022-06-14.

För 2027 uppgår bedömt behov av driftsbidrag till 8,5 mnkr, varav 7,5 mnkr avser kostnader under verksamhetsåret och 1 mnkr avser tillkommande kostnader från 2025 som ej täcktes av beviljat driftsbidrag för det året. Kostnader för resurser och aktiviteter som inte kan redovisas som investering ingår i driftbidraget under posten rörelsekostnader. Framst är det kommunikation (både tid och kostnader) som innefattas, men även viss kostnad för övriga resurser samt lokalhyra ingår. Kapitalkostnaderna avser räntekostnader för lånade investeringsmedel, avskrivningskostnader samt tillkommande skattekostnad till följd av att Östhammar Vatten genom ökade räntekostnader träffas av regelverket om ränteavdragsbegränsningar.

Tabell 1. Specifikation av driftbidrag för utvecklingskostnader för VA-utveckling i östra Östhammar

Driftbidrag (mnkr)	2027	2028	2029	2030
Rörelsekostnader	3,0	2,5	2,5	2,5
Kapitalkostnader	5,5	11,5	20,5	26,5
Summa	8,5	14,0	23,0	29,0

Kommunstyrelsen

Ärendets beredning

I beredningen av underlaget har dialog skett med tjänstemän i Östhammars kommun.

Beslutsunderlag

Bilaga:

Protokollsutdrag från Östhammar Vatten AB:s styrelsemöte 2026-04-23 - *samma som ärende 7.*

Bilaga 1 - Budgetramar år 2027 med utblick för 2028 – 2030)

Protokoll från Gästrike Vatten AB:s styrelsemöte 2026-04-23

Bilaga 2 - Långsiktig plan för Gästrike Vatten-koncernen 2027-2030

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

VD för Gästrike Vatten AB Lena Blad och chef för ledningsnät Daniel Norlin föredrar ärendet.

Yrkanden

Lars O. Holmgren (BoA) yrkar i första hand att ärendet ska återremitteras och i andra hand avslag med följande motivering:

Den redovisning som följer med ärendet tydliggör den ekonomiska orimligheten för Östhammars kommunkoncern och de boende i Östhammars kommun att gå vidare utifrån de rambeslut som fattades av Östhammars KF i juni 2022. Dessutom har förutsättningarna för projektets planerade genomförande förändrats avsevärt bara under dessa fyra år. Beslutets stora ekonomiska konsekvenser riskerar att tränga undan andra livsnödvändiga kommunala investeringar och välfärdssatsningar under decennier. Därför krävs ett nytt beslut i KF som ersätter det tidigare från juni 2022.

Därför yrkar undertecknad i första hand på en återremiss utifrån tre huvudskäl att ta fasta på inför beredning inför ett nytt rambeslut i KF där de boendes ekonomi och kommunens samlade attraktivitet står i fokus:

Att en nedskalning av projektets omfattning görs utifrån de ändrade förutsättningarna beroende på inflation, räntehöjningar, lägre födslootal, lägre invandring och svagare befolkningsutveckling o s v.

Att en nedskalning av projektets omfattning görs där inriktningen främst ska vara att minimera påtvingad anslutning till det kommunala VA-nätet på landsbygden, d v s k tvångsanslutning.

Att havsvattenverket skjuts på framtiden och att ÖVAB istället ges i uppdrag att satsa på läcksökning och vattensparande kampanjer.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på om ärendet ska avgöras idag eller återremitteras och finner att kommunstyrelsen beslutar att ärendet ska avgöras idag.

Kommunstyrelsen

Ordförande ställer proposition på avlagsyrkandet och finner att kommunstyrelsen beslutar att avslå Lars O. Holmgren (BoA) avlagsyrkande.

Beslutet skickas till

VD Gästrike Vatten [lena.blad@gastrikevatten.se](mailto:lana.blad@gastrikevatten.se)

VD-assistent Gästrike Vatten ingela.lindstrom@gastrikevatten.se

Ekonomichef Gästrike Vatten jonas.warn@gastrikevatten.se

Controller Gästrike Vatten marie.eriksson@gastrikevatten.se

Dnr KS-2026-367

§ 69. Höjning av VA-taxans brukningsavgift 2027, Östhammars kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att från 1 januari 2027 höja VA-taxans brukningsavgift för Östhammars kommun enligt bilaga 2. (Bilagor)

Reservationer

Lars O. Holmgren (BoA) reserverar sig mot beslut till förmån för eget yrkande.

Avstår från att delta i beslut

Pernilla Grahn (V) avstår från att delta i beslutet.

Ärendebeskrivning

I Östhammars kommun är antalet vattenverk och reningsverk många då kommunen består av flera tätorter, och antalet kunder som ska dela på kostnaderna är relativt få. Kostnaderna för VA-verksamhetens drift i Östhammar ökar både på grund av inflation och höjda kapitalkostnader, samt av ett stort behov av åtgärder för att upprätthålla den dagliga VA-leveransen. Behovet av underhåll och uppgradering av nuvarande VA-system är stort, både utifrån ålder, status och nya (eller skärpta) myndighetskrav.

VA-verksamheten är i grunden avgiftsfinansierad och en höjning av taxan är nödvändig för att bibehålla balans mellan intäkter och kostnader i Östhammar Vatten AB. För en rättvis fördelning mellan kommunens önskade tillväxtingsatsning och nödvändiga kostnader för befintliga VA-kunder i Östhammar ges driftbidrag kopplat till vattenledning från Tierp och VA-utveckling i de östa delarna från Östhammars kommun.

Efter driftbidrag samt översyn för att dämpa och hålla nere kostnader krävs en höjning av brukningsintäkterna för år 2027 med 7 % för att bibehålla balans med ökade kostnader och upprätthålla VA-leveransen. Under år 2028–2030 bedöms ytterligare intäktshöjningar i storleksordningen 7–8 % per år vara nödvändiga, för att tillsammans med driftsbidrag på ca 14–29 mnkr per år bibehålla balans mellan intäkter och kostnader. En ökad kostnadsnivå eller minskad försåld mängd vatten kan dock påverka behovet av nivå på driftsbidrag och taxa.

Höjningen har fördelats varierat mellan olika parametrar i taxan för att tillse att olika kundgrupper belastas lika för en rättvis avgiftssättning.

Föreslagen intäktshöjning i Östhammars kommun på 7 procent innebär en höjning av taxan med 8 kr per månad, eller 98 kr per år, för genomsnittsvillan i Östhammar med 63 kr per månad, eller 759 kr per år, per lägenhet för flerfamiljshus (typhus B*)

En liter vatten för den genomsnittliga villan i Östhammar ligger efter höjningen på cirka 16 öre, inklusive fasta kostnader och avlopp, vilket är en ökning med 0,12 öre.

Kommunstyrelsen

Genomsnittsvillan i Östhammar förbrukar 85 kubikmeter vatten per år medan den nationella jämförelsen via Svenskt Vatten använder en högre vattenförbrukning på 150 kubikmeter för villor (typhus A). Typhus A innebär en minskning på 60 kr per månad eller 717 kr per år. *Enligt den nationella jämförelsen via Svenskt Vatten. För flerfamiljshus är det svårare att definiera ett relevant genomsnittligt flerfamiljshus i Hofors. Typhus B motsvarar 15 lägenheter och en förbrukning på 2 000 kubikmeter.

Bakgrund

VA-verksamheten i Sverige är tydligt reglerad. Alla kostnader för vatten och avlopp inom en kommun som är nödvändiga för VA-kunderna, det vill säga kommunens VA-kollektiv, finansieras av Va-taxan i den egna kommunen. Hänsyn ska tas till att varje generation användare ska stå för sina egna kostnader.

Va-taxan fördelas på anläggningstaxa (engångsavgift som en fastighetsägare betalar innan anslutning och vid tillbyggnad på befintlig fastighet) och brukningstaxa (löpande avgift som en fastighetsägare betalar för nyttan av kommunalt dricksvatten, spillvatten och dagvatten).

Gästrike Vatten tar fram förslag på taxenivåer för att täcka kostnaderna för VA i respektive kommun. Styrelsen i respektive anläggningsbolag (Gävle Vatten, Hofors Vatten, Ockelbo Vatten, Älvkarleby Vatten, Östhammar Vatten) beslutar om förslag till Kommunfullmäktige. Taxan fastställs av respektive kommuns fullmäktige.

Beslutsunderlag

Bilaga:

Protokollsutdrag från Östhammar Vatten AB:s styrelsemöte 2026-04-23

Bilaga 1 - Underlag för höjning av VA-taxans bruksavgift år 2027, Östhammars kommun

Bilaga 2 - Bruksavgifter år 2027, Östhammars kommun

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

VD för Gästrike Vatten AB Lena Blad och chef för ledningsnät Daniel Norlin föredrar ärendet.

Yrkanden

Lars O. Holmgren (BoA) yrkar i första hand att ärendet ska återremitteras och i andra hand avslag.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på om ärendet ska avgöras idag eller återremitteras och finner att kommunstyrelsen beslutar att ärendet ska avgöras idag.

Ordförande ställer proposition på avslagsyrkandet och finner att kommunstyrelsen beslutar att avslå Lars O. Holmgren (BoA) avslagsyrkande.

Kommunstyrelsen

Beslutet skickas till

VD Gästrike Vatten lana.blad@gastrikevatten.se

VD-assistent Gästrike Vatten ingela.lindstrom@gastrikevatten.se

Ekonomichef Gästrike Vatten jonas.warn@gastrikevatten.se)

Dnr KS-2026-368

§ 70. Högning av VA-taxans anläggningsavgift 2027, Östhammars kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att från 1 januari 2027 höja VA-taxans anläggningsavgift för Östhammar kommun enligt bilaga 2. (Bilagor)

Avstår från att delta i beslut

Pernilla Grahn (V) avstår från att delta i beslutet.

Ärendebeskrivning

En analys av kostnader och intäkter kopplade till anläggningsavgifter har genomförts inom Gästrike Vatten-koncernen. Genomlysningen visar att en utbyggnad i snitt varierar stort, från 160 000 kr till 600 000 kr exklusive moms för respektive fastighet. Oavsett skillnader för respektive förbindelsepunkt (där anslutning sker) är det tydligt att kostnaderna har ökat och att anläggningsavgiftens nivå behöver höjas för att bättre möta kostnader för utbyggnad och anpassning av VA-infrastrukturen.

För att anläggningsavgiftens nivå bättre ska spegla kostnaderna vid anslutning föreslås en höjning. Höjningen sker främst på parametrarna servisavgift och förbindelseavgift för att bättre spegla kostnader och nyttoaspekter. Höjningen föreslås ske i ett steg för att fördela kostnaderna så rättvist som möjligt. Vid en höjning över flera år fördelas kostnader ut till alla anslutna VA-kunder genom den löpande bruksavgiften.

En anslutning för ett typhus A, en villa som ansluts till dricksvatten, spillvatten och dagvatten och har en tomtyta på 800 kvm kommer att kosta 267 000 kr inklusive moms mot dagens 177 000 kr inklusive moms.

Bakgrund

VA-verksamheten i Sverige är tydligt reglerad. Alla kostnader för vatten och avlopp inom en kommun som är nödvändiga för VA-kunderna, det vill säga kommunens VA-kollektiv, finansieras av Va-taxan i den egna kommunen. Hänsyn ska tas till att varje generation användare ska stå för sina egna kostnader.

Va-taxan fördelas på anläggningstaxa (engångsavgift som en fastighetsägare betalar innan anslutning och vid tillbyggnad på befintlig fastighet) och brukningstaxa (löpande avgift som en fastighetsägare betalar för nyttan av kommunalt dricksvatten, spillvatten och dagvatten).

Gästrike Vatten tar fram förslag på taxenivåer för att täcka kostnaderna för VA i respektive kommun. Styrelsen i respektive anläggningsbolag (Gävle Vatten, Hofors Vatten, Ockelbo Vatten, Älvkarleby Vatten, Östhammar Vatten) beslutar om förslag till Kommunfullmäktige. Taxan fastställs av respektive kommuns fullmäktige.

Kommunstyrelsen

Beslutsunderlag

Bilagor:

Protokollsutdrag från Östhammar Vatten AB:s styrelsemöte 2026-04-23 - *samma som ärende 7.*

Bilaga 1 - Underlag för höjning av VA-taxans anläggningsavgift år 2027 Östhammars kommun

Bilaga 2 - Anläggningsavgifter år 2027, Östhammar kommun

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

VD för Gästrike Vatten AB Lena Blad och chef för ledningsnät Daniel Norlin föredrar ärendet.

Beslutet skickas till

VD Gästrike Vatten lana.blad@gastrikevatten.se

VD-assistent Gästrike Vatten ingela.lindstrom@gastrikevatten.se

Ekonomichef, Gästrike Vatten (jonas.warn@gastrikevatten.se)

Kommunstyrelsen

Dnr KS-2026-90

§ 71. Svar på medborgarmotion om att jordvall stoppar jord- och skogsbruk och påverkar landskapet för mark- och tomtägare

Beslut

Kommunstyrelsen ställer sig bakom förvaltningens svar och bedömer medborgarmotionen som besvarad. (Bilaga)

Avstår från att delta i beslut

Josefine Nilsson (C) och Pernilla Grahn (V) avstår från att delta i beslutet.

Ärendebeskrivning

I juni 2022 fattade kommunfullmäktige beslut om en systemlösning för att knyta ihop vatten- och avloppsanläggningarna i de östra delarna av Östhammars kommun och där ett av delprojekten är överföringsledningar för dricksvatten och spillvatten mellan Östhammar och Öregrund. Den inkomna medborgarmotionen berör detta delprojekt. Frågan ligger inom kommunstyrelsens verksamhetsområde enligt reglemente för styrelse och nämnder § 7. Medborgarmotionen har uppnått namnunderskrifter från 1 % av folkbokförda i kommunen. Svaret från förvaltningen klargör skälen för det valda tillvägagångssättet, hur det påverkar möjligheten att bruka marken samt förtydligar den planerade utformningen.

Beslutsunderlag

Bilaga:

Medborgarmotion

Förvaltningens svar på medborgarmotion

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Medborgarmotionärer Maria Sjölander och Ylva Janse redogör för medborgarmotionen.

Utredare Anna Bergsten föredrar ärendet.

Beslutet skickas för åtgärd till

Webbredaktionen för publicering på kommunens webbplats

Staben för avslut

Beslutet skickas för kännedom till

Utredare Anna Bergsten

VD Gästrike Vatten AB Lena Blad

Samtliga medborgarmotionärer

Dnr KS-2026-203

§ 72. Ekonomisk uppföljning april 2026 och helårsprognos 2026 samt avstämning mål och uppdrag

Beslut

Kommunstyrelsen godkänner den ekonomiska redovisningen per april 2026 samt helårsprognos 2026 för Östhammars kommun samt avstämning av mål och uppdrag per april 2026. (Bilaga)

Ärendebeskrivning

Ekonomiskt utfall och årsprognos per april 2026 för Östhammars kommun samt avstämning mål och uppdrag per april 2026.

Beslutsunderlag

Bilaga - Uppföljning april 2026 Östhammars kommun
Uppföljning mål och uppdrag månadsvis

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Ekonomichef Mattias Nilsson och budgetstrateg Frida Jansson föredrar ärendet.

Beslutet skickas för kännedom till

Ekonomichef Mattias Nilsson
Kommundirektör Peter Nyberg
Stabschef Pauliina Lundberg
Kontorschefer

Dnr KS-2026-336

§ 73. Fastställande av budget 2027 och flerårsplan 2028-2029, drift- och investeringsbudget

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att:

- fastställa budget 2027, samt flerårsplan 2028-2029,
- fastställa Östhammars kommuns skattesats för 2027 till 21,54 kronor,
- vid tillämpning av kalkylmässig ränta fastställs räntesatsen till 2%,
- kommunstyrelsen har under år 2027 rätt att nyupplåna, dvs öka kommunens skulder, med totalt 100 mnkr upp till totalt 560 mnkr,
- kommunstyrelsen har under år 2027 rätt att omsätta lån, dvs låna upp belopp motsvarande de lån som förfaller till betalning under året,
- kommunstyrelsen medges rätt att besluta om fördelning av den ofördelade investeringsramen för planperioden,
- kommunägda företag ska under 2027 avlämna delårsrapport till kommunstyrelsen per 31 augusti,
- förvaltningen får i uppdrag att arbeta efter resultatmål om 2 % som andel av skatter och generella statsbidrag år 2027 samt 2,0 % under resterande planperiod.

Reservationer

Lisa Norén (S), Tomas Bendiksen (S) och Mattias Lundqvist (S) reserverar sig mot beslutet till förmån för Lisa Noréns (S) yrkande.

Pernilla Grahn (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Avstår från att delta i beslut

Josefine Nilsson (C) avstår från att delta i beslutet.

Ärendebeskrivning

Förslag till budget 2027 och flerårsplan 2028-2029 har utarbetats med stöd av kommunens resursfördelningsmodell där justeringar har gjorts för kända volym- och kostnadsuppräknningar samt skatter och bidrag. Budgetramarna baseras på de förutsättningar som har satts upp av den politiska majoriteten.

Budgetförslaget innehåller drift- och investeringsbudget för Östhammars kommun.

Beslut om budget fattas av kommunfullmäktige den 16 juni 2026. Nämndernas verksamhetsberättelser tas fram därefter och anmäls till fullmäktige under hösten.

Skattesatsen för Östhammars kommun 2027 ska fastställas av kommunfullmäktige senast sista november 2026. Skattesatsen för 2027 föreslås fastställas till 21,54 kronor, en minskning med 0,05 kr jämfört med 2026.

Kommunstyrelsen

Beslutsunderlag

Årsbudget 2027 plan 2028-2029

Ärendets behandling

Vid kommunstyrelsens arbetsutskott 2026-05-12 avstod Lisa Norén (S) och Tomas Bendiksen (S) från att delta i beslutet.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Ekonomichef Mattias Nilsson, budgetstrateg Frida Jansson och kvalitetsutvecklare Fredrik Hübinette föredrar ärendet.

Yrkanden

Lisa Norén (S) yrkar avslag till att-satserna 1, 2 och 8 i kommunstyrelsens förslag.

Tomas Bendiksen Mattias Lundqvist (S) yrkar bifall till Lisa Noréns (S) yrkande.

Pernilla Grahn (V) yrkar avslag till kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på yrkandena och finner att kommunstyrelsen beslutar att avslå Lisa Noréns (S) och Pernilla Grahns (V) avslagsyrkanden.

Beslutet skickas till

Kommundirektör Peter Nyberg

Ekonomichef Mattias Nilsson

Kvalitetsutvecklare Fredrik Hübinette

Budgetstrateg Frida Jansson

Kommunstyrelsen

Dnr KS-2026-364

§ 74. Upphävande av Regler för budgetprocess och Regler för budgetuppföljningsprocessen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att upphäva Regler för budgetprocess och Regler för budgetuppföljningsprocessen. Styrdokumenten ersätts med en mer överskådlig och aktualiserad beskrivning som en del av kommunens budgethandling.

Ärendebeskrivning

Styrdokumenten Regler för budgetprocess och Regler för budgetuppföljningsprocessen antogs av kommunfullmäktige 2021. Styrdokumenten har en långt högre detaljeringsnivå än vad politiskt antagna styrande dokument normalt har och speglar inte kommunförvaltningens nuvarande organisation.

En mer överskådlig och aktualiserad beskrivning av budget- och budgetuppföljningsprocessen har framarbetats och ingår som en del av kommunens budgethandling för både 2026 och 2027. Beskrivningen publiceras även som fristående text på kommunens intranät INES.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Ekonomichef Mattias Nilsson och budgetstrateg Frida Jansson föredrar ärendet.

Beslutet skickas efter beslut i kommunfullmäktige för åtgärd till

Webbredaktionen för avpublicering på hemsidan

Beslutet skickas för kännedom till

Kontorschefer
Kommundirektör
Stabschef
Ekonomichef

Dnr KS-2026-245

§ 75. Riktlinje för skydd av barn och unga

Beslut

Kommunstyrelsen antar Riktlinje för skydd av barn och unga. (Bilaga)

Reservationer

Lisa Norén (S), Tomas Bendiksen (S), Mattias Lundqvist (S), Josefine Nilsson (C) och Pernilla Grahn (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för Lisa Noréns (S) yrkande.

Ärendebeskrivning

Östhammars kommun har ett ansvar att arbeta förebyggande för att skydda barn och unga. Riktlinjen beskriver hur kommunen systematiskt, genom tidiga och samordnade insatser, ska arbeta för att skydda barn och unga mot grooming, sexuellt utnyttjande, rekrytering till eller delaktighet i organiserade brottslighet, samt annan exploatering, både i fysiska och digitala miljöer.

Syftet med denna riktlinje är att ange kommunens övergripande viljeinriktning samt tydliggöra ansvar och samverkan i det förebyggande och åtgärdande arbetet. Riktlinjen ska fungera som ett styrande dokument för berörda nämnder och kompletteras med rutiner och vägledningar i respektive verksamhet.

Kommunstyrelsen beslutade 2026-03-24 att sända ut förslag till Riktlinje för skydd av barn och unga på remiss till barn- och utbildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden samt vård- och omsorgsnämnden och att remissvaren ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast 2026-05-06.

Remissversionen har passerat de respektive nämndernas arbetsutskott. Tidiga remissinspel har inarbetats enligt bifogat missiv.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Eventuella kostnader till följd av riktlinjens införande bedöms rymmas inom respektive nämnds budgetram.

Prövning av barnets bästa

Bedömningen är att riktlinjen och dess genomförande sammantaget kommer att stärka barns trygghet och utveckling.

Beslutsunderlag

Bilaga - Riktlinje för skydd av barn och unga

Remissvar från barn- och utbildningsnämnden

Remissvar från kultur- och fritidsnämnden

Remissvar från vård- och omsorgsnämnden

Missiv ändringar och tillägg

Kommunstyrelsen

Ärendets behandling

Vid kommunstyrelsens arbetsutskott 2026-05-12 avstod Lisa Norén (S) och Tomas Bendiksen (S) från att delta i beslutet.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Kvalitetsutvecklare Fredrik Hübinette föredrar ärendet.

Yrkanden

Lisa Norén (S) yrkar att ärendet ska återremitteras med följande motivering:

Att arbeta mot sexuellt utnyttjande av barn är både en självklarhet och en skyldighet. Och trots att det blivit en hel del ändringar i det ursprungliga förslaget, saknar fortfarande riktlinjen förankring i verksamheterna och vi saknar också förklaring till varför den politiska majoriteten valt att inte lyssna in professionen och nämndernas remissvar i sin helhet. Nämnderna med företrädare från samtliga partier har ställt sig bakom remissvaren. Vi vill också fortfarande understryka det faktum att det endast är rektor och lärare som avgör vilket material som ska användas i skolan, inte politiken. Risken är att vi köper in ett material som vi sen inte kommer kunna använda. Och just eftersom detta är ett så viktigt arbete, yrkar vi därför återremiss av ärendet. Och under den återremissen kan med fördel HBTQi-perspektivet tas i beaktande.

Tomas Bendiksen (S), Mattias Lundqvist (S), Josefine Nilsson (C) och Pernilla Grahn (V) yrkar bifall till Lisa Noréns (S) återremissyrkande.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på om ärendet ska avgöras idag eller återremitteras och finner att kommunfullmäktige beslutar att ärendet ska avgöras idag.

Beslutet skickas för kännedom till

Barn- och utbildningschef Christina Stenhammar
Kommunledningschef Pauliina Lundberg
Kultur- och fritidschef Oskar Molarin
Socialchef Lina Edlund

Beslutet skickas för åtgärd till

Barn- och utbildningsnämnden
Kultur- och fritidsnämnden
Vård- och omsorgsnämnden
Webbredaktionen för publicering på kommunens webbplats

Dnr KS-2026-309

§ 76. Antagande av ny Måltidspolicy

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta ny Måltidspolicy och därigenom upphäva tidigare Livsmedelspolicy. (Bilaga)

Ärendebeskrivning

Östhammars kommun tillhandahåller måltider inom ett flertal verksamheter såsom förskola, skola och äldreomsorg. Måltiderna utgör en betydande del av kommunens service och har stor betydelse för såväl folkhälsa som kvalitet, trivsel och resursanvändning.

För att stärka kommunens inriktning och skapa en gemensam grund för måltidsverksamheterna har ett förslag till ny måltidspolicy tagits fram. Policyn syftar till att tydliggöra prioriteringar kopplade till näringsriktiga, hållbara och attraktiva måltider. Ett särskilt fokus ligger på att främja svenska och närproducerade råvaror och stärka lokal livsmedelsproduktion.

Måltidspolicyn betonar även vikten av måltidens helhet – inte bara innehållet på tallriken, utan även ursprung, kvalitet, tillagningsmetoder, måltidsmiljö och upplevelse. Policyn föreslår dessutom att andelen animaliska produkter i kommunens måltidsverksamheter ska öka.

Beslutsunderlag

Bilaga - Måltidspolicy, Östhammars kommun

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Kvalitetsutvecklare Andreas Järvenpää föredrar ärendet.

Beslutet skickas för åtgärd till

Kommunikation och kundtjänst för publicering av Måltidspolicyn på webben och avpublicering av tidigare Livsmedelspolicy

Beslutet skickas för kännedom till

Tekniska kontoret

Dnr KS-2026-312

§ 77. Avtalsförändring i markupplåtelse

Beslut

Kommunstyrelsen ger förvaltningen i uppdrag att ändra avtalet i enlighet med förslag:

- § 3 Avtalstid/upsägningstid
Detta avtal gäller för perioden 2026-06-01 till 2036-05-31.
Avtalet förlängs därefter automatiskt med fem (5) år i taget om uppsägning inte sker senast ett (1) år före den löpande avtalstidens utgång.

Ärendebeskrivning

Alunda sportklubb bedriver idag friidrottsverksamhet på Marmavallen. Marmavallen ägs av kommunen och det existerar ett markupplåtelseavtal som bifogas ärendet.

Alunda sportklubb ser behov att rusta upp Marmavallen genom att:

- Riva bort den gamla beläggningen på löparbanor, ansatsytan för höjdhopp samt ansatsbana till längdgröpar för att ersätta med ny utökad yta innanför staketet.
- Bygga nytt staket runt banorna.
- Tillgänglighetsanpassa entréerna samt asfaltering på gruset framför läktarens entré.
- Lägga om ytskiktet på kullringar.
- Tillgänglighetsanpassning av läktare
- Förlänga ansatsbanan

För att möjliggöra dessa satsningar kommer klubben söka bidrag från allmänna arvsfonden. Allmänna arvsfonden ställer krav att avtalet säkrar en 10-årig rättighet till nyttjande. Förvaltningen föreslår mot bakgrund av ovanstående att befintligt avtal får följande tillägg/ändring:

- § 3 Avtalstid/upsägningstid
Detta avtal gäller för perioden 2026-06-01 till 2036-05-31.
Avtalet förlängs därefter automatiskt med fem (5) år i taget om uppsägning inte sker senast ett (1) år före den löpande avtalstidens utgång.

Förslaget har prövats mot kommunallagens bestämmelser om likställighet och förbud mot otillbörligt gynnande av enskild. Bedömningen är att upplåtelsen är sakligt motiverad, tidsbegränsad och proportionerlig samt knuten till ett tydligt allmänintresse, då den möjliggör investeringar i anläggning på kommunal mark som kommer kommunens invånare till del.

Beslutsunderlag

Befintligt avtal
Kartbilaga

Kommunstyrelsen

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Markstrateg Krister Carlsson föredrar ärendet.

Beslutet skickas för åtgärd till

Markstrateg Krister Carlsson

Beslutet skickas för kännedom till

Daniel Andersson

Dnr KS-2026-175

§ 78. Markupplåtelse Öregrunds idrottsklubb

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att ingå bifogat avtal. (Bilaga).

Jäv

På grund av jäv deltar inte Lars O. Holmgren (BoA) i handläggningen i detta ärende.

Ärendebeskrivning

Öregrunds idrottsklubb bedriver idag, och har under en längre tid, verksamhet i anslutning till elljusspåret i Öregrund. Vissa delar av föreningens verksamhet och administration är bedriven i de intilliggande byggnaderna, byggnader som har lite för många år på nacken och saknar den standard föreningen vill se.

Öregrunds idrottsklubb har för avsikt att bygga ny klubblokal. Lokalen kommer anslutas till kommunalt VA, tillsammans en investering man kommer söka bidrag för. En vanligt förekommande förutsättning för att kunna göra en sådan ansökan är att man kan påvisa en rättighet till platsen om minst 10 år.

Arrendeavgiften föreslås sättas till 1000 kronor årligen.

Förslaget har prövats mot kommunallagens bestämmelser om likställighet och förbud mot otillbörligt gynnande av enskild. Bedömningen är att upplåtelsen är sakligt motiverad, tidsbegränsad och proportionerlig samt knuten till ett tydligt allmänintresse, då den möjliggör investeringar i anläggning på kommunal mark som kommer kommunens invånare till del.

Beslutsunderlag

Bilaga:

Arrendeavtal

Kartbilaga

Ärendets behandling

Vid kommunstyrelsens tekniska utskott 2026-05-05 deltog inte Lars O- Holmgren (BoA) i handläggningen i ärendet på grund av jäv.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Markstrateg Krister Carlsson föredrar ärendet.

Beslutet skickas för åtgärd till

Markstrateg Krister Carlsson

Kommunstyrelsen

Beslutet skickas för kännedom till
Daniel Andersson

Dnr KS-2026-300

§ 79. Yttrande gällande remiss omfattande översyn och aktualisering av hamnarna av riksintresse för yrkesfisket

Beslut

Kommunstyrelsen lämnar synpunkterna till Havs- och vattenmyndigheten. (Bilaga).

Ärendebeskrivning

Östhammars kommun har av Havs- och vattenmyndigheten (HaV) fått en ny remiss gällande en översyn av riksintresse för yrkesfisket, den del som omfattar hamnar av för landning, stillaliggande och service. Östhammars kommun yttrande sig även 2023 i linje med många andra remissinstanser.

I december 2023 remitterade Havs- och vattenmyndigheten ett förslag till ett beslut om hamnar av riksintresse för yrkesfisket. Det remitterade förslaget mottog kritik från flertalet av remissinstanserna, som avstyrkte förslaget. Bland annat framfördes kritik mot den metodik som användes för att ta peka ut hamnar av riksintressen. Det fick till resultat att endast ett fåtal hamnar utpekades i stora geografiska områden och att hamnar av betydelse för vissa segment inom yrkesfisket gynnades. Det framkom farhågor om att den förekommande ogynnsamma utvecklingsriktningen inom svenskt yrkesfiske riskerar att förstärkas om flertalet befintliga hamnar av riksintresse för yrkesfisket förlorar sin status som riksintresse. Vidare framfördes att urvalet av hamnar borde ta särskild hänsyn till det småskaliga kustnära fisket, möjlighet till lokal livsmedelsförsörjning från havet, samt nationell krisberedskap.

Det nya förslaget innebär fortfarande en koncentration av statens anspråk till hamnar som tillsammans står för huvuddelen av yrkesfiskets landningsvärden och fartygsvolymen. Den samtidiga konsekvensen är att 23 hamnar (mot 28 hamnar i tidigare förslag) föreslås mista sin nuvarande status som riksintresse, vilket innebär att den rättsliga tyngden för fiskets intressen i dessa områden minskar till förmån för lokal planering och andra samhällsintressen. Öregrunds hamn är en av de 23 hamnar som föreslås mista sin status som riksintresse. Samtidigt föreslås åtta nya hamnar bli riksintressen, medan 31 hamnar bedöms behålla sina nuvarande anspråk.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

För de kommuner där ett riksintresse tas bort innebär förslaget ökad egen rådighet över samhällsplaneringen i området genom översiktsplan och detaljplaner. För företag inom yrkesfisket är tillgången till fungerande infrastruktur i form av hamnar och service avgörande för näringsens långsiktiga överlevnad. I de 23 hamnar där anspråket föreslås upphöra finns därmed en risk för negativa konsekvenser för lokala fiskeföretag som kan få svårare att hävda sitt utrymme i hamnen i konkurrens med andra intressen och som kan innebära mindre möjligheter att söka statliga medel för utveckling av fiskerinäringen lokalt.

Prövning av barnets bästa

En barnkonsekvensanalys har inte bedömts nödvändig i ärendet. Däremot är konsekvenser

Kommunstyrelsen

kopplade till barnens bästa är en viktig aspekt att ta med i fortsatt kommunal samhällsplanering gällande användningen av Öregrunds hamn med kringliggande mark- och vattenytor, också i relation till hamnens användning för landning av fisk och småskalig yrkesfiskeverksamhet.

Beslutsunderlag

Bilaga – Yttrande

Remiss gällande översyn och aktualisering av hamnar av riksintresse för yrkesfisket daterad 2026-04-08 med 3 bilagor;

Bilaga 1. Översyn av hamnar avseende riksintresse för yrkesfisket

Bilaga 2. Värdebeskrivning och utpekande av riksintresseanspråk

Bilaga 3. Konsekvensutredning.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Utredare Anna Bergsten föredrar ärendet.

Beslutet skickas för åtgärd till

havochvatten@havochvatten.se senast 1 juli 2026. Ange Dnr HaV 2026-1825 i ämnesraden.

Beslutet skickas för kännedom till

Chef Samhällsbyggnadskontoret

Chef Näringslivskontoret

Chef Plan- och byggenheten

Miljösakkunnig Camilla Andersson

Samhällsplanerare Alice Möller

Dnr KS-2026-360

§ 80. Beslut om att ingå avsiktsförklaring avseende förstudier om möjlig etablering av ny kärnkraft i Östhammars kommun

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att Östhammars kommun ingår en avsiktsförklaring med Kärnfull Next AB avseende förstudier om möjlig etablering av ny kärnkraft i Östhammars kommun. (Bilaga)

Reservationer

Josefine Nilsson (C) och Pernilla Grahn (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för Josefine Nilssons (C) yrkande.

Ärendebeskrivning

Sverige står inför ett växande behov av fossilfri och planerbar elproduktion. Mot denna bakgrund har Kärnfull Next och Östhammars kommun uttryckt intresse av att förutsättningslösa studier av möjligheterna att etablera ny kärnkraft inom Östhammars kommun genomförs. Syftet med denna avsiktsförklaring är att etablera en struktur för dialog, informationsutbyte och genomförande av faktabaserade förstudier. Kärnfull Next är ett svenskt projektutvecklingsbolag för kärnkraft med säte i Göteborg.

Avsiktsförklaringen

Avsiktsförklaringen är ett undersöknings- och dialogavtal och utgör inte ett avtal om etablering av ny kärnkraft. Den innebär inte någon skyldighet att ingå ytterligare avtal, begränsar inte kommunens rätt att fatta självständiga beslut och medför inte några ekonomiska förpliktelser eller risker för kommunen. Kärnfull Nexts roll är att genomföra förstudier, platsanalyser och relevanta undersökningar. Vid behov tillhandahåller Kärnfull Next teknisk och regulatorisk information till kommunen, samt bedriva arbetet i dialog med kommunen och relevanta myndigheter.

Avsiktsförklaringen anger att kommunen och Kärnfull Next, inom ramen för avsiktsförklaringen, gemensamt ska utveckla strukturer och former för hur ett eventuellt samverkansavtal ska utformas. Ett samverkansavtal som reglerar samverkan mellan kommunen och Kärnfull Next ifall projektet fortsätter.

Vidare anger avsiktsförklaringen att kommunen och Kärnfull Next gemensamt ska analysera förutsättningarna för en långsiktig ekonomisk samverkansmodell. Arbetet ska inspireras av och bygga vidare på de principer som ligger till grund för det befintliga mervärdesavtalet inom kommunen med syftet att utveckla en modell som på ett rättvist sätt fördelar de samhällsekonomiska nyttorna som följer av en kärnkraftsetablering. Kommunen och Kärnfull Next ska även, under avsiktsförklaringens giltighetstid, gemensamt identifiera vilka sociala och infrastrukturella konsekvensanalyser som kan bli aktuella inför en eventuell etablering.

Kommunstyrelsen

Avsiktsförklaring träder i kraft vid undertecknande och gäller i tre år. Den kan sägas upp av endera parten med tre månaders varsel.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

I april beviljades Östhammars kommun projektmedel från Naturvårdsverket för att arbeta med kommunal förstudier för effektiv etablering av ny kärnkraft. Det är en fortsättning på pilotprojekten som Östhammars kommun genomförde under 2025. Projektmedlen finansierar bland annat en heltidsanställd projektledare fram till 31 mars 2027. Regeringen har även aviserat att Naturvårdsverket ska dela ut projektmedel årligen till 2031. Det ger kommunen extern finansiering för arbetet med Kärnfull Next.

Beslutsunderlag

Bilaga - Avsiktsförklaring avseende förstudier om möjlig etablering av ny kärnkraft i Östhammars kommun.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Samhällsbyggnadschef Ulf Andersson och projektledare Pontus Ericsson föredrar ärendet.

Yrkanden

Josefine Nilsson (C) yrkar avslag till kommunstyrelsens förslag med följande motivering:

Centerpartiet anser att **kommunen inte ska teckna avsiktsförklaring med Kärnfull Next AB** avseende förstudier som möjlig etablering av ny kärnkraft i Östhammars kommun.

Östhammar är redan Sveriges största kärnkraftskommun och Forsmarks kärnkraftverk är en relativt sett välplacerad kärnteknisk anläggning som med rätta åtnjuter stort förtroende bland de flesta kommuninvånare.

Centerpartiet anser att Forsmarks kärnkraftsreaktorer ska kunna drivas vidare så länge teknisk livslängd finns och även att den bör vara möjlig att livstidsförlänga. Om det skulle bli aktuellt med nybyggnation av kärnkraftsanläggning i Östhammars kommun är det möjligt att lokalisera även den till Forsmarksområdet. Mot den bakgrunden anser vi att det är helt onödigt att inleda några förstudier kring SMR-lokaliseringar i kommunen. Även om det finansieras med statsbidrag är det trots allt skattepengar.

Företaget Kärnfull Next AB arbetar med att hitta nya lokaliseringar för små modulära reaktorer, SMR, och i det föreslagna avsiktsförklaringsavtalet handlar det om att hitta platser för sådana anläggningar. I det tillägg som arbetades fram till ÖP om nya möjliga placeringar av kärnkraft finns inritat exempel i Dannemora/Österbybruk och i Gimo. Om man studerar bilder från Kärnfull Next AB framgår det att deras visioner ser ut som rejäla industriområden, knappast något man bör placera i närheten av befintlig bebyggelse.

Pernilla yrkar bifall till Josefine Nilssons (C) avslagsyrkande.

Kommunstyrelsen

Beslutet skickas för åtgärd till
Samhällsbyggnadschef och
Projektledare Pontus Ericsson

Dnr KS-2026-280

§ 81. Plan för det brottsförebyggande arbetet

Beslut

Kommunstyrelsen antar plan för det brottsförebyggande arbetet 2026-2027. (Bilaga)

Ärendebeskrivning

En samlad lägesbild för det brottsförebyggande arbetet i Östhammars kommun har tagits fram för perioden 2026–2027. Lägesbilden visar hur brottslighet och otrygghet fördelar sig över olika brottstyper och geografiska områden i kommunen och utgör grund för inriktningen av det fortsatta arbetet.

Mot bakgrund av lägesbilden har en plan tagits fram med övergripande åtgärdsinriktning i syfte att öka invånarnas upplevda trygghet. Planen fokuserar på förebyggande insatser riktade mot barn och unga, hantering av säsongs- och evenemangsrelaterad brottslighet, stärkt trygghet för anställda och förtroendevalda, utveckling av ett kunskapsbaserat arbetssätt samt förbättrade strukturer för samordning och uppföljning.

Planen utgör ett strategiskt underlag och kommer att följas av en mer detaljerad handlingsplan som tas fram av förvaltningen med utgångspunkt i de föreslagna åtgärderna.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Arbete utifrån planen sker inom befintlig ram.

Beslutsunderlag

Bilaga:

- Plan för det brottsförebyggande arbetet 2026-2027
- Lägesbild 2026-2027

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Beredskapssamordnare Oskar Johansson föredrar ärendet.

Beslutet skickas för åtgärd till

Säkerhetsskydd och beredskap – Oskar Johansson, Elin Fogelström
Kommunikation och kundtjänst för publicering

Beslutet skickas för kännedom till

Barn- och utbildningskontoret – Christina Stenhammar
Omsorgskontoret – Lina Edlund
Kommunledningskontoret – Pauliina Lundberg
Näringslivskontoret – Elin Dahm
Kultur- och fritidskontoret – Oskar Molarin
Tekniska kontoret – Cecilia Willén Johansson
Kommundirektör Peter Nyberg

Kommunstyrelsen

Dnr KS-2026-359

§ 83. Informationsärende: Genomgång av kommunens informations-/ cybersäkerhetsarbete

Beslut

Kommunstyrelsen har tagit del av informationen. (Bilaga)

Ärendebeskrivning

Årlig genomgång av kommunens informations- och cybersäkerhetsarbete. Föredragningen sammanfattar året 2025, kommunens systematiska och riskbaserade arbetssätt och hur vi ligger till kopplat till programmet för informationssäkerhet och den nya cybersäkerhetslagen. Ledningens genomgång ingår som en del i kommunens ledningssystem. Den svarar mot mål i kommunens program för informationssäkerhet. Ärendet har initierats av tjänstemannaorganisationen.

Beslutsunderlag

Bilaga - Informations- och cybersäkerhet

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Projektledare Maria Sverredal Langen föredrar ärendet.

Beslutet skickas för kännedom till

Maria Langen

Ingeborg Van der Veen

Dnr KS-2025-237

§ 84. Granskning av kommunens anläggningsregister

Beslut

Kommunstyrelsen har tagit del av revisionens rekommendationer och ställer sig bakom förvaltningens kommentarer. (Bilaga)

Ärendebeskrivning

Azets har av Östhammars kommuns revisorer fått i uppdrag att granska kommunens anläggningsregister. Granskningen ingår i revisionsplanen för år 2025. Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsens hantering av anläggningstillgångar sker med tillräcklig intern kontroll samt om räkenskaperna inom området är rättvisande i kommunen.

Revisionens samlade bedömning utifrån granskningens syfte, att hantering av anläggningstillgångar sker med tillräcklig intern kontroll samt om räkenskaperna inom området är rättvisande, endast delvis är ändamålsenligt utformad och att den interna styrningen och kontrollen endast delvis är tillräcklig.

Vidare rekommenderar revisionen kommunstyrelsen att införa gemensamma styrande rutiner och kontroller för anläggningsregister för att minska personberoende, säkerställa korrekt redovisning och följa gällande rekommendationer.

Beslutsunderlag

Bilaga - Förvaltningens kommentarer
Azets: Granskning av kommunens anläggningsregister

Beslutet skickas för åtgärd till

Ekonomi: Mattias Nilsson, Fredrik Borgelin
Staben för fördelning

Beslutet skickas för kännedom till

Revisionen inklusive Azets

Dnr KS-2026-361

§ 85. Överenskommelse avseende Väg 288 Gimo - Börstil

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar godkänna bifogad överenskommelse. (Bilaga)

Beslutsmotivering

Syftet med överenskommelsen är att reglera ett eventuellt överskott av medel som är avsatta för Väg 288 Gimo-Börstil. Avtalet stipulerar att ett sådant eventuellt överskott ska finansiera ytterligare infrastrukturåtgärder inom Östhammars kommun.

Ärendebeskrivning

Under våren 2024 framkom att den utformning av väg 288 mellan Gimo och Börstil som beskrivs som mötesfri landsväg med 100 km/h-standard, inte kan genomföras inom de finansiella ramar som finns beslutade. Trafikverket har därför utarbetat och igångsatt ett förslag på utformning som kan genomföras inom länsplanens ekonomiska ram.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Den beräknade kostnaden för det reviderade arbetet enligt bilagan är 392 miljoner 2024. I Länsplan för regional transportinfrastruktur i Uppsala län 2026–2037 fanns 475 miljoner avsatta. Skillnaden är 83 miljoner som då kommer kunna användas till andra infrastrukturåtgärder inom Östhammars kommun. Hur mycket och om det blir något överskott kommer kunna bedömas först vid ett senare skede.

Prövning av barnets bästa

En barnkonsekvensanalys har inte bedömts relevant i ärendet.

Beslutsunderlag

Bilaga - Överenskommelse avseende Väg 288 Gimo-Börstil

Beslutet skickas för kännedom till

Samhällsbyggnadschef
Teknisk chef
Gatu- och trafiksamordnare

Dnr KS-2026-354

§ 86. Kamerabevakning

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att ge förvaltningen i uppdrag att installera övervakningskameror vid busstationen och i området kring Storbrunn i Östhammar.

Jäv

På grund av jäv deltar inte Fabian Sjöberg (M) i handläggningen i detta ärende.

Ärendebeskrivning

För att öka tryggheten i centrala Östhammar föreslås att kommunen installerar övervakningskameror på två platser i centrum. Syftet är att kameraövervakningen ska verka brottsförebyggande samt att öka polisens möjligheter att utreda brott som begåtts. För placering av kamerorna föreslås busstationen som är en särskilt viktig plats att öka tryggheten eftersom många behöver nyttja platsen för att åka buss till och från Östhammar. Storbrunn är en plats där stök förekommit vid flera tillfällen. På båda platserna har det skett ett antal våldsbrott.

Tillståndsplikten för kamerabevakning har tagits bort, istället behöver kommunen själv göra en bedömning om bevakningen är tillåten. För att få sätta upp en kamera krävs att en intresseavvägning görs och dokumenteras. Kravet är att bevakningsintresset väger tyngre än integritetsintresset.

IMY (integritetskyddsmyndigheten) utövar tillsyn. Om myndigheten bedömer att kamerabevakningen inte är tillåten kan vite utdömas.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Kostnaden för en kamera och kringutrustning uppgår till ca 10 000 kr. Totalkostnaden uppgår således till ca 20 000 kr. Kostnaden ryms inom Säkerhetsskydd och beredskaps ram.

Prövning av barnets bästa

Behandlingen innebär att barn liksom andra kan filmas om de befinner sig i området som övervakas under en tidpunkt när övervakning sker. Registreringen av barn kan utgöra särskilt känsliga personuppgifter, detta hanteras i intresseavvägning och konsekvensbedömning.

Ärendets behandling

Vid kommunstyrelsens arbetsutskott 2026-05-12 deltog inte Fabian Sjöberg (M) i handläggningen i ärendet på grund av jäv.

Beslutet skickas för åtgärd till

Säkerhetsskydd och beredskap
Tekniska kontoret
Staben för fördelning

Dnr KS-2026-320

§ 87. Kommunal gåva i samband med borgerlig vigsel

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att gåva och kort för vigselbevis vid borgerlig vigsel från kommunen lämnas till brudpar som gifter sig inom kommunen eller där minst en part är folkbokförd i kommunen, under förutsättning att vigseln förrättas av borgerlig vigselförrättare verksam i kommunen.

Med detta beslut upphävs beslut KS-2007-196 § 192 avseende kommungåva.

Beslutsmotivering

Eftersom det finns borgerliga vigselförrättare utsedda av Länsstyrelsen som är verksamma i Östhammars kommun och som, efter tillstånd från Länsstyrelsen, även kan förrätta vigslar i andra kommuner, finns behov av att förtydliga under vilka förutsättningar Östhammars kommuns gåvor och vigselbevis delas ut i samband med vigsel. Syftet med gåvan är att uppmärksamma brudpar med anknytning till Östhammars kommun, antingen genom att vigseln äger rum i kommunen eller genom att minst en av de vigda är bosatt i Östhammars kommun.

Ärendebeskrivning

Gåvor till bröllopspar vid borgerlig vigsel

Gåva och vigselbevis från kommunen i samband med borgerlig vigsel lämnas till brudpar som uppfyller något av följande kriterier:

1. Brudparet gifter sig inom kommunen och vigseln förrättas av en borgerlig vigselförrättare utsedd av länsstyrelsen och verksam i kommunen, eller
2. Minst en av parterna är folkbokförd i kommunen och vigseln sker på annan ort, under förutsättning att vigseln förrättas av en borgerlig vigselförrättare som är utsedd av länsstyrelsen och verksam i kommunen.

Brudpar som varken gifter sig inom kommunen eller är kommuninvånare omfattas inte av kommunens ordning för gåvor eller vigselbevis vid borgerlig vigsel, oavsett vigselplats eller vigselförrättare.

Ekonomiska konsekvenser

Kommunens skatteintäkter ska användas för verksamhet som gynnar kommunens invånare eftersom skatten är ett gemensamt medel för lokal service, ansvarstagande och god ekonomisk hushållning. Beslutet är därför en del av god ekonomisk hushållning.

Beslutet skickas för åtgärd till

Kommunikation och kundtjänst

Beslutet skickas för kännedom till

Stabschef Pauliina Lundberg
Kommunens vigselförrättare

Kommunstyrelsen

Dnr KS-2026-357

§ 88. Revidering av reglemente för styrelse och nämnder

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta de föreslagna ändringarna i reglemente för styrelse och nämnder. (Bilaga)

Ärendebeskrivning

Den nya cybersäkerhetslagen (2025:1506), som trädde i kraft den 15 januari 2026, innebär att kommuner omfattas av skärpta krav på cybersäkerhet. Lagen genomför EU:s NIS2-direktiv och syftar till att uppnå en hög nivå av cybersäkerhet i samhällsviktiga och digitalt beroende verksamheter.

Kommuner betraktas som verksamhetsutövare av samhällsviktiga tjänster och omfattas därmed av lagens krav på:

- riskbaserade säkerhetsåtgärder
- incidentrapportering av allvarliga IT-incidenter
- säkerhetsrevisioner och tekniska kontroller
- identifiering och anmälan av berörda verksamheter
- ledningsansvar och styrning av cybersäkerhetsarbetet

En genomgång av kommunens nuvarande reglemente visar att det saknas uttryckliga bestämmelser om cybersäkerhet, incidentrapportering och nämndernas ansvar enligt den nya lagen. För att säkerställa laguppfyllelse och tydlig ansvarsfördelning krävs därför kompletteringar i reglementet.

Föreslagna tillägg omfattar bland annat:

- att kommunstyrelsen ges ett tydligt lednings- och samordningsansvar för cybersäkerhet
- att kommunstyrelsen ansvarar för incidentrapportering, revisioner och anmälan av berörda verksamheter
- att varje nämnd åläggs ansvar för cybersäkerhet inom sitt verksamhetsområde

Dessa ändringar stärker kommunens förmåga att förebygga, upptäcka och hantera cyberincidenter samt säkerställer att kommunen uppfyller lagens krav.

Övergripande revideringar

Reglementet har genomgått en övergripande översyn i syfte att säkerställa tydlighet, aktualitet och enhetlighet i dokumentets struktur och innehåll. I samband med översynen har ett antal redaktionella justeringar genomförts, bland annat språkliga moderniseringar, förtydliganden av befintliga bestämmelser samt anpassningar för att harmonisera reglementet med kommunens nuvarande organisation och beslutsordning.

Kommunstyrelsen

Vidare har de bestämmelser som avser individ- och familjenämnden lyfts ut ur reglementet, i enlighet med kommunfullmäktiges tidigare beslut om förändrad nämndstruktur och ansvarsfördelning. Syftet är att säkerställa att respektive nämnds reglemente speglar dess aktuella uppdrag och befogenheter.

Reglementet har även kompletterats med ett förtydligt avsnitt avseende kommunstyrelsens ledningsfunktion. Kommunstyrelsen ges här ett tydligare ansvar för att leda och samordna verksamheter som inte enligt lag eller särskilt beslut av kommunfullmäktige åligger annan nämnd. Detta omfattar även verksamhetsområden som kan tillkomma kommunen genom framtida lagstiftning, statliga reformer eller andra förändringar i kommunens uppdrag, om inte kommunfullmäktige beslutar annat.

De föreslagna revideringarna bedöms sammantaget bidra till ett mer ändamålsenligt, tydligt och lättillgängligt reglemente som stärker kommunens styrning och nämndernas förutsättningar att fullgöra sina uppdrag.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Genomförandet av cybersäkerhetslagen innebär ökade krav på kommunens säkerhetsarbete. De ekonomiska konsekvenserna bedöms främst omfatta:

- kostnader för säkerhetsrevisioner och tekniska kontroller
- eventuella investeringar i tekniska säkerhetslösningar
- utbildningsinsatser för personal och nämnder
- resursbehov för incidenthantering och uppföljning

Kostnadernas omfattning beror på kommunens nuvarande säkerhetsnivå och vilka åtgärder som krävs för att uppfylla lagens krav. Bedömningen är att kostnaderna kan hanteras inom ramen för kommunens ordinarie budgetprocess, men att vissa investeringar kan behöva planeras i kommande budgetår.

Beslutsunderlag

Bilaga – Reglemente för styrelse och nämnder

Reglemente för styrelse och nämnder med spårande ändringar – publiceras separat i politikerportalen.

Beslutet skickas efter beslut i kommunfullmäktige för åtgärd till

Kommundirektör

Stabschef

Kontorschefer

Kommunikation och kundtjänst för publicering på kommunens hemsida

Beslutet skickas efter beslut i kommunfullmäktige för kännedom till

Samtliga nämnder som anmälningsärende

Nämndsekreteriat

Dnr KS-2026-254

§ 89. Revidering av reglemente för IT-nämnden

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige antar uppdaterat Reglemente för IT-nämnden och att gälla från och med 1 januari 2027 (Bilaga), samt att Reglemente för IT-nämnden beslutat av kommunfullmäktige i respektive medlemskommun år 2020 upphör att gälla från och med 1 januari 2027.

Beslutsmotivering

Nuvarande reglemente har uppdaterats och kommer därav upp för beslut. De föreslagna ändringarna i reglementet syftar till att öka tydlighet och rättssäkerhet utan att förändra nämndens uppdrag i sak.

Ärendebeskrivning

IT-nämndens nuvarande reglemente justeras och uppdateras i samband med översyn av det samverkansavtal som ligger till grund för IT-nämnden.

I samband med översyn har reglementets struktur helt arbetats om jämfört med tidigare reglemente.

Avsnitt A. IT-nämndens uppgifter

- Nytt avsnitt för nämndens övergripande uppgifter
- § 1 Allmänt om nämndens uppgifter. Paragrafen har förtydligats jämfört med tidigare, detaljer på den nivå som tidigare redovisats i reglemente regleras i samverkansavtalet.
- § 2 Ekonomisk förvaltning. Paragrafen har förtydligats genom att ange att den ekonomiska förvaltningen sker i enlighet med värdkommunens ekonomiska styrprinciper.
- § 3 Personuppgifter. Ny paragraf som tydliggör nämndens ansvar gällande personuppgiftsbehandlings. Till följd av att en ny paragraf införs har efterföljande paragrafer numrerats om.
- § 4 Krisberedskap. Ny paragraf som tydliggör nämndens ansvar vid kris eller krig. Till följd av att en ny paragraf införs har efterföljande paragrafer numrerats om.

Avsnitt B. IT-nämndens arbetsformer

- § 3 i tidigare reglemente utgår då den inte längre är av relevans. Reglementet följer sedvanliga mandatperioder.
- § 4 i tidigare reglemente ersätts av Avsnitt C Sammanträden.
- § 5 Sammansättning. Ny rubrik jämfört med tidigare reglemente. Justering av titel avseende förvaltningschef IT-centrum.
- § 6 Ledamöternas och ersättarnas tjänstgöring. Paragrafen har förtydligats avseende jäv.
- § 7 Ersättning till förtroendevalda. Ersätter § 16 i tidigare reglemente. Ingen förändring i sak.

Kommunstyrelsen

- § 8 Ordföranden. Ny paragraf, ersätter delar av tidigare § 9. Paragrafen förtydligar ordförandes ansvar i samband med nämndens sammanträden.
- § 9 Ersättare för ordföranden och vice ordföranden. Ersätter tidigare § 7. Paragrafen har förtydligats avseende vilken ledamot som ersätter ordförande och vice ordförande om sådant behov uppstår.
- § 10 Delegation av beslutanderätt. Paragrafen ersätter § 15 i tidigare reglemente. Ingen förändring i sak.
- § 11 Inhämtnade av yttranden. Ny paragraf för att förtydliga nämndens rätt att infordra yttranden och upplysningar från medlemskommunerna.
- § 12 Undertecknande av handlingar. Paragrafen ersätter tidigare § 14. Ingen förändring i sak.
- § 13 Revision. Paragrafen ersätter § 17 i tidigare reglemente. Ingen förändring i sak.

Avsnitt C. Sammanträden.

- § 14 Tidpunkt och plats. Ny paragraf för att förtydliga när nämnden sammanträder.
- § 15 Kallelse. Ersätter § 9 i tidigare reglemente. Ingen förändring i sak.
- § 16 Deltagande på distans. Paragrafen ersätter § 4 stycke 2. Paragrafen har justerats till lagkrav.
- § 17 Anmälan av förhinder. Paragrafen ersätter § 8 i tidigare reglemente. Ingen förändring i sak.
- § 18 Närvarorätt. Paragrafen ersätter § 12 i tidigare reglemente. Ingen förändring i sak.
- § 19 Jäv. Ny paragraf avseende jäv.
- § 20 Reservation. Paragrafen ersätter tidigare § 11. Ingen förändring i sak.
- § 21 Justering av protokoll. Paragrafen ersätter § 10 i tidigare reglemente. Ingen förändring i sak.
- § 22 Delgivning. Paragrafen ersätter § 13 i tidigare reglemente. Paragrafen har förändrats språkligt, ingen förändring i sak.

Barnrättskonsekvenser

Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter fastslår att barnkonventionen gäller som svensk lag. Enligt artikel 3.1 ska barnets bästa beaktas i alla åtgärder inom offentlig verksamhet som rör barn.

Utifrån ovanstående har en bedömning gjorts om beslutet påverkar barn och unga. Ärendet avser översyn av IT-nämndens reglemente. Beslutet medför inte några barnrättskonsekvenser.

Mål och uppdrag

Tierps kommun har i nu gällande budget beslutat om ett antal mål, delmål och särskilda uppdrag. Detta beslut bidrar till arbetet med följande delmål och särskilda uppdrag:

- 16.2 Kommunens verksamheter ska vara effektiva, transparanta och rättssäkra

Ärendets behandling

Vid IT-nämndens sammanträde 2026-03-13 beslutade nämnden föreslå kommunfullmäktige i respektive medlemskommuner att anta uppdaterat Reglemente för IT-nämnden och att gälla från och med 1 januari 2027, samt att Reglemente för IT-nämnden beslutat av

Kommunstyrelsen

kommunfullmäktige i respektive medlemskommun år 2020 upphör att gälla från och med 1 januari 2027.

Beslutsunderlag

Bilaga - Reglemente för IT-nämnden

Nu gällande reglemente för IT-nämnden

Protokollsutdrag ITN 2026-03-13 § 4

Handläggarens tjänsteutlåtande

Beslutet skickas efter beslut i kommunfullmäktige för åtgärd till

Kommunikation och kundtjänst för publicering på webben

Beslutet skickas efter beslut i kommunfullmäktige för kännedom till

IT-nämnden

Dnr KS-2026-139

§ 90. Svar på motion från Pernilla Grahn (V) om att ”Stoppa byggandet av VA anläggning i Östhammar-Öregrund NU!”

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att motionen besvaras i enlighet med svarshandling. (Bilaga).

Ärendebeskrivning

Pernilla Grahn (V) yrkar i motion daterad 2026-02-23 att:

- Att projektering av nuvarande planer som Gästrikevatten har stoppas omedelbart.
- Att Gästrikevatten uppmanas komma med ett nytt alternativ som inte drabbar Östhammars kommuninvånare lika mycket ekonomiskt vid anslutning.
- Att nya oberoende mätning av Karö våtmarkers effektivitet utreds.

Kommunfullmäktige överlämnade 2026-03-10 motionen till kommunstyrelsen för beredning. Detta underlag har tagits fram av kommunförvaltningen tillsammans med Gästrike Vatten.

Beslutsunderlag

Bilaga:

- Motion
- Svar på motion

Beslutet skickas för åtgärd till

Webbredaktionen för publicering på kommunens webbplats
Staben för avslut

Beslutet skickas för kännedom till

Samhällsbyggnadskontoret, Anna Bergsten
VD Gästrike Vatten, Lena Blad
Motionär

Kommunstyrelsen

Dnr KS-2025-820

§ 91. Svar på motion från Camilla Strandman (C) om att det ska vara möjligt att bo kvar i sin nära hembygd även som äldre och även i skärgården

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen från Camilla Strandman (C) i enlighet med svarshandling. (Bilaga)

Ärendebeskrivning

Camilla Strandman (C) lämnade den 5 november 2025 in en motion om att det ska vara möjligt att bo kvar i sin nära hembygd även som äldre och även i skärgården.

Camilla Strandman (C) yrkar:

- att kommunens omsorgsplanerare får i uppdrag att ta fram lösningar för timanställd hemtjänst, genom att närboende till biståndsbedömda personer erbjuds visstidsanställning inom ett avgränsat geografiskt område och med de anpassningar som behövs för att lösa konkreta vårdbehov.

Kommunfullmäktige överlämnade 2025-12-16 motionen till vård- och omsorgsnämnden för beredning.

Ärendets behandling

Vid vård- och omsorgsnämndens sammanträde 2026-04-08 föreslog nämnden kommunfullmäktige att avslå motionen från Camilla Strandman (C) i enlighet med svarshandling.

Beslutsunderlag

Bilaga:

- Motion
- Svar på motion

Beslutet skickas efter beslut i kommunfullmäktige för åtgärd till

Kommunikation och kundtjänst för publicering på kommunens hemsida

Beslutet skickas efter beslut i kommunfullmäktige för kännedom till

Motionären

Kommunstyrelsen

Dnr KS-2026-255

§ 92. Godkännande av årsredovisning för gemensam IT-nämnd 2025

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner årsredovisningen för den gemensamma IT-nämnden 2025. (Bilaga).

Ärendebeskrivning

Årsredovisning för gemensam IT-nämnd 2025. Ansvarsfrihet behandlas i ett separat ärende.

Beslutsunderlag

Bilaga - Årsredovisning 202
Protokollsutdrag IT-nämnden

Ärendets behandling

IT-nämnden har behandlat ärendet 2026-03-13 § 7 och har godkänt och överlämnat årsredovisning för kommunerna

Beslutet skickas till

Förtroendevalda revisorer samt administrativt stöd Azets
Nämndsekreterare för IT-nämnden - evelina.hakansson@tierp.se

Kommunstyrelsen

Dnr KS-2026-289

§ 93. Årsredovisning och revisionsberättelse Stiftelsen Östhammarshem 2025

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige tar del av årsredovisningen för Stiftelsen Östhammarshem och revisionsrapport för 2025. (Bilaga)

Ärendebeskrivning

Bifogat återfinns årsredovisning för stiftelsen Östhammarshem 2025. I årsredovisningen redogörs för stiftelsens verksamhet samt ekonomiska utfall och ställning 2025.

Östhammars kommun har att besluta om ansvarsfrihet för kommunens förtroendevalda i stiftelsens styrelse.

Beslutsunderlag

Bilaga:

- Årsredovisning 2025
- Revisionsberättelse

Beslutet skickas för kännedom till

Stiftelsen Östhammarshem AB – VD Jessica Eliardsson och ekonomichef Jennie Hammar
Revisionen, förtroendevalda och sakkunnigt biträde Azets
Ekonomichef Mattias Nilsson

Dnr KS-2026-329

§ 94. Årsredovisning för Samordningsförbundet 2025

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna årsredovisningen för Samordningsförbundet 2025. (Bilaga)

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen 11 kap. 21 § ska årsredovisningen godkännas innan fullmäktige beslutar om ansvarsfrihet. Fullmäktige bör inte ta ställning till årsredovisningen annat än i samband med behandlingen av frågan om ansvarsfrihet som behandlas i ett separat ärende. Fullmäktiges beslut om att bevilja eller vägra ansvarsfrihet ska fattas innan utgången av juni 2026.

Beslutsunderlag

Bilaga:

Underlag från Samordningsförbundet Uppsala län

- Årsredovisning 2025
- Revisionsberättelse 2025 förtroendevalda
- Revisionsrapport 2025 Azets

Beslutet skickas till

Samordningsförbundet Uppsala län, info@finsam uppsala.se
Förtroendevalda revisorer och administrativt stöd Azets

Kommunstyrelsen

Dnr KS-2026-56

§ 95. Anmälningssärende: Årsredovisning 2025, verksamhetsrapport och bolagsstyrningsrapport 2025 Gästrike Vatten AB

Förslag på beslut

Kommunstyrelsen förslår att kommunfullmäktige har tagit del av informationen. (Bilaga)

Ärendebeskrivning

Årsredovisning för räkenskapsåret 2025 Gästrike Vatten AB är granskad av auktoriserad revisor utan anmärkning. Årsredovisning för räkenskapsåret 2025 Gästrike Vatten AB kommer att framläggas till årsstämman för beslut. Efter beslut på årsstämman överlämnas Årsredovisning för räkenskapsåret 2025 Gästrike Vatten AB till ägarkommunerna.

Verksamhetsrapporten 2025 för Gästrike Vatten-koncernen visar att VA-leveransen fungerar – kundernas vardag fungerar även vid stormen Johannes och ovädret Anna. Vi ser effekten av de åtgärder vi vidtagit för att kunna ansluta fler kunder, det är ett sätt att bidra till samhällsutvecklingen i våra kommuner.

Under året har vi fortsatt arbete med att genomföra flera stora investeringar, var och en nationellt betydande, oavsett bransch. Investeringarna är både omfattande och nödvändiga. De syftar till att möta framtida behov, stärka leveranssäkerheten och skapa robusta system som håller över tid. Vi är med och formar framtiden.

Styrelsen gör bedömningen att bolaget bedrivs inom de ramar som

Beslutsunderlag

Bilaga:

Årsredovisning 2025 Gästrike Vatten AB

Verksamhetsrapport

Bolagsstyrningsrapport 2025

Missiv

Beslutet skickas efter beslut i kommunfullmäktige till

VD Gästrike vatten AB - Lena Blad

VD-assistent ingela.lindstrom@gastrikevatten.se

Dnr KS-2026-2**§ 96. Delegationsbeslut****Beslut**

Kommunstyrelsen godkänner redovisningen av delegationsbeslut. (Bilaga).

Ärendebeskrivning

Nämnden ska besluta i vilken utsträckning beslut som har fattats med delegation ska anmälas till den, med stöd av 6 kap 40 §, kommunallagen.

Protokoll från kommunstyrelsens utskott finns i politikerportalen.

Övriga handlingar publiceras separat i politikerportalen.

Beslutsdatum	Delegat	Dnr och ärenderubrik
2026-04-24	Fabian Sjöberg, kommunstyrelsens ordförande	KS-2026-890 Yttrande över SKB:s bemötande av inkomna synpunkter i prövning av ansökan om tillstånd enligt miljöbalken till utfyllnad av vattenområde m.m. inom fastigheten Forsmark 6:8
2026-04-02	Pauliina Lundberg, chef kommunledningskontoret	KS-2026-291 tecknande av avtal, utbildningsmaterial
2026-04-02	Pauliina Lundberg, chef kommunledningskontoret	KS-2026-296 tecknande av avtal, utbildningsmaterial
2026-04-08	Pauliina Lundberg, Stabschef	KS-2026-298 Anskaffningsbeslut samt tecknande av ramavtal, förbränning av sekretessmaterial
2026-04-02	Pauliina Lundberg, som tf. kommundirektör	KS-2026-287 Direktupphandling, externa placeringar
2026-03-31	Pauliina Lundberg, som tf. kommundirektör	KS-2025-832 Tilldelningsbeslut, parkeringsövervakning
2026-03-31	Pauliina Lundberg, som tf. kommundirektör	på KS-2026-297 Beställning av Expisoft serverlegitimation/organisationslegitimation
2026-03-30	Pauliina Lundberg, som tf. kommundirektör	KS-2026-192 Yttrande till förvaltningsrätten i mål nr 1477-26
2026-04-15	Pauliina Lundberg, chef kommunledningskontoret	KS-2026-318 Sekretessbeslut
2026-04-15	Pauliina Lundberg, chef kommunledningskontoret	KS-2026-317 Sekretessbeslut
2026-04-16	Pauliina Lundberg, chef kommunledningskontoret	KS-2026-334 Personuppgiftsavtal SDK
2026-05-18	Pauliina Lundberg, chef kommunledningskontoret	KS-2026-46 Sekretessbeslut

Kommunstyrelsen

2026-04-30	Pauliina Lundberg, chef kommunledningskontoret	KS-2026-398 Sekretessbeslut
2026-04-30	Pauliina Lundberg, chef kommunledningskontoret	KS-2026-381 Sekretessbeslut
2026-04-07	Cecilia Willén Johansson, Teknisk chef	KS-2026-34-5, Andrahandshyresavtal Köpmangatan 8
2026-04-13	Cecilia Willén Johansson, Teknisk chef	KS-2026-183-6, Andrahandshyresavtal Albrektsgatan 14 2026
2026-04-27	Cecilia Willén Johansson, Teknisk chef	KS-2026-34-7 Andrahandshyresavtal Köpmangatan 8
2026-04-27	Cecilia Willén Johansson, Teknisk chef	KS-2026-34-6, Andrahandshyresavtal Köpmangatan 8
2026-03-17	Cecilia Willén Johansson, Teknisk chef	KS-2026-183-1, Andrahandshyresavtal Albrektsgatan 14C 2026
2026-03-17	Cecilia Willén Johansson, Teknisk chef	KS-2026-183-1, Överenskommelse om avstående från besittningsskydd
2026-03-12	Cecilia Willén Johansson, Teknisk chef	KS-2026-183-2, Andrahandshyresavtal Albrektsgatan 14C 2026
2026-03-12	Cecilia Willén Johansson, Teknisk chef	KS-2026-183-2, Överenskommelse om avstående från besittningsskydd
2026-03-12	Cecilia Willén Johansson, Teknisk chef	KS-2026-183-3, Andrahandshyresavtal Albrektsgatan 14C 2026
2026-03-12	Cecilia Willén Johansson, Teknisk chef	KS-2026-183-3, Överenskommelse om avstående från besittningsskydd
2026-03-12	Cecilia Willén Johansson, Teknisk chef	KS-2026-183-4, Andrahandshyresavtal Albrektsgatan 14C 2026
2026-03-12	Cecilia Willén Johansson, Teknisk chef	KS-2026-183-4, Överenskommelse om avstående från besittningsskydd
2026-03-17	Cecilia Willén Johansson, Teknisk chef	KS-2026-183-5, Andrahandshyresavtal Albrektsgatan 14C 2026
2026-03-17	Cecilia Willén Johansson, Teknisk chef	KS-2026-183-5, Överenskommelse om avstående från besittningsskydd
2026-03-24	Cecilia Willén Johansson, Teknisk chef	KS-2026-34-3, Köpmangatan 8B lgh 1200 uppsägning
2026-03-30	Cecilia Willén Johansson, Teknisk chef	KS-2026-34, Köpmangatan 8B lgh 1199 uppsägning
2026-02-10	Oskar Molarin kontorschef kultur- och fritidskontoret	KS 2024-695 Stimulansbidrag för samhällsfrämjande insatser 2026. Godkänd 5680 Öregrunds- och Östhammarsveckan

Kommunstyrelsen

2026-02-25	Oskar Molarin kontorschef kultur- och fritidskontoret	KS 2024-695 Stimulansbidrag för samhällsfrämjande insatser 2026. Godkänd 5731 Oland visar 100år
2026-03-25	Oskar Molarin kontorschef kultur- och fritidskontoret	KS 2024-695 Stimulansbidrag för samhällsfrämjande insatser 2026. Godkänd 5806 Öregrunds sommarmarknad
2026-03-25	Oskar Molarin kontorschef kultur- och fritidskontoret	KS 2024-695 Stimulansbidrag för samhällsfrämjande insatser 2026. Godkänd 6042 ÖSK dagen
2026-04-10	Oskar Molarin kontorschef kultur- och fritidskontoret	KS 2024-695 Stimulansbidrag för samhällsfrämjande insatser 2026. Godkänd 6025 Jernets dagar i Österbybruk
2026-04-10	Oskar Molarin kontorschef kultur- och fritidskontoret	KS 2024-695 Stimulansbidrag för samhällsfrämjande insatser 2026. Godkänd 6153 Strömmingsfestivalen i Hargshamn
2026-04-10	Oskar Molarin kontorschef kultur- och fritidskontoret	KS 2024-695 Stimulansbidrag för samhällsfrämjande insatser 2026. Ej godkänd 6118 Dannemora Söderskogen
2026-04-10	Oskar Molarin kontorschef kultur- och fritidskontoret	KS 2024-695 Stimulansbidrag för samhällsfrämjande insatser 2026. Ej godkänd 5844 Dannemora hembygdsförening - Nationaldagsfirande
2026-05-07	Oskar Molarin kontorschef kultur- och fritidskontoret	KS 2024-695 Stimulansbidrag för samhällsfrämjande insatser 2026. Godkänd 6208 Bilträffar Sjötorget Östhammar
2026-05-07	Oskar Molarin kontorschef kultur- och fritidskontoret	KS 2024-695 Stimulansbidrag för samhällsfrämjande insatser 2026.

Kommunstyrelsen

		Godkänd 6418 Alunda MTB
--	--	-------------------------

Beslutsunderlag

Handlingar publiceras separat i arbetsrummet.

Kommunstyrelsen

§ 97. Anmälningssärenden från nämnder

Beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen

Ärendebeskrivning

Protokoll eller övrig information från kommunens nämnder, inklusive gemensamma nämnder.

a) Sammanträde Räddningsnämnden

Diarienummer: KS-2026-420/ 56

Protokoll från räddningsnämndens sammanträde 2026-04-29. Ärenden som behandlades var bland annat delårsuppföljning per mars 2026.

b) Beslut om samråd för detaljplan för Öregrund 5:38 och del av Öregrund 5:7 – Bygg- och miljönämnden

Diarienummer: KS-2026-355

Bygg- och miljönämnden beslutade ställa ut detaljplanen för Öregrund 5:38 och del av Öregrund 5:7 på samråd under perioden 23 april – 18 maj 2026. Planhandlingarna finns att tillgå på Östhammars kommuns hemsida.

<https://www.osthammar.se/dokument/detaljplaner/oregrund-538-reningsverket/>

c) Beslut om att avsluta detaljplan för Marma 1:67, "Torpvägen"

Diarienummer: KS-2016-897

Protokollsutdrag från bygg- och miljönämndens sammanträde 2026-04-01.

d) Ägarsamråd för den gemensamma räddningsnämnden

Diarienummer: KS-2026-56

Minnesanteckningar från ägarsamråd för den gemensamma räddningsnämnden 2026-05-08.

Beslutsunderlag

Handlingarna publiceras separat i arbetsrummet

Kommunstyrelsen

§ 98. Anmälningssärenden från bolag, stiftelser, etc.

Beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen

Ärendebeskrivning

Protokoll eller övrig information från kommunens bolag, stiftelser och andra organ där kommunen är representerad.

a) Styrelsemöte Hargs hamn AB

Diarienummer: KS-2026-56

Protokoll från styrelsemöte 2026-03-24.

Beslutsunderlag

Handlingarna publiceras separat i politikerportalen.

Kommunstyrelsen

§ 99. Anmälningssärenden, rapporter, domslut med mera

Beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Beslut från olika organ, rapporter och skrivelser som anmäls till kommunstyrelsen som information.

a) Beslut om revidering av Regler för sjukresor - Regionfullmäktige

Diarienummer: KS-2026-56

Protokollsutdrag från Regionfullmäktige 2026-04-22. Beslutet avser Revidering av Regler för sjukresor.

b) Beslut om Inriktning om fortsatt samverkan - Trafik- och samhällsutvecklingsnämnden, Region Uppsala

Diarienummer: KS-2026-56

Protokollsutdrag från Trafik- och samhällsutvecklingsnämnden. Beslutet avser inriktning om fortsatt samverkan kring skolresor. Beslutet har också ett följebrev.

c) Aktuellt i slutförvarsfrågan

Diarienummer: KS-2026-1

Rapport från Slutförvarsorganisationen för perioden 2026-04-07 – 2026-09-15.

d) Sammanträde samordningsförbundet

Diarienummer: KS-2026-56

Protokoll från samordningsförbundets sammanträde 2026-03-26.

e) Beslut om Förlängd giltighetstid för Strategi för samverkan inom HSVO 2024-2026

Diarienummer: KS-2026-56

Protokollsutdrag från Regionstyrelsen 2026-04-07.

Beslutsunderlag

Handlingarna publiceras separat i politikerportalen.

Kommunstyrelsen

Dnr KS-2026-1

§ 100. Information från kommunförvaltningen

Beslut

Kommunstyrelsen har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Information i aktuella frågor från kommunförvaltningen.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Kommundirektör Peter Nyberg informerar från verksamheten.

Kommunstyrelsen

Avslutning

Ordförande Fabian Sjöberg (M) tackar för ett bra samarbete och önskar alla förtroendevalda en trevlig sommar.

Andre vice ordförande Lisa Norén (S) tackar ordföranden och önskar alla förtroendevalda en trevlig sommar.

Jordvall stoppar jord- och skogsbruk och påverkar landskapet för mark- och tomtägare

Omtag krävs!

VA-projekt behövs – men varför till priset av obrukbar mark och förfulat landskap?

Östhammars kommun driver just nu ett VA-projekt med överföringsledningar mellan Östhammar och Öregrund. Som markägare har vi full förståelse för behovet av fungerande vatten och avlopp.

Det som däremot väcker oro och ilska är hur ledningarna planeras att byggas. De ska läggas på grundare djup och isoleras med en kraftigt upphöjd jordvall på 1-2 meter hög och 8 meter bred ovanpå markytan. Det innebär en permanent nivåskillnad som både skapar fysiska hinder och påverkar hur landskapet upplevs.

I avtalsförslaget till berörda markägare står:

"Tidigare markanvändning kommer inte kunna återupptas, oavsett om det är skogsbruk, jordbruk eller tomtmark."

Detta är svårt att acceptera. Att ett samhällsviktigt projekt ska innebära att åker-, bete-, skogsmark och tomter i praktiken förlorar sitt värde och sin användbarhet framstår som både orimligt och orättvist. I första skedet är det 44 markägare som berörs, hur många är det i nästa etapp?

Det är rimligt att kommunen bygger ut VA-nätet. Men det är lika rimligt att intrång och långsiktig påverkan på mark och fastigheter minimeras. Om ledningarna grävs ner på ett konventionellt sätt kommer marken att vara brukbar efter byggnation och hindrar varken framtida drift, underhåll eller reparationer av ledningarna.

En permanent och tydligt upphöjd vall innebär att:

- åker-, betes-, skogs- och tomtmark inte längre kan brukas
- framkomlighet och framtida användning försvåras, exempelvis för bil, traktor, skogsbruk, vägar, upplag, etableringar och framtida fastighetsregleringar
- en jordvall kommer förfula landskapsbilden och försämra områden där människor bor och vistas

Vi uppmanar därför Östhammars kommun att i projektet ställa krav på att ledningarna grävs ner på konventionellt sätt utan permanent hög jordvall, så att marken i möjligaste mån återgår till sitt ursprungliga skick och fortsatt kan användas.

**BRÅ INFRASTRUKTUR FÅR KOSTA PENGAR – DÅLIGT PLANERAD
INFRASTRUKTUR FÅR INTE GÖRA DET, OMTAG KRÄVS, KOMMUNENS
INVÅNARE FÖRTJÄNAR BÄTTRE – GÖR DIN RÖST HÖRD.**

Kommunförvaltningen
Anna Bergsten

Yttrande angående medborgarmotionen om att jordvall stoppar jord- och skogsbruk och påverkar landskapet för mark- och tomtägare

Den 8 februari 2026 skickade Maria Sjölander med flera in medborgarmotionen *Jordvall stoppar jord- och skogsbruk och påverkar landskapet för mark- och tomtägare*. I motionen anförs bland annat att jordvallen ”skapar fysiska hinder och påverkar hur landskapet upplevs”. Motionärerna uppmanar kommunen att ”ställa krav på att ledningarna grävs ner på konventionellt sätt utan permanent hög jordvall, så att marken i möjligaste mån återgår till sitt ursprungliga skick och kan fortsätta användas”.

Planerad VA-anläggning i de östra kommundelarna

I juni 2022 fattade kommunfullmäktige beslut om en systemlösning för att knyta ihop vatten- och avloppsanläggningarna i de östra delarna av Östhammars kommun (KF § 77, 2022-06-14). Sedan kommunfullmäktiges beslut har Gästrike Vatten, på uppdrag av anläggningsbolaget Östhammar Vatten, arbetat vidare med att utveckla och konkretisera systemlösningen. I denna ingår utbyggnad av avloppsreningsverket i Öregrund, utökning av mängden tillgängligt dricksvatten genom framförallt bygget av ett nytt avsaltningsverk, samt de överföringsledningar för dricksvatten och spillvatten mellan Östhammar och Öregrund som motionen berör. Samtliga delar i systemlösningen beräknas vara färdigställda år 2031.

Planerad utformning av överföringsledningarna

Den beskrivning som ges i motionen stämmer inte fullt ut överens med den planerade utformningen av överföringsledningarna. Nedan beskrivs kortfattat den planerade utformningen.

Överföringsledningarna planeras att anläggas i 0,8-1 meter djupa schakt, med en grusvall ovanpå som isolering. Höjden på vallen kommer att vara cirka 0,8-1 meter ovan mark. Den kommer att variera på olika delsträckor beroende på terräng och befintliga marknivåer för att smälta in i landskapet, men i stora delar kommer den att följa asfaltsvägarnas höjdlinjer. Exakta höjder kommer att fastställas under detaljprojekteringen. Bredden blir cirka 3 meter på vallens topp med sluttande sidor ner till cirka 7 meters bredd vid basen. Därmed fyller vallen ut största delen av ledningsområdet, som på huvuddelen av sträckan är 8 meter brett.

Påverkan på möjligheten att bruka marken

Överföringsledningarna kommer att påverka fastighetsägarnas möjligheter att använda marken, oavsett om den anläggs på traditionellt sätt 1,8-2 meters djup eller med den nu

Kommunförvaltningen
Anna Bergsten

planerade utformningen. Nedan beskrivs kortfattat hur några olika typer av markanvändning påverkas av vald metod i förhållande till om traditionell metod hade valts.

Utfartsvägar

Det ingår som en del i projektet att återställa alla tidigare utfartsvägar till ursprungligt skick, så att dessa blir brukbara som vanligt när överföringsledningarna ligger på plats. Detta regleras i markupplåtelseavtalen och gäller oavsett vilket djup ledningarna förläggs på.

Om en markägare i framtiden önskar anlägga en ny utfartsväg sker detta via ansökan till Trafikverket. Trafikverkets prövning och det därefter följande projektet för att anlägga den nya vägen kommer att löpa enligt samma process oavsett hur ledningarna är utformade. Detta utgör alltså ingen skillnad mellan de båda metoderna.

När det gäller möjligheten att köra ut på Trafikverkets väg på andra ställen än de godkända utfarterna kommer vara möjligt att köra med exempelvis en traktor över vallen vid enstaka tillfällen utan att vallen eller ledningarna tar skada.

Skogsbruk

Det kommer inte vara möjligt att bedriva skogsbruk inom det område där ledningarna är placerade (inom det så kallade ledningsrättsområdet), eftersom detta medför risk för att trädens rötter påverkar ledningarnas funktion. Detta gäller oavsett om ledningarna förläggs på traditionellt sätt eller med den nu planerade utformningen.

Jordbruk

För mark som nyttjas till jordbruk, i det aktuella fallet ungefär en tiondel av den totala sträckan, blir det en skillnad mellan om ledningarna förläggs med traditionell metod eller med den nu planerade utformningen. Om ledningarna förläggs på 1,8-2 meters djup går det, när byggprojektet är avslutat, att återuppta jordbruksverksamheten som tidigare så länge denna inte medför någon risk för negativ påverkan på ledningarna. Men det kommer inte vara möjligt med den nu planerade utformningen.

Påverkan på hur landskapet upplevs

Utförandet med en grusvall innebär, som anförts i motionen, att överföringsledningarna kommer att bli synliga på ett annat sätt än om de hade lagts ner på traditionellt sätt. Det har dock planerats för ett antal anpassningar för att anpassa påverkan på landskapsbilden, bland annat genom att ledningarna kommer följa vägens höjdlinjer och därmed smälta in i terrängen på ett naturligt sätt.

Eftersom överföringsledningarna till största delen kommer att täckas av en grusvall ska det enligt miljöbalken genomföras ett myndighetssamråd, ett så kallat 12:6 samråd. I december 2025 lämnade Östhammar Vatten in en sådan ansökan till Länsstyrelsen Uppsala län. Länsstyrelsen lämnade i mars sitt yttrande över ansökan och de bedömde att ”den planerade åtgärden inte på ett väsentligt sätt skadar natur- och kulturmiljön om åtgärden utförs i enlighet med anmälan och beslutade försiktighetsåtgärder följs”. De hade alltså inget att invända mot utformningen med grunda schakt och grusvall ovanpå.

Kommunförvaltningen
Anna Bergsten

Skäl för valt tillvägagångssätt

Traditionellt sett lägger man VA-ledningar på 1,8-2 meters djup. Att istället lägga ledningarna i grunda schakt är vanligt framför allt i kustområden och fjällnära områden, eftersom de geologiska förutsättningarna i dessa områden ofta innebär stora mängder berg och högt beläget grundvatten. De grundare schakten innebär ett antal fördelar:

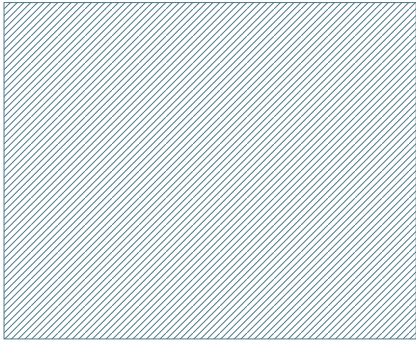
- Behovet av sprängning minskar. Detta innebär att den nödvändiga massahanteringen minskar betydligt och färre transporter gör i sin tur att mängden buller och utsläpp under byggtiden går ner.
- Behovet av grundvattenbortledning under byggtiden minskar och därmed minskar påverkan på omgivande dricksvattenbrunnar samt även risken för skred.
- Där ledningarna går över jordbruksmark (lerjord) tillkommer att risken för bottenuppträckning i schakten minskar. Även risken för bestående sättningar minskar i ett 50-100 meter brett påverkansområde.
- De grunda schakten är en mer kostnadseffektiv lösning.

Eftersom den aktuella sträckan mellan Östhammar och Öregrund till stor del består av berg valdes i det här projektet alternativet med grundare schakt och en grusad vall ovanpå.

När det gäller vald ledningssträckning, och därmed vilka fastigheter som påverkas, är det ett antal olika överväganden som tillsammans har lett fram till den utpekade sträckningen. Mellan Östhammar och Öregrund ligger ett antal omvandlingsområden som är planerade att få kommunalt VA, och en viktig faktor har varit att välja en sträckning som underlättar den framtida dragningen av ledningar från de stora överföringsledningarna till respektive område. Det har även gjorts platsbesök längs sträckan och genomförts olika undersökningar, som till exempel naturvärdesinventeringar och brunnsinventeringar. För att hålla intrånget i kanten av berörda fastigheter och undvika att ledningarna dras rakt över fastigheter har en sträckning nära den befintliga vägen valts.

Hantering av ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott överlämnade den 24 mars 2026 ärendet till Kommunförvaltningen för handläggning. Detta underlag har tagits fram av Kommunförvaltningen tillsammans med Gästrike Vatten.

Riktlinje

Riktlinje för skydd av barn och unga

Antagen av	Kommunstyrelsen
Antaget	2026-05-26 § 75
Gäller för	Riktlinjen gäller för samtliga kommunala verksamheter som möter barn och unga samt för föreningar och organisationer som erhåller kommunalt stöd och bedriver verksamhet riktad till barn
Dokumentansvarig	Staben

Innehållsförteckning

1.	Bakgrund	3
2.	Syfte.....	3
3.	Ansvar.....	3
4.	Förebyggande och brottsförebyggande arbete	4
5.	Samverkan	5
6.	Rutiner vid upptäckt eller anmälan	5
7.	Uppföljning.....	6
8.	Begreppslista.....	6

1. Bakgrund

Bakgrunden till att denna riktlinje tas fram är för att Östhammars kommun har ett ansvar att **arbeta förebyggande** för att skydda barn och unga.

Tidiga, samordnade insatser gör det svårare för förövare att nå framgång. Med rätt kunskap kan barn och unga, men också de vuxna som arbetar med dem i våra verksamheter, känna igen varningssignaler och agera innan det är för sent.

2. Syfte

Östhammars kommun ska aktivt arbeta för att skydda barn och unga mot grooming, sexuellt utnyttjande, rekrytering till eller delaktighet i den organiserade brottsligheten, samt annan exploatering, både i fysiska och digitala miljöer.

Syftet med denna riktlinje är att ange kommunens övergripande viljeinriktning samt tydliggöra ansvar och samverkan i det förebyggande och åtgärdande arbetet. Riktlinjen ska fungera som ett styrande dokument för berörda nämnder och kompletteras med rutiner och vägledningar i respektive verksamhet.

Arbetet ska alltid utgå från barnets bästa.

3. Ansvar

Arbetet är övergripande och delas mellan följande instanser:

Barn- och utbildningsnämnden (BUN)

Nämnden ansvarar för att förskolor och skolor arbetar förebyggande och brottsförebyggande. Nämnden ansvarar för att personal och elever på kommunens skolor får relevant kunskap om grooming och sexuella övergrepp mot barn, samt att fungerande rutiner vid misstankar om eller oro för pågående brottslighet finns på plats. Nämnden ansvarar i detta hänseende för att ett fördjupat kunskapsunderlag, vilande på vetenskaplig grund, beträffande grooming och sexuella övergrepp mot barn finns tillgänglig. Nämnden ansvarar även för att säkerställa att motsvarande kunskapsunderlag och rutiner finns för att motverka rekrytering av elever till och deras samröre med den organiserade brottsligheten. Nämnden ska säkerställa att rutinerna innebär att samtlig misstänkt brottslighet enligt ovan polisanmäls.

Vård- och omsorgsnämnden (VON)

Nämnden ansvarar genom socialtjänsten för att utreda, ge stöd och skydd till barn och unga som är utsatta eller i riskzon för utsatthet, samt för att anmälningar hanteras skyndsamt enligt gällande lagstiftning. Nämnden ansvarar vidare för att personal som möter barn i verksamheten har utbildats i det fördjupade kunskapsunderlaget enligt ovan.

Kultur- och fritidsnämnden (KFN)

Nämnden ansvarar för att alla kommunala fritidsverksamheter är trygga miljöer och att föreningar som mottar kommunala bidrag och som bedriver barn- och ungdomsverksamhet, har rutiner för att förebygga och hantera misstanke om grooming, sexuella övergrepp, rekrytering till den organiserade brottsligheten eller samröre med denna. Nämnden ansvarar vidare för att föreningar som möter barn i verksamheten har utbildats i det fördjupade kunskapsunderlaget enligt ovan.

Kommunstyrelsen (KS) – kommunens brottsförebyggande arbete

Kommunstyrelse ansvarar för samordning, övergripande lägesbild, samverkan med Polismyndigheten samt strategisk utveckling av det förebyggande och brottsförebyggande arbetet inom kommunens verksamheter.

4. Förebyggande och brottsförebyggande arbete

Kommunen ska bedriva ett aktivt och kunskapsbaserat förebyggande och brottsförebyggande arbete i enlighet med denna riktlinje.

Kunskap och utbildning

Kommunen ska säkerställa att /genomföra:

- Personal som arbetar med barn får tillräcklig utbildning om grooming, sexuellt utnyttjande, rekrytering till den organiserade brottsligheten och samröre med denna. Insatserna samordnas över nämndernas verksamhetsområde.
- Elever får åldersanpassad undervisning om grooming, sexuellt utnyttjande, rekrytering till den organiserade brottsligheten och samröre med denna samt hur de kan larma eller söka hjälp.
- Olika typer av föräldrastödjande insatser inom områdena grooming, sexuellt utnyttjande, rekrytering till den organiserade brottsligheten och samröre med denna, riktat till vårdnadshavare och andra viktiga vuxna i barn och ungas närhet.

Trygga föreningar

För föreningar som erhåller kommunala bidrag och arbetar med barn och unga ska följande gälla:

- Att föreningens egna rutiner innehåller krav på årlig kontroll av utdrag ur belastningsregistret för ledare och andra vuxna med regelbunden kontakt med barn.
- Föreningen ska ha rutiner för att förebygga och hantera misstanke om grooming, sexuella övergrepp, rekrytering till den organiserade brottsligheten eller samröre med denna. Föreningen ska vidare ha en tydlig rutin för hur verksamheten ska agera när en vårdnadshavare framför oro eller gör en anmälan beträffande ett barn eller en ungdoms utsatthet eller olämpligt beteende från en vuxen inom ramarna för föreningens verksamhet.
- Kraven ska regleras genom kommunens bidragsbestämmelser.

5. Samverkan

Arbetet ska ske i nära samverkan mellan berörda nämnder och funktioner.

Kommunen ska även ha strukturerad samverkan med:

- Polismyndigheten
- Regionen, särskilt hälso- och sjukvård

Samverkan ska ske inom ramen för gällande sekretesslagstiftning.

6. Rutiner vid upptäckt eller anmälan

Kommunen ska ha en tydlig rutin för hur verksamheten ska agera när:

- Personal uppmärksammar tecken på utsatthet hos barn och unga, eller misstänkt olämpligt beteende från vuxna gentemot barn.
- Barn och unga berättar om grooming, sexuella övergrepp, rekrytering till den organiserade brottsligheten eller samröre med denna.
- En vårdnadshavare framför oro eller gör en anmälan beträffande ett barn eller en ungdoms utsatthet eller olämpligt beteende från en vuxen inom ramarna för kommunens verksamheter.

Rutinen ska säkerställa att:

- Oron dokumenteras och tas på allvar
- Anmälan till socialtjänst görs enligt lag
- Polisanmälan görs vid misstanke om brott
- Barnet och dess vårdnadshavare skyndsamt erbjuds stöd
- Samverkan initieras utan dröjsmål

Ingen oro ska lämnas utan åtgärd.

7. Uppföljning

Kommunstyrelsen ansvarar för att arbetet följs upp inom ramen för kommunens brottsförebyggande arbete och att riktlinjen vid behov revideras.

8. Begreppslista

- Grooming - En manipulativ process där en vuxen bygger förtroende med ett barn eller en ung person i syfte att utnyttja dem.
- Digitala miljöer - Online-plattformar där människor interagerar, t.ex. sociala medier, spel, chattar, forum och meddelandeappar.

ANLÄGGNINGSSARRENDE

- Upplåtare:** Östhammars kommun, 212000-0290, Box 66, 742 21 Östhammar, nedan kallad upplåtaren.
- Nyttjare:** Öregrunds Idrottsklubb, 814400-3020, C/o Johansson Floragatan 4 74242 Öregrund, nedan kallad arrendatorn.
- Bakgrund** Genom detta projekt önskar Öregrunds idrottsklubb på ett kostnadseffektivt sätt möjliggöra och långsiktigt vidareutveckla den befintliga idrottsplatsen i Öregrund till en modern, inkluderande och attraktiv mötesplats för hela samhället. Med ett arrendeavtal som grund kan Öregrunds idrottsklubb ta ansvar för att uppföra och driva ett allaktivitetshus som kompletterar dagens anläggning och svarar mot ett tydligt lokalt behov.
- Ett långsiktigt och avgiftsfritt arrendeavtal är en förutsättning för att möjliggöra denna investering och säkerställa att anläggningen kan utvecklas, finansieras och förvaltas till gagn för kommunens invånare, föreningslivet och det lokala samhällsengagemanget.
- Område:** Markområdet framgår av kartbilaga.
- Ändamål:** Lokal för ideell idrottsförening.
- Nyttjandetid:** 2026-07-01 – 2036-06-30
- Förlängning:** Förlängning sker automatiskt med 5 år i taget om uppsägning inte sker senast 12 månader före den löpande avtalstidens slut.
- Avgift:** Avgiften är 1000 kr per år.
Avgiften ska betalas i förskott senast den 31 december.
- Index:** Avgiften indexregleras ej.
- Skick:** Området upplåts i det skick det befinner sig på tillträdesdagen.
Arrendatorn är skyldig att alltid hålla området i städad och vårdat skick.
- Nybyggnation** Arrendatorn äger rätt att inom kartbilagans område resa en byggnad med samma avtryck som byggnaden på kartbilagan.
- Ledningar:** Arrendatorn medger upplåtaren, eller annan som har dennes tillstånd, att få dra fram och vidmakthålla ledningar i eller över nyttjandeområdet med nödvändiga ledningsarbeten, om detta kan ske utan avsevärd olägenhet för nyttjaren.
Arrendatorn är skyldig att utan ersättning tåla det intrång som föranleds av att ledningarna anläggs och nyttjas, men har rätt till ersättning för direkta skador i övrigt.

Upplåtelse/
överlåtelse: För upplåtelse eller överlåtelse av var och en av rättigheterna i detta avtal krävs
upplåtarens skriftliga medgivande.

Inskrivning: Detta avtal får inte inskrivas.

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar av vilka parterna tagit var
sitt.

Östhammar

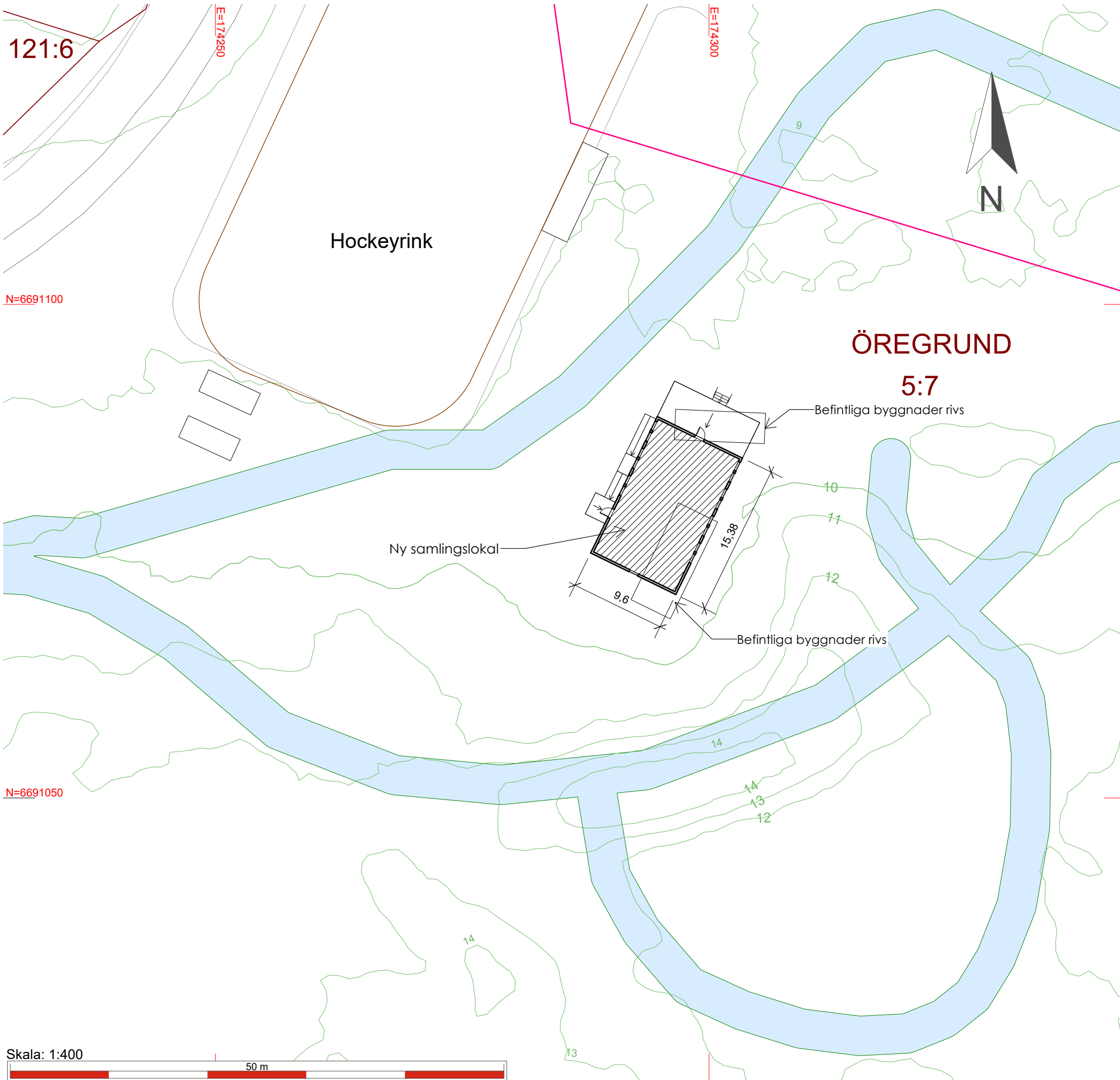
Östhammar

ÖSTHAMMARS KOMMUN

Öregrunds idrottsklubb

.....

.....

Teckenförklaring

- 1:2 Fastighetsbeteckning
- Fastighetsgräns
- Väggkant
- Detaljplanegräns
- Byggnad, tolkad från ortofoto
- Fastighetsavtal
- Höjdkurva, 1m ekvidistans

ÖREGRUND

5:7

Befintliga byggnader rivs

Ny samlingslokal

Befintliga byggnader rivs

Situationsplan
tillhörande bygglovsritning
11 april 2025

kreaPlan
arkitektkontor
Per Andersson
Hagagatan 42
113 47 STOCKHOLM
Tel. 070-638 39 28

Fastighetsgränser ej kontrollerade i fält

Byggnader tolkade utifrån ortofoto

Mätning utförd av:

Kartan innehåller detaljer med olika kvalitet
Osäkerhet på inmätta detaljer: ≤5cm
Höjdkurvor skapade med Lantmäteriets höjddata NH grid 1+

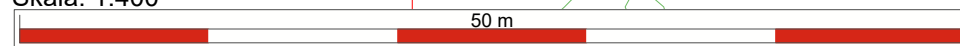
Baskarta

Gällande fastigheten Öregrund 5:7
Östhammars kommun, Uppsala län

DATUM 2025-02-11	Doc: BMN-2025-316	GÄLLANDE DETALJPLAN
RITAD AV Mathias Henning	MÄTMETOD	
FÖRMAT A3	NUMMER 25-26	KOORDINAT - HÖJDSYSTEM SWEREF 99 1800 RH2000

Samhällsbyggnadskontoret
Östhammars kommun
Box 66
742 21 Östhammar

Skala: 1:400

Samhällsbyggnadskontoret
Camilla Andersson

Havs- och vattenmyndigheten
havochvatten@havochvatten.se

Yttrande/remissvar avseende omfattande översyn och aktualisering av hamnarna av riksintresse för yrkesfisket

Östhammars kommun har givits möjlighet att yttra sig gällande remissen omfattande översyn och aktualisering av hamnarna av riksintresse för yrkesfisket. Östhammars kommun yttrande sig även 2023 i linje med många andra remissinstanser. I det nya förslaget kvarstår att Öregrund hamn mister nuvarande status som riksintresse. Det innebär för kommunen en ökad egen rådighet över samhällsplaneringen i området men också en minskad möjlighet för lokala fiskeriföretag att hävda sitt utrymme i hamnen i konkurrens med andra intressen och kan innebära mindre möjligheter att söka statliga medel för utveckling av fiskerinäringen och dess kopplade näringsliv lokalt.

Utifrån detta yttrar sig kommunstyrelsen enligt nedan.

Urvalet av hamnar i översynen

Östhammars kommun har i nuläget en hamn som omfattas av riksintresse för yrkesfiske, Öregrund. Det uppdaterade förslaget från Havs- och vattenmyndigheten innebär som i tidigare förslag att klassningen som riksintresse skulle tas bort. Förslaget innebär fortfarande en stor minskning av antal hamnar med klassning som riksintresse längs ostkusten, vilket gör att avståndet till omgivande hamnar med riksintresseklassning ökar avsevärt både norrut och söderut för Östhammars kommun.

Kommunen ser som i tidigare yttrande risker med att fortfarande till så stor del bygga urvalet på ekonomiska värdet av landningar, då riksintresset också bör fungera som ett säkrande av hamnar för småskaligt kustnära yrkesfiske. En framtida ändrad fiskeförvaltning i Östersjön kan ge nya utvecklingsmöjligheter för denna bransch liksom för övriga blå näringar.

Lokalt yrkesfiske och förädling av fisk som branscher i Östhammars kommun

Det lokala yrkesfisket i Östhammars kommun är, vilket beskrivs i översiktsplanen småskaligt, kustnära och främst inriktat på fiske efter strömming, sik, abborre, gös och gädda. I Östhammars kommun finns idag ett mindre antal yrkesfiskare och registrerade fartyg klassade för yrkesfiske, men hamnen kan användas även för fiskare i grannkommuner och på längre avstånd. Öregrund fungerar som huvudhamn för fisket och i Öregrund finns också ett förädlingsföretag för fisk och skaldjur vilket stärker hamnens funktion som riksintresse.

Samhällsbyggnadskontoret
Camilla Andersson

Samhällsplanering och önskad utveckling av Öregrund stad

Inga konkurrerande intressen till utpekandet som riksintresse för yrkesfisket har i översiktsplaneringen kunnat konstateras i kommunens inriktning för Öregrunds utveckling i hamnområdet. Att fortsätta möjliggöra för ett aktivt småskaligt yrkesfiske blir en naturlig följd i Öregrund som i 500 år fungerat som utskeppningshamn, varvsverksamhet och landning av fisk. I översiktsplanen beskrivs möjligheter att samtidigt kunna utveckla stadens övriga delar för en ökad befolkning lokalt och en ökad servicegrad inklusive besöksnäring.

Livsmedelskedjan i händelse av kris eller krig – kommunens beredskapsarbete

Kommunen har en viktig roll i beredskapsarbetet i händelse av kris eller krig. En del i detta arbete handlar om att bidra till att säkra livsmedelsförsörjning och kedjor för livsmedelshantering. Öregrunds hamn har i dagsläget med sin klassning som riksintresse och en aktiv fiskgrossist/ett beredningsföretag en god grund för att vara en del av ett aktivt beredskapsarbete även i en större regional skala, där större hamnar norrut och söderut längs kusten kan vara upptagna av annan transport och logistik.

Sammanvägd bedömning

Sammantaget ser Östhammars kommun fortfarande flera skäl till att bevara Öregrunds hamn klassad som ett riksintresse för yrkesfisket, kopplat till de faktiska förutsättningarna i hamnen med möjlighet till ytterligare utveckling av hamn och grossistverksamhet samt som ett strategiskt läge för länet och regionen kopplat till livsmedelsförsörjning inom beredskapsarbetet.

I det fall Havs- och vattenmyndighetens förslag går igenom önskar Östhammars kommun föra en aktiv dialog med myndigheten gällande andra möjligheter för kommunen att kunna bevara och utveckla funktionerna i Öregrunds hamn för yrkesfiske och kopplade verksamheter.

AVSIKTSFÖRKLARING

avseende förstudier om möjlig etablering av ny kärnkraft i Östhammars kommun

Denna avsiktsförklaring ("Avsiktsförklaringen") har ingåtts mellan:

Östhammars kommun, org.nr 212000-0290, Stångörsgatan 10, 742 21 Östhammar
("Kommunen")

och

Kärnfull Next AB, org.nr 559367-8161, Burgårdsgatan 18, 412 52 Göteborg ("Kärnfull Next")

gemensamt benämnda "Parterna".

1) Bakgrund och syfte

Sverige står inför ett växande behov av fossilfri och planerbar elproduktion. Mot denna bakgrund har Kärnfull Next och Östhammars kommun uttryckt intresse av att förutsättningslösa studier av möjligheterna att etablera ny kärnkraft inom Östhammars kommun genomförs.

Syftet med denna Avsiktsförklaring är att etablera en struktur för dialog, informationsutbyte och genomförande av faktabaserade förstudier. Avsiktsförklaringen utgör inte ett beslut om eller åtagande att etablera kärnkraft.

2) Kommunens roll och åtaganden

Kommunen bekräftar följande:

- Tillåter en faktabaserad och förutsättningslös förstudie.
- Denna Avsiktsförklaring utgör en del av kommunens löpande arbete med att utvärdera och analysera förutsättningarna för möjlig ny kärnkraft inom kommunen.
- Behåller fullt politiskt och rättsligt handlingsutrymme.
- Inte åtar sig några ekonomiska förpliktelser eller risker.
- Ges tillgång till relevanta tekniska analyser, data och beslutsunderlag.

3) Kärnfull Nexts roll och åtaganden

Kärnfull Next bekräftar följande:

- Genomför förstudier, platsanalyser och relevanta undersökningar.
- Vid behov tillhandahåller teknisk och regulatorisk information till Kommunen.
- Bedriver arbetet i dialog med Kommunen och relevanta myndigheter.
- Inte erhåller några garantier avseende framtida beslut.
- Inte genom denna Avsiktsförklaring åtar sig att genomföra etablering eller investering.

4) Avtalets natur

Parterna bekräftar följande:

- Utgör ett undersöknings- och dialogavtal.
- Inte utgör ett avtal om etablering av kärnkraft.
- Inte innebär någon skyldighet att ingå ytterligare avtal.
- Inte begränsar Kommunens rätt att fatta självständiga beslut.

5) Gemensam inriktning för framtida samverkansavtal

Parterna är överens om att, inom ramen för denna Avsiktsförklaring, gemensamt och i god tro arbeta för att utveckla principer, struktur och former för ett framtida samverkansavtal avseende projektets fortsatta utveckling inom Östhammars kommun.

Syftet med detta arbete är att säkerställa att det, om projektet utvecklas vidare, finns en tydlig och ömsesidigt förankrad struktur för långsiktig dialog, transparens och effektiv samverkan, i linje med etablerad praxis för kärntekniska projekt i Sverige.

Ett sådant framtida samverkansavtal kan, om Parterna så beslutar, reglera bland annat former för kommunens deltagande, informationsutbyte, samordning i planerings- och tillståndsprocesser samt, i senare projektfaser och under förutsättning av att finansiering har säkerställts, principer för eventuella resurs- och kostnadsrelaterade frågor.

Parterna är vidare överens om att arbetet med att utveckla dessa ramar ska ske successivt under Avsiktsförklaringens giltighetstid och med beaktande av projektets mognadsgrad.

Denna Avsiktsförklaring innebär dock inga ekonomiska åtaganden för någon av Parterna och medför ingen skyldighet att ingå ett framtida samverkansavtal.

6) Utredning och analys av framtida ekonomisk modell

Inom ramen för denna Avsiktsförklaring är Parterna överens om att gemensamt analysera förutsättningarna för en långsiktig ekonomisk samverkansmodell anpassad för en producerande industri i Östhammars kommun. Arbetet ska inspireras av och bygga vidare på de principer som

ligger till grund för det befintliga mervärdesavtal inom kommunen, med syftet att utveckla en robust och juridiskt korrekt modell som på ett rättvist och transparent sätt fördelar de samhällsekonomiska nyttor som kan följas av en storskalig kärnkraftsetablering.

Analysen ska särskilt beakta de särdrag som gäller för producerande industri jämfört med andra verksamheter, såsom långa driftstider, höga investeringsvolymen och strukturella effekter på lokal arbetsmarknad, infrastruktur och kommunal service.

Parterna är vidare överens om att gemensamt, och senast inför en eventuell byggstart, ta fram en kommunalekonomisk modell — eller en modell som skulle kunna användas inför ett sådant skede — i syfte att säkerställa en gemensam och tydlig ram för hur projektets ekonomiska effekter kan hanteras i kommande skeden.

Under förstudieperioden ska Parterna gemensamt arbeta vidare med att utveckla ett förslag till mervärdesmodell, avsett att ligga till grund för framtida dialog om hur projektets samhällsekonomiska nyttor kan fördelas på ett rättvist och transparent sätt.

Detta arbete är av utredande karaktär och medför inga ekonomiska åtaganden för någon av Parterna.

7) Identifiering av sociala och infrastrukturella konsekvensanalyser

Parterna är överens om att under Avsiktsförklaringens giltighetstid gemensamt identifiera vilka sociala och infrastrukturella konsekvensanalyser som kan bli aktuella i samband med en möjlig kärnkraftsetablering i kommunen. Syftet är att i ett tidigt skede kartlägga relevanta analysbehov så att nödvändigt underlag kan förberedas inför kommande planerings- och tillåndsprocesser.

Detta arbete binder inte någon av Parterna ekonomiskt och föregripen varken planprocess eller framtida avtal. Resultatet av identifieringsarbetet är avsett att användas som underlag i den löpande dialogen och vid utformningen av framtida samverkansavtal, i den mån ett sådant ingås.

8) Kostnader

Vardera Part ansvarar för sina egna kostnader.

9) Giltighetstid och upphörande

Denna Avsiktsförklaring träder i kraft vid undertecknande och gäller i tre (3) år. Den kan sägas upp av endera Parten med tre (3) månaders skriftligt varsel.

10) Tillämplig lag

Denna Avsiktsförklaring ska tolkas i enlighet med svensk rätt.

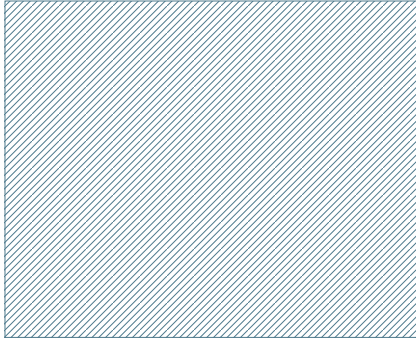
Underskrifter

För Östhammars kommun

För Kärnfull Next AB

Fabian Sjöberg
Kommunstyrelsens ordförande

Christian Sjölander
Verkställande direktör

Plan

Plan för det brottsförebyggande arbetet 2026-2027

Antagen av	Kommunstyrelsen
Antaget	2026-05-26 § 81
Ersätter tidigare version	Ny
Gäller för	Förvaltningen
Dokumentansvarig	Säkerhetsskydd och beredskap

Innehållsförteckning

Inledning	3
Målsättning	3
Åtgärdsinriktning.....	3

Inledning

För det brottsförebyggande arbetet har en lägesbild tagits fram som gäller för 2026-2027. I den framgår hur brottsstatistiken i Östhammars kommun fördelas över brottsrubricering, geografi m.m., vilket ger en riktning. För att arbeta i den riktningen har denna plan tagits fram. Utifrån planen kommer sedan förvaltningen att ta fram en handlingsplan med utgångspunkt från de förslag till åtgärder den här planen innehåller.

Målsättning

- Upplevelsen av trygghet ska öka.

Åtgärdsinriktning

Utifrån den samlade lägesbilden för 2026-2027 föreslås följande åtgärdsinriktning för det fortsatta brottsförebyggande arbetet i Östhammars kommun:

1. Stärka arbetet kring ungdomar och skolmiljöer

- Fortsatt samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och fritidsverksamhet är avgörande, särskilt kring de skolor och platser som återkommande identifierats som problemområden (ex. Frösåkerskolan, Storbrunn och Gimo).
- Förebyggande arbete mot våld och kränkningar i skolmiljö bör prioriteras, inklusive arbete mot förnedringsvåld och våldskapital hos enskilda individer.
- Fortsätta utveckla trygga fritidsmiljöer för unga, både genom kommunala och civilsamhälleliga insatser, t.ex. "motorfritidsgårdar", utökad bemanning och samverkan med engagerade privatpersoner.

2. Utveckla strukturer för samordning och uppföljning

- Fortsätt utveckla det brottsförebyggande samverkansarbetet – både strategiskt (genom styrgrupp) och operativt.
- Se över möjligheten att inrätta tematiska arbetsgrupper för prioriterade frågor, t.ex. "trygga skolmiljöer", "välfärdsbrott" eller "sommарtrygghet".
- Tydliggör och följ upp insatser i den operativa gruppen för att säkerställa att åtgärder får effekt och anpassas över tid.

3. Utveckla det kunskapsbaserade arbetet

- Fördjupa statistisk analys per geografiskt område och identifiera lokala mönster som kan ligga till grund för riktade insatser.
- Komplettera statistiken med kvalitativa underlag, t.ex. intervjuer, fokusgrupper eller återkommande trygghetsdialoger, för att fånga upp sådant som inte syns i siffror.
- Säkerställ bättre datainsamling från alla kommundelar vid medborgardialoger – använd enkäter men också strukturerade samtal där svarsfrekvensen är låg.

4. Hantera säsongsvariationer och evenemangsspecifik brottslighet

- Utforma särskilda insatser inför Båtveckan och andra sommarevenemang, i samverkan med polis, näringsliv och föreningsliv, för att förebygga ordningsstörningar, alkoholrelaterad problematik, narkotikabruk samt ökad brottslighet.
- Öka synligheten och närvaron av trygghetsskapande aktörer i de delar av kommunen som påverkas mest under sommaren, särskilt Öregrund.

5. Förbättra tryggheten för anställda och förtroendevalda

- Stärk det interna arbetet mot hot och våld mot anställda i offentlig verksamhet, särskilt socialtjänsten, genom rutiner, säkerhetsåtgärder och uppföljning.
- Fortsätt det påbörjade arbetet med säkerhetskartläggning av arbetsmiljöer, och se över behov av tekniska lösningar (kameror, sensorer, m.m.).

Lägesbild

2026–2027

Östhammars kommun

Antas av	Styrgruppen, brottsförebyggande arbete
Datum	2026-01-13
Ersätter tidigare version	
Gäller för	KS, nämnder, bolag/koncernen
Diarienummer	KS-2026-280

Innehåll

1. Bakgrund.....	2
2. Metod.....	2
2.1. Urval statistik.....	2
3. Om kommunen.....	3
3.1. Turism.....	3
3.2. Organisation	3
3.3. Kommunfullmäktiges mål för 2026-2027	4
4. Sociala faktorer.....	5
4.1 ANDTS	6
5. Statistik	7
5.1. Diskussion statistik.....	8
6. Lägesbilder.....	9
7. Medborgardialog.....	10
8. Välfärdsbrott	11
9. Socialtjänst.....	11
10. Skadegörelse.....	11
11. Analys.....	12
12. Slutsatser.....	12
13. Åtgärdsinriktning och rekommendationer	13
14. Bilagor	14
Bilaga 1. Statistik	14
Bilaga 2. Medborgardialoger	31

1. Bakgrund

Den 1 juli 2023 trädde en ny lag i kraft som reglerar kommunernas ansvar för det brottsförebyggande arbetet (2023:196). Regeringen har betonat att det brottsförebyggande arbetet ska prioriteras och att de förebyggande insatserna ska göras på ett systematiskt och evidensbaserat sätt.

Tanken med lagen är att det ska bidra till ett mer aktivt och kunskapsbaserat arbete på lokal, regional och nationell nivå. I regeringens proposition betonade man att det krävs ett strukturerat och långsiktigt brottsförebyggande arbete för att stoppa rekryteringen till kriminella nätverk och förhindra den brottslighet som hotar vår gemenskap.

Sveriges kommuner tillsammans med Polismyndigheten har en stor roll i det lokala brottsförebyggande arbetet. Enligt den nya lagen ska kommunerna ta fram en lokal lägesbild och det ska också inrättas en samordningsfunktion som ansvarar för samordningen av det lokala brottsförebyggande arbetet i kommunen.

Kommunen ska ta fram en lägesbild över brottsligheten inom dess geografiska område. Lägesbilden ska uppdateras vartannat år. Lägesbilden ska innehålla följande:

- En kartläggning av brottsligheten, dess omfattning och konsekvenser
- Annan information av betydelse
- En analys av kartläggningen och informationen

Lägesbilden baseras på statistik från Brottsförebyggande rådet (Brå) och Nationella trygghetsundersökningen (NTU), lokala lägesbilder från den operativa samverkansgruppen, information från medborgardialoger, samt interna verksamhetsdata.

2. Metod

2.1. Urval statistik

Statistik har hämtats från BRÅ (Brottsförebyggande rådet). Ett urval har gjorts av tillgänglig statistik. Urvalet har gjorts utifrån inom vilka områden det skett en större förändring de senaste åren. Utöver detta har de områden som varit aktuella i det brottsförebyggande arbetet inkluderats, detta omfattar identifierade problemområden och områden där olika typer av åtgärder vidtagits.

3. Om kommunen

Östhammars kommun ligger i nordöstra delen av Uppsala län och är en kustkommun. Kommunen har cirka 22 200 invånare, varav en tredjedel bor på landsbygden. Centralorten är Östhammar, andra orter är Gimo, Alunda, Österbybruk och Öregrund. Kusten och skärgården spelar en central roll i både vardagsliv och turism, med omkring 4 000 km kustlinje och över 1 000 öar, där bland annat Gräsö, Vässarö och Raggarö ingår.

Historiskt har kommunen präglats av järnbruk och jordbruk, särskilt i Dannemora och Österbybruk. Idag är Östhammar fortfarande en industrikommun med bland annat Sandvik Coromant i Gimo samt Forsmarks kärnkraftverk. Samtidigt dominerar näringslivet av småföretag, som står för majoriteten av jobben i kommunen.

Inkomstnivåerna i kommunen låg 2023 något under riksgenomsnittet med en medianinkomst före skatt på 32 925 kr per månad jämfört med rikssnittet 34 825 kr.

3.1. Turism

Kommunen har en stor andel fritidsbostäder. Inte minst i Öregrund som har en större koncentration sommarbostäder och orten lockar mycket turister sommartid. Särskilt stora är befolkningstillströmningen under båtveckan i Öregrund. Båtveckan genomförs under 2026, 26 juli till 2 augusti. Befolkningstillströmningen innebär särskilda utmaningar för det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet, kopplat till ett tillfälligt ökat tryck på offentliga platser.

3.2. Organisation

Östhammars kommun är en politisk styrd organisation där folkvalda politiker företräder invånarna och fattar beslut om samhällsservicens mål, inriktning och kvalitet.

Den politiska organisationen består av kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder. Kommunfullmäktige beslutar om antalet politiker i varje nämnd och utser dess ledamöter.

Östhammars kommuns arbete styrs av fyra facknämnder med politiskt tillsatta ledamöter. Det finns också valnämnd, krisledningsnämnd och gemensamma nämnder med andra kommuner. Nämnderna servas av en gemensam förvaltning med en uppdelning i kontor. Östhammars kommun har sex kontor: kommunledningskontoret, samhällsbyggnadskontoret, kultur- och fritidskontoret, barn- och utbildningskontoret, omsorgskontoret.

Ansvar för den brottsförebyggande samordningen ligger på skydd- och beredskap som sorterar under kommunledningskontoret. På kontoret finns en utsedd brottsförebyggande samordnare.

Samordnaren har till uppgift att:

- Samordna och stötta genomförandet av kommunens arbete
- Utgöra kommunens kontaktyta mot externa aktörer
- Bidra till att information om det brottsförebyggande arbetet sprids

Det brottsförebyggande arbetet är organiserat genom en styrgrupp som styr den strategiska inriktningen för arbetet, i gruppen ingår kommunstyrelsens ordförande, oppositionsråd, kommundirektör, brottsförebyggande samordnare och kommunpolis. Det finns en operativ grupp som ansvarar för den operativa styrningen och samordningen av insatser. I denna grupp ingår representanter för kontoren, brottsförebyggande samordnare samt kommunpolis. Vid behov kan arbetsgrupper skapas till specifika problemområden och insatser.

En samverkansöverenskommelse finns med Polisen för perioden 2023-2025. En trygghetsöverenskommelse finns med några ICA- handlare. Ytterligare handlare ingår i en grupp som träffas tillsammans med polis och kommun för att diskutera brottsförebyggande frågor. En brottsförebyggande samverkan sker med det kommunala bostadsbolaget Östhammarshem.

I kommunen finns projektet Våga värna som syftar till att förebygga våld i nära relationer där socialtjänsten ingår tillsammans med polisen, Östhammarshem, Skadeservice och hyresgästföreningen.

3.3. Kommunfullmäktiges mål för 2026-2027

Kommunfullmäktige har i årsbudgeten 2025, Flerårsplan 2026- 2027 satt ett antal mål. Tre av målen för samtliga nämnder påverkar särskilt det brottsförebyggande arbetet. En berör direkt upplevelsen av trygghet och de andra två handlar nöjda kommuninvånare respektive arbetsmiljö.

Trivas och må bra på jobbet

Sjukfrånvaron ska på årsbasis kontinuerligt sjunka och upplevelsen av en god arbetsmiljö ska öka

Nöjda kommuninvånare

Andelen kommuninvånare som är nöjda med kommunens verksamheter ska öka

Upplevelsen av trygghet

Andelen kommuninvånare som känner sig trygga i Östhammars kommun ska öka

Inom den första punkten som rör arbetsmiljö berörs inom det brottsförebyggande området att motverka hot om våld mot personal och förtroendevalda. Inom den andra punkten om nöjda kommuninvånare kan förutsättas att en trygg miljö är en förutsättning för att kommuninvånarna ska trivas. Arbetet som bedrivs med trygghetsvandringar och medborgardialoger är också aktiviteter inom ramen för målet. Upplevelsen av en ökad trygghet är (tillsammans med den faktiska tryggheten) det huvudsakliga målet för brottsförebyggande arbetet som bedrivs i kommunen.

4. Sociala faktorer

Sociala förhållanden som utbildning, arbetsmarknad, boendesituation och familjestruktur har ett tydligt samband med människors livsvillkor och kan påverka förutsättningarna för trygghet och social stabilitet i en kommun. Dessa faktorer används i brottsförebyggande lägesbilder för att ge en bredare kontext till brottsutvecklingen och för att belysa strukturella förhållanden som kan ha betydelse över tid.

Syftet med att redovisa sociala indikatorer är att identifiera mönster och avvikelser i kommunens förutsättningar, snarare än att förklara enskilda brottshändelser. Genom att jämföra kommunens värden med riksgenomsnittet skapas ett underlag för att uppmärksamma både skyddande förhållanden och områden där det kan finnas en ökad sårbarhet.

Gymnasiebehörighet

Andel folkbokförda elever i årskurs 9 som är behöriga till ett yrkesprogram (gymnasiebehörighet) var år 2024 75,3 % vilket är lägre än i riket. För att ha gymnasiebehörighet till ett yrkesprogram krävs godkända betyg i svenska eller svenska som andraspråk, engelska och matematik och i minst fem andra ämnen från grundskolan.

Trångboddhet

Östhammarshem upplever inga direkta problem med trångboddhet enligt boverkets normvärden men det finns ett mindre antal lägenheter som utreds i frågan utifrån Östhammarshems egna direktiv.

Arbetslöshet

Arbetslösheten (årsmedelvärde av registrerad arbetskraft 15-65 år) var 2023 3,8 % detta är lågt mot rikssnittet som samma år uppgick till 6,4 %.

Utbildningsnivå

Andelen invånare mellan 25 och 64 år som är högutbildade (minst tre år eftergymnasial utbildning) var 2024 16,6 %, detta är lägre än rikssnittet där andelen är 31,5 %.

Ensamstående föräldrar?

Antalet ensamstående föräldrar (med barn 17 år eller yngre som del av den totala befolkningen) uppgick 2024 till 2,4 % jämfört med rikssnittet 2,8 %.

Diskussion av sociala faktorer

De sociala faktorerna visar att kommunen har flera stabila förutsättningar som kan bidra till trygghet och social sammanhållning, samtidigt som vissa indikatorer pekar på utmaningar som kan vara relevanta att följa över tid.

Andelen elever i årskurs 9 som är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram är lägre än riksgenomsnittet. Gymnasiebehörighet är en viktig indikator för ungas fortsatta utbildnings- och etableringsmöjligheter. Ett lägre utfall kan därför innebära att en större andel unga riskerar att få en svagare etablering i utbildning och arbetsliv, vilket på sikt kan påverka sociala förutsättningar i kommunen.

Uppgifter om trångboddhet saknas i nuläget, vilket begränsar möjligheten att fullt ut bedöma boendeförhållandenas betydelse i lägesbilden. Boendesituation kan ha betydelse för exempelvis studiero, hälsa och vardagsliv, och utgör därför ett område där ökad kunskap skulle stärka analysen framöver.

Arbetslösheten i kommunen är lägre än riksgenomsnittet, vilket indikerar en relativt stark arbetsmarknad. En hög sysselsättning bidrar generellt till stabila försörjningsförhållanden och social delaktighet, vilket skapar gynnsamma förutsättningar ur ett förebyggande perspektiv.

Andelen högutbildade i åldersgruppen 25–64 år är lägre än riksgenomsnittet. Utbildningsnivån i den vuxna befolkningen är en indikator som kan påverka arbetsmarknadens sammansättning och långsiktiga utvecklingsmöjligheter. Utfallet kan därför innebära en viss strukturell sårbarhet, särskilt i relation till framtida kompetensförsörjning.

Andelen ensamstående föräldrar med barn är något lägre än riksgenomsnittet. Familjestruktur är en av flera faktorer som kan påverka barns uppväxtvillkor. Den lägre andelen i kommunen kan ses som ett stabiliserande förhållande i ett strukturellt perspektiv.

4.1 ANDTS

ANDTS står för alkohol, narkotika, doping, tobak och spel. Under åren 2023-2025 har det ANDTS-förebyggande arbetet samordnats i en kontorsövergripande handlingsplan. Planen beslutades av KFLG (kommunförvaltningens ledningsgrupp) och aktiviteterna i planen genomfördes inom ramen för ordinarie verksamhet. Aktiviteterna har följts upp årligen i Stratsys av ansvariga inom kultur-och fritid, barn- och utbildning, omsorgskontoret samt bygg och miljökontoret.

Måluppfyllelse ska mätas genom utfallsindikatorer ur enkätundersökningen LHU. Målen ska följas upp för första gången under 2026.

Nuläge: Uppföljning av ANDTS-plan 2023-2025 pågår under första kvartalen av 2026 och är därför inte sammanställd. Uppföljning av aktiviteterna pågår och hittills är följande områden identifierade och kan vara relevanta att samordna med det brottsförebyggande arbetet:

- **Det tobaks-och nikotinförebyggande arbetet behöver stärkas upp.** Bygger på nationell data, samtal med elevhälsa, hälso-sjukvård, tandvård, hälsoskyddsinspektörer. Ökad risk att unga som röker eller som debuterat tidigt med tobak/nikotin testar narkotika.
- **Mer stöd till föräldrar och vårdnadshavare, särskilt stöd kring ANT.** Goda relationer med föräldrar och föräldraskapsstöd är starka skyddsfaktorer för ungas hälsa.
- **Fortsätta samarbeta och utöka samverkan med informationskampanjer, uppmärksamhetsveckor och aktiviteter under riskhelger** (båtveckan, skolavslutning) dessa aktiviteter får stort genomslag och många besökare.

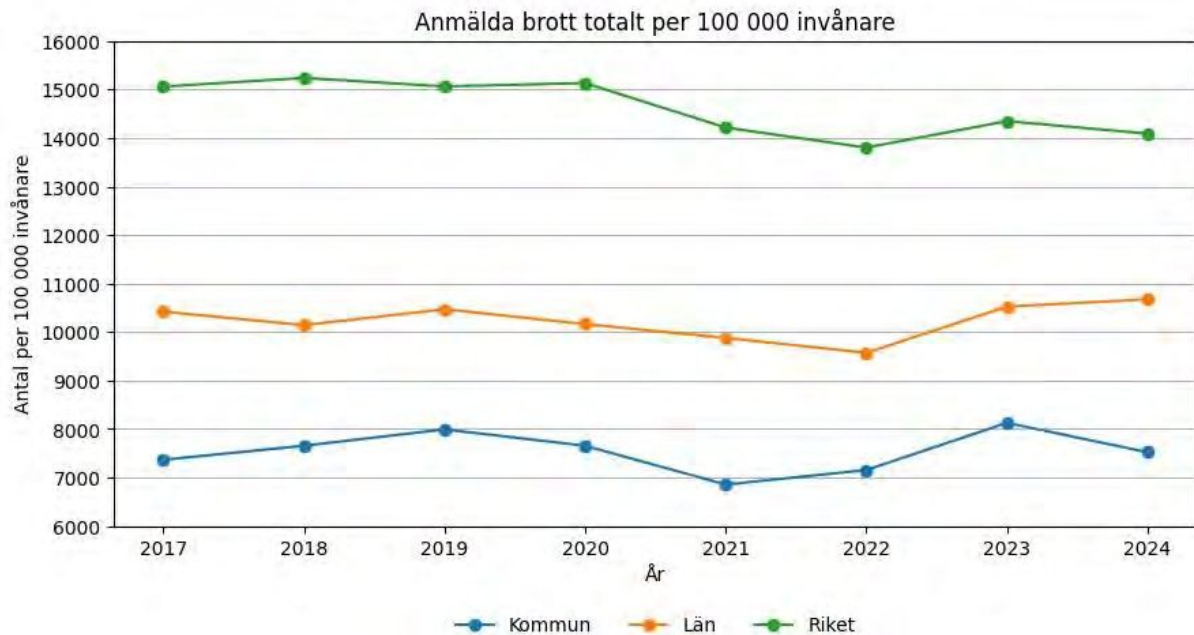
Under 2026 har KFLG gett förvaltningen i uppdrag att utvärdera ANDTS-planen och ta fram en ny handlingsplan: "Handlingsplan för ungas hälsa 2026-2029" Förslag är att ANDTS-aktiviteterna ska inrymmas i den nya planen.

5. Statistik

Nedan presenteras två diagram med syfte att sammanfatta den faktiska och upplevda tryggheten. Det ena rör antalet brott medan den andra visar på andelen som känner sig otrygga vid utevistelse sent på kvällen i det egna bostadsområdet. Detta har valts ut som en indikator på hur tryggheten i kommun upplevs av invånarna. Ytterligare statistik finns i bilaga där ett större urval gjorts för att visa på faktisk och upplevd trygghet i kommunen. Ett antal områden har också tagit med för att de speglar frågor som varit aktuella i det brottsförebyggande arbetet.

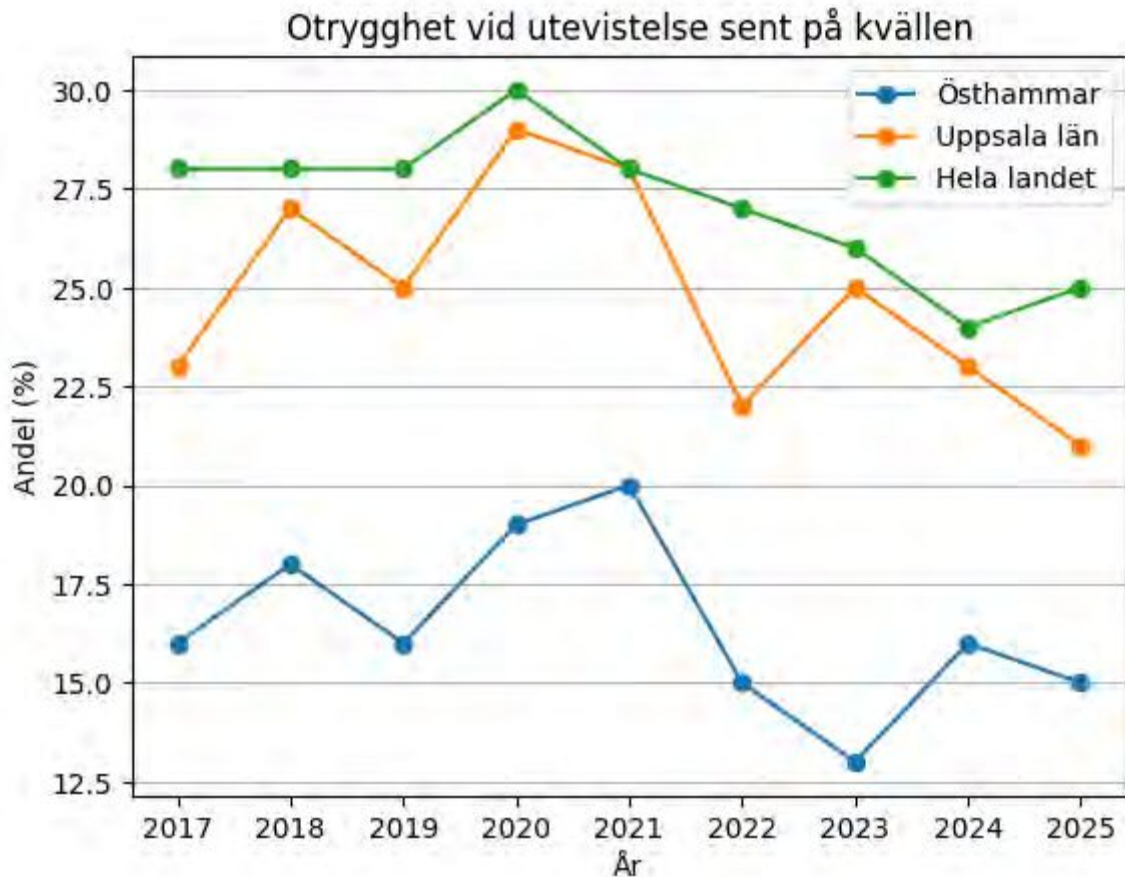
Totalt antal anmälda brott i kommunen, länet och hela landet, antal per 100 000 invånare.

Totalt anmälda brott (per 100 000 invånare) ligger relativt konstant och varierar mellan ca sju och åtta tusen. I länet är siffran högre och i landet som helhet betydligt högre. I absoluta tal handlar det om som lägst 1 529 och som högst 1 809 brott årligen. 2024 skedde 1 666 brott i kommunen.

Otrygghet vid utevistelse sent på kvällen i det egna bostadsområdet, enligt NTU 2017-2024. Andel (%) i befolkningen (16–84 år) som känner sig ganska/mycket otrygga samt de som avstår från att gå ut på grund av otrygghet

Andelen som känner sig otrygga sent på kvällen i Östhammars kommun är lägre än i länet och landet. Här uppger 15 % att de känner sig otrygga jämfört med 21 % för länet och 25 % för landet. Andelen otrygga ökade fram till 2021, därefter har den sjunkit med 5 procentenheter.

Sammanfattning

- **Våldsbrott i offentlig miljö** är färre än både i länet och landet
- **Narkotikabrott** är färre än hälften mot både länet och landet
- Självrapporterad utsatthet för **försäljningsbedrägerier** har ökat från som lägst tre procent 2017 till sex procent 2024
- Oro för **bostadsinbrott** har minskat från 26 % 2022 till 17 % 2025
- **Våld i nära** relationer mot både kvinnor och män går i vågor men har ökat över tid
- Självrapporterad utsatthet för **sexualbrott** har sjunkit från fem procent 2017 till två procent 2024
- **Skadegörelsebrott** Skadegörelsen är något högre än länet medan snittet i landet är mer än dubbelt så högt

Se bilaga, statistik

5.1. Diskussion statistik

Totalt antal brott är relativt stabilt över tid och ligger betydligt lägre än både länet och landet. Om statistiken ska brytas ned per område så visar det stora flertalet statistikområden att

kommunen är tryggare än länet som helhet medan skillnaden är ännu större mot landet nationellt. Det som ökat är främst våld i nära relationer samt försäljningsbedrägerier. Oro för bl.a. bostadsinbrott och självrapporterad utsatthet för sexualbrott har minskat.

6. Lägesbilder

En sammanfattning har tagits fram av vad som framkommit på de operativa grupperna. Dels genom minnesanteckningarna men också genom de lägesbilder som fastställts på mötena. Texten bygger på ett urval av utdrag från dessa dokument. Återkommande problem har slagits samman och kategoriserats. Detta baserar sig på det som framkommit sedan början av 2024 till slutet 2025.

Skolor

Frösåkershallen, här ser vi frekvent återkommande problem med skadegörelse och stök. Har också förekommit att ungdomar som kastar ägg etc. efter skoltid. Behov av samverkan.

Ungdomar uppehåller sig på skolgårdarna. Bl.a. vid frösåkerskolan men gäller flera platser. Har varit fest på skolgårdar kvällstid. Försöker hitta nya former av aktiviteter för ungdomar.

Förnedringsvåld

Kränkningar och grovt våld mellan ungdomar, inslag av förnedring har förekommit. Har blivit lugnare efter elever har gått ut eller blivit förflyttade.

Ungdomsgårdar

Ungdomsgården i Alunda fick stänga efter ryktet att det skulle bli slagsmål där. Efteråt var det lugnt.

Ungdomar som stökar i Gimo runt ungdomsgården. Förekommit stöld. Åtgärdsplan har tagits fram och ungdomar har stängts av. Möjlighet att få komma tillbaka under vissa förutsättningar. Försöker hitta nya former av aktiviteter för ungdomar.
Stök på ungdomsgården i Östhammar.

Hot

Hot om våld mot socialtjänsten efter omhändertagande. Verksamheten får stöd av Säkerhetsskydd och Beredskap som bistår med att ta fram lägesbild kring fysisk säkerhet och uppdaterar brister.

Våld

Kränkningar och grovt våld mellan ungdomar, inslag av förnedring.

Lustgas

Lustgas har fått stor spridning bland unga. Information på Facebook.

MBU

MBU (motorburen ungdom) är ett frekvent återkommande problem. Boende i närheten av flera platser stör av hög musik och höga motorljud. Problem följs ofta av nedskräpning. Särskilt återkommande har Österbybruk varit och specifikt utanför biblioteket. Det utfärdades därför ett trafikförbud kvällstid på parkeringen vid biblioteket. Kommuns bevakningsföretag har haft en utökad närvaro. Det har vidare diskuterats hur vi kan få till en dialog med ungdomarna samt att etablera någon form av motorfritidsgård liknande vad privata krafter grundat i Östhammar.

Bedrägerier

Polisen upplever mycket bedrägerier mot äldre.

Övriga specifika platser

Oroligt inom vissa områden i Gimo, Östhammarshem har startat arbete med smarta sensorer i trappuppgångarna.

Yngre barn som stökat i vissa områden i Östhammar.

Sammanfattning

Frösåkershallen är ett ständigt återkommande tema liksom MBU. Även Frösåkerskolan, och Storbrunn har återkommande problem.

7. Medborgardialog

Medborgardialoger genomfördes under våren 2024 på samtliga tätorter. Under tillfällena fick medborgare möjlighet att besvara en enkät samt muntligen lämna synpunkter.

Hur trygg känner du dig? Skala 1- inte alls trygg, 5 - helt trygg

Ort	Medelvärde	Medianvärde	Antal svarande
Östhammar	4,44	5	25
Alunda	4,47	5	30
Gimo	3,62	4	68
Öregrund	4,22	4	77
Österbybruk	-	-	

Hela kommunen	4,1	-	200
---------------	-----	---	-----

På grund av för få svarande på enkäten som genomfördes under medborgardialogen i Österbybruk har resultatet inte tagits med. Fler personer lämnade i Österbybruk muntliga synpunkter som dokumenterades.

Se bilaga, sammanställning medborgardialoger

8. Välfärdsbrott

Under 2024 gjordes en utredning om välfärdsbrott. I utredningen konstaterades att det saknats ett systematiskt kommungemensamt arbete. Det kunde inte heller identifierats att några polisanmälningar av välfärdsbrott gjorts. Utredningen tog därför fram förslag på ett kommungemensamt arbete med en central samordning. Fullständig åtgärdslista finns i utredningen.

Urval åtgärder:

- Kunskapshöjning för chefer och medarbetare
- Inrätta samordningsfunktion mot välfärdsbrott
- Tydligare uppdrag för kontoren att arbeta mot välfärdsbrott

9. Socialtjänst

Tabellen nedan beskriver antalet ärenden inom Barn och Unga 2020-2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Anmälningar	972	982	944	1128	1100
Ansökningar	54	38	45	35	55
Totalt	1026	1020	989	1163	1155

Som framgår är antalet anmälningar och ansökningar relativt stabilt men en ökning av anmälningar skedde efter 2023 där det 2024 låg kvar på nästan samma nivå.

10. Skadegörelse

Det har inte gått att få fram exakta kostnader för skadegörelse. Den bokförda samlade kostnaden för skadegörelse uppgick 2024 till 966 000 kr. Detta inkluderar alla kostnader inom kommunen som bokförts som skadegörelse. Denna faktiska kostnad bedöms vara betydligt högre men dessa kostnader finns inte samlade så att kostnaden kan bedömas på något tillförlitligt sätt.

11. Analys

Under 2024 har Östhammar stuckit ut genom det stök som förekommit på flera platser. Detta är främst kopplat till Frösåkerskolan, Frösåkershallen och Storbrunn.

Mycket av de problem som framkommit i lägesbildsarbetet och den operativa gruppen är kopplat till någon skola.

Öregrund förekommer sällan i rapporterna. Däremot sker en ökning av brott i statistiken sommartid. Det fanns också mycket synpunkter på Båtveckan under medborgardialogen som genomfördes i Öregrund.

Under 2024 har Östhammars kommun upplevt vissa utmaningar kopplade till ungdomsmiljöer, skolor och vissa offentliga platser, samtidigt som den övergripande brottsstatistiken fortsatt visar en relativt låg nivå jämfört med både länet och landet. Särskilt har Frösåkerskolan, Frösåkershallen och området kring Storbrunn återkommande förekommit i lägesbilder och rapporter från operativa gruppen. Problemen har ofta varit kopplade till ungdomars beteenden, såsom våld, stök, hot och skadegörelse.

Det är tydligt att en stor del av den operativa problematiken har sin grund i sociala sammanhang kring skolmiljöer. Ett fåtal individer har pekats ut som drivande i de allvarligare händelserna. Vid sidan av detta noteras också en viss otrygghet kopplad till ungdomar som uppehåller sig på skolgårdar kvällstid samt problematik kopplad till hot mot socialtjänstens personal.

Statistiken visar att Östhammars kommun generellt ligger lägre än både länet och riket inom flera kategorier – särskilt vad gäller anmälda brott per 100 000 invånare, självrapporterad utsatthet för våldsbrott, och upplevd otrygghet. De flesta områden visar nedåtgående trender för brott och en ökad trygghet. Dock har våld i nära relationer och försäljningsbedrägerier ökat.

Det framkommer också en viss säsongsbundenhet i brottsligheten – framför allt kopplat till sommarens evenemang såsom Båtveckan i Öregrund, där befolkningstillströmningen och nöjesutbudet ökar kraftigt. Detta ställer särskilda krav på både förebyggande arbete och operativ beredskap under sommarmånaderna.

Det framgår också ett behov av förbättrad kartläggning inom vissa områden, exempelvis trångboddhet och kostnader för skadegörelser. Medborgardialogen i Österbybruk saknar också statistisk bärighet på grund av lågt antal svarande, vilket kan påverka möjligheterna till djupare analys där.

12. Slutsatser

Östhammar är en trygg kommun med en låg brottslighet och en hög upplevd trygghet. Trots detta finns både en upplevd otrygghet och en faktisk brottslighet där det skulle kunna ske ytterligare förbättringar.

- **Östhammar är en trygg kommun** med relativt låg brottslighet och en låg nivå av upplevd otrygghet jämfört med länet och riket.

- **Vissa geografiska områden och platser sticker ut**, särskilt Frösåkerskolan, Frösåkershallen och Storbrunn i Östhammar, med återkommande problem kopplade till ungdomsstök, våld och skadegörelse.
- **Skolmiljöerna är centrala** i det brottsförebyggande arbetet. Många av de incidenter som uppmärksammas under året har sin koppling till elever och skolmiljöer. Det behövs fortsatt nära samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och fritidsverksamhet.
- **Samarbetet med civilsamhället och lokala aktörer** (ex. ICA-handlare, Östhammarshem, privatpersoner) är ett styrkebesked och bör utvecklas vidare, särskilt i områden där ungas fritid är en riskfaktor.
- **Den ökade problematiken under sommaren**, i synnerhet vid evenemang som Båtveckan, kräver fortsatt uppmärksamhet och särskilda insatser under sommarperioden.
- **Upplevd otrygghet kopplad till exempelvis öppen narkotikahandel, störande körning och hot mot offentligt anställda behöver tas på allvar**, även om nivåerna är låga i förhållande till omgivande kommuner.
- **Det finns behov av fortsatt utveckling av statistikunderlaget**, inklusive trångboddhet, trygghetsdata från medborgardialoger och kostnader för skadegörelse för att kunna göra mer träffsäkra analyser framöver.

13. Åtgärdsinriktning och rekommendationer

Utifrån den samlade lägesbilden för 2026-2027 föreslås följande åtgärdsinriktning för det fortsatta brottsförebyggande arbetet i Östhammars kommun:

1. Stärka arbetet kring ungdomar och skolmiljöer

- **Fortsatt samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och fritidsverksamhet** är avgörande, särskilt kring de skolor och platser som återkommande identifierats som problemområden (ex. Frösåkerskolan, Storbrunn och Gimo).
- **Förebyggande arbete mot våld och kränkningar i skolmiljö** bör prioriteras, inklusive arbete mot förnedringsvåld och våldskapital hos enskilda individer.
- **Utveckla trygga fritidsmiljöer för unga**, både genom kommunala och civilsamhälleliga insatser, t.ex. "motorfritidsgårdar", utökad bemanning och samverkan med engagerade privatpersoner.

2. Hantera säsongsvariationer och evenemangsspecifik brottslighet

- **Utforma särskilda insatser inför Båtveckan och andra sommarevenemang**, i samverkan med polis, näringsliv och föreningsliv, för att förebygga ordningsstörningar, alkohol- och narkotikabruk samt ökad brottslighet.
- **Öka synligheten och närvaron av trygghetskapande aktörer** i de delar av kommunen som påverkas mest under sommaren, särskilt Öregrund.

3. Förbättra tryggheten för anställda och förtroendevalda

- **Stärk det interna arbetet mot hot och våld mot anställda i offentlig verksamhet**, särskilt socialtjänsten, genom rutiner, säkerhetsåtgärder och uppföljning.
- Fortsätt det påbörjade arbetet med **säkerhetskartläggning av arbetsmiljöer**, och se över behov av tekniska lösningar (kameror, sensorer, m.m.).

4. Utveckla det kunskapsbaserade arbetet

- **Fördjupa statistisk analys per geografiskt område** och identifiera lokala mönster som kan ligga till grund för riktade insatser.
- **Komplettera statistiken med kvalitativa underlag**, t.ex. intervjuer, fokusgrupper eller återkommande trygghetsdialoger, för att fånga upp sådant som inte syns i siffror.
- **Säkerställ bättre datainsamling från alla kommunalar** vid medborgardialoger – använd enkäter men också strukturerade samtal där svarsfrekvensen är låg.

5. Utveckla strukturer för samordning och uppföljning

- **Fortsätt utveckla det brottsförebyggande samverkansarbetet** – både strategiskt (genom styrgrupp) och operativt.
- **Se över möjligheten att inrätta tematiska arbetsgrupper** för prioriterade frågor, t.ex. "trygga skolmiljöer", "välfärdsbrott" eller "sommartrygghet".
- **Tydliggör och följ upp insatser** i den operativa gruppen för att säkerställa att åtgärder får effekt och anpassas över tid.

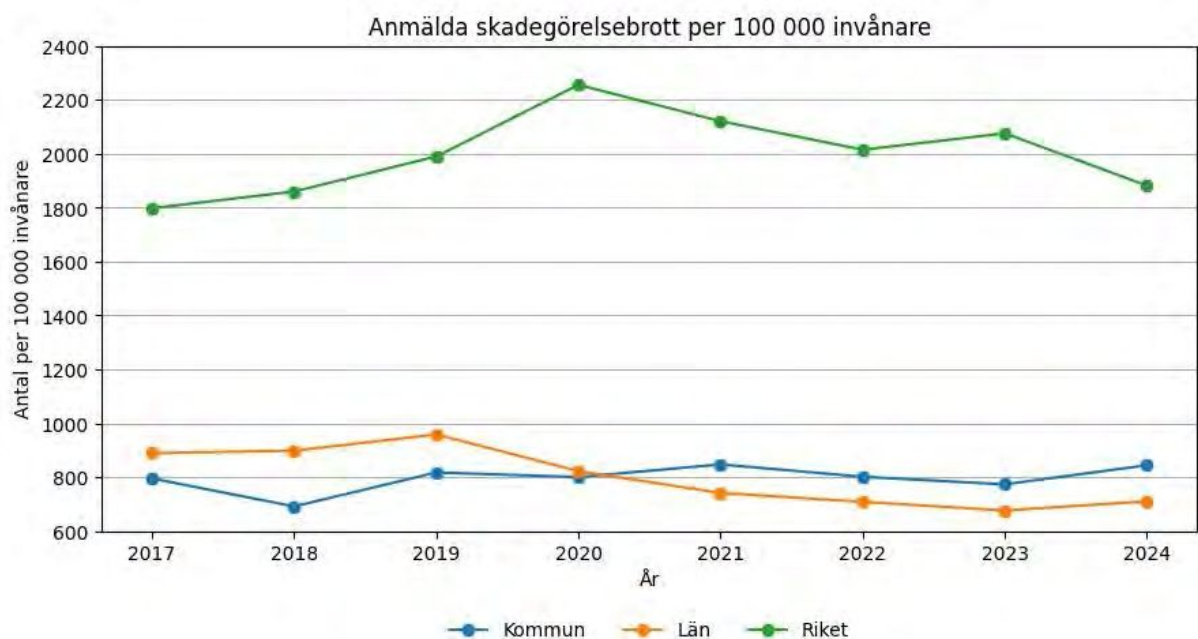
14. Bilagor

1. Statistik
2. Sammanställning medborgardialoger

Bilaga 1. Statistik

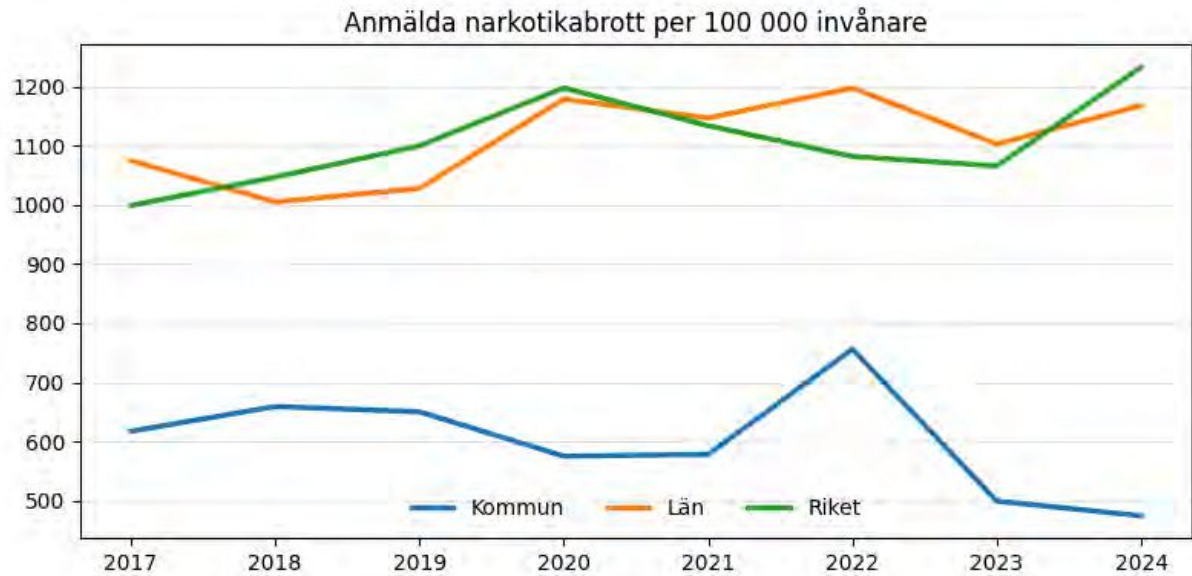
Skadegörelsebrott (anmälda brott) i kommunen, länet och hela landet 2017-2023, antal och antal per 100 000 invånare

Skadegörelsen ligger på en stabil nivå. Nivån är sedan 2021 något högre än länet medan snittet i landet är mer än dubbelt så högt som i kommunen.

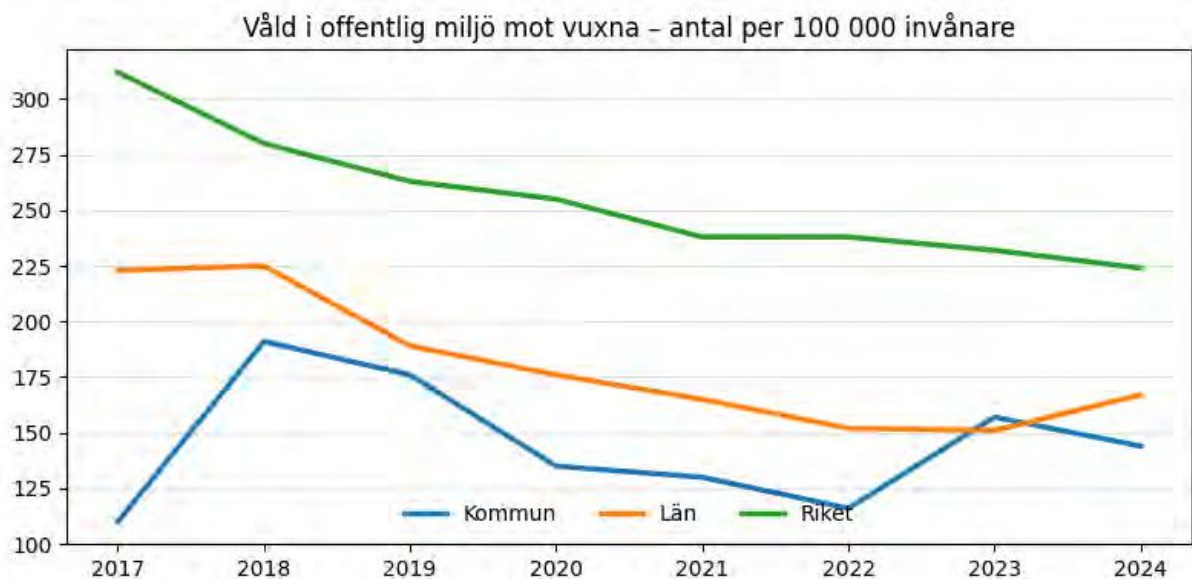
Narkotikabrott (anmälda brott) i kommunen, länet och hela landet 2017-2023, antal och antal per 100 000 invånare

Utvecklingen är relativt stabil. Östhammar låg 2024 på under halva nivån mot länet och landet.

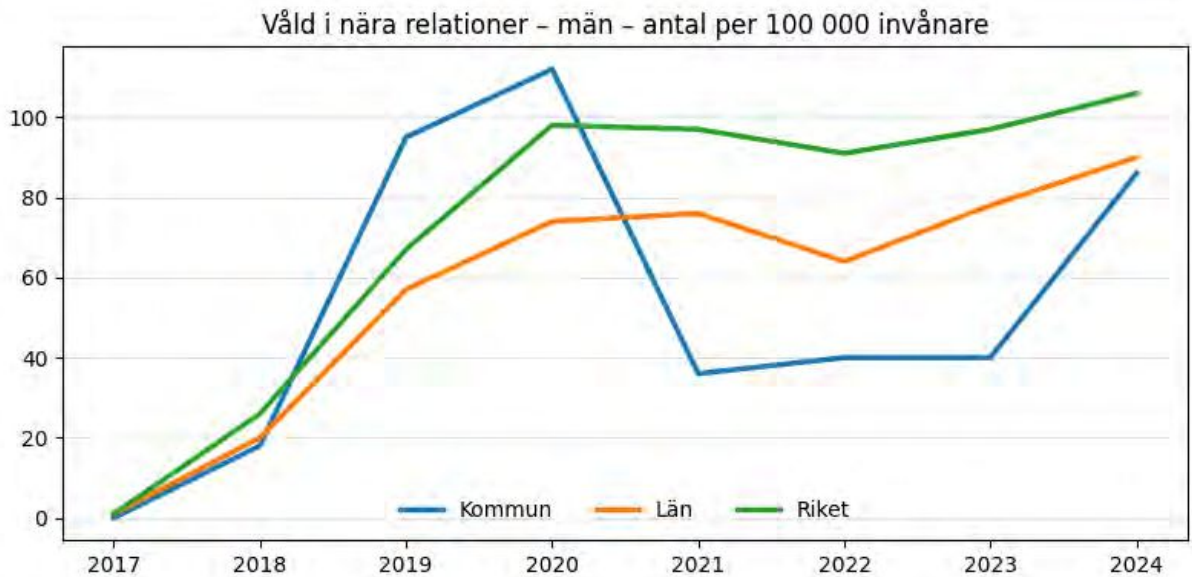
Våld i offentlig miljö mot vuxna (anmälda brott) i kommunen, länet och hela landet 2017-2023, antal och antal per 100 000 invånare

Utvecklingen har gått i vågor. En ökning skedde mellan 2022 och 2023. Östhammars kommun ligger på ungefär samma nivå som länet men lägre än landet.

Våld i nära relationer, mot män (anmälda brott) i kommunen, länet och hela landet 2017-2023

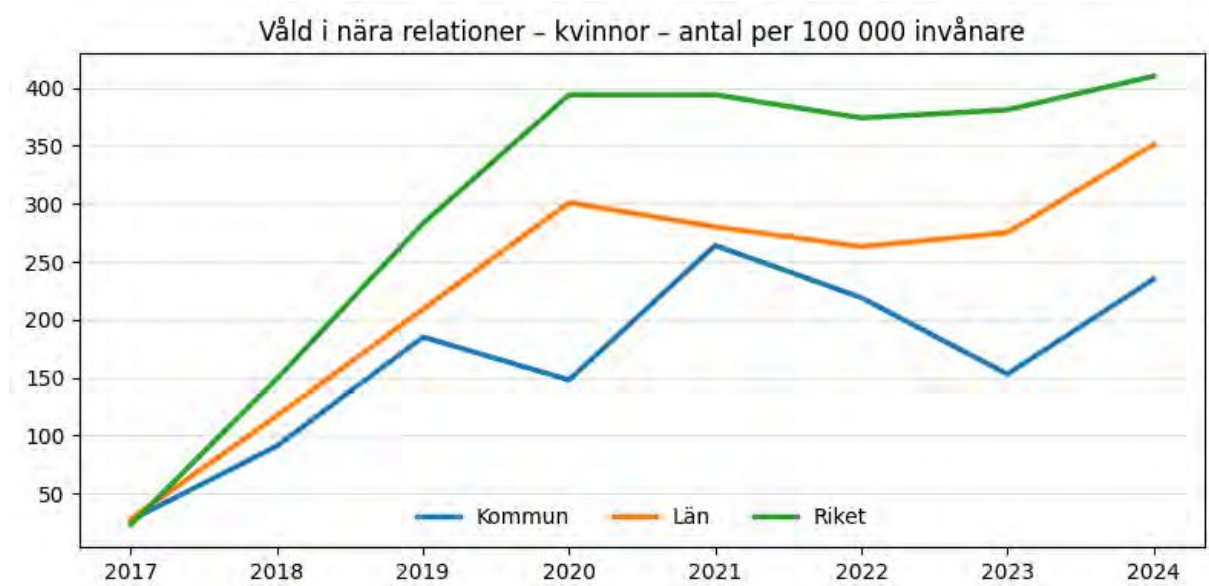
En mycket stor ökning skedde mellan 2017 till 2020 när det skedde som flest fall, varefter det skedde en betydande minskning därefter har antalet legat stadigt. Samma initiala ökning skedde i länet och landet. 2019 och 2020 var nivån betydligt högre i kommunen än i både länet och landet. Sedan 2021 är dock förhållandet det omvända där andelen antalet i kommunen är lägre. Endast anmälda brott syns i statistiken och det kan antas att mörkertalet är stort.

Våld i nära relationer, mot kvinnor (anmälda brott) i kommunen, länet och hela landet 2017-2023, antal och antal per 100 000 invånare

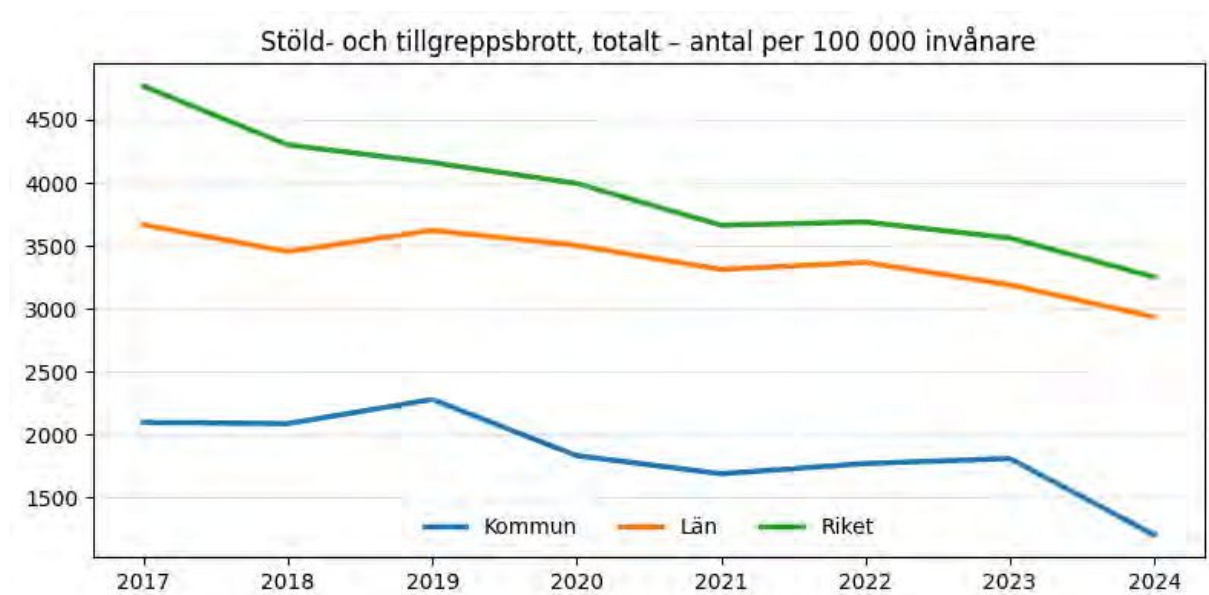
I jämförelse med 2017 skedde det en mycket stor ökning till 2019. Därefter har det gått i vågor. I länet och landet skedde samma stora ökning efter 2017 men med något annorlunda svängningar. Östhammars kommun ligger lägre än både länet och landet. Endast anmälda

brott syns i statistiken och det kan antas att mörkertalet är stort.

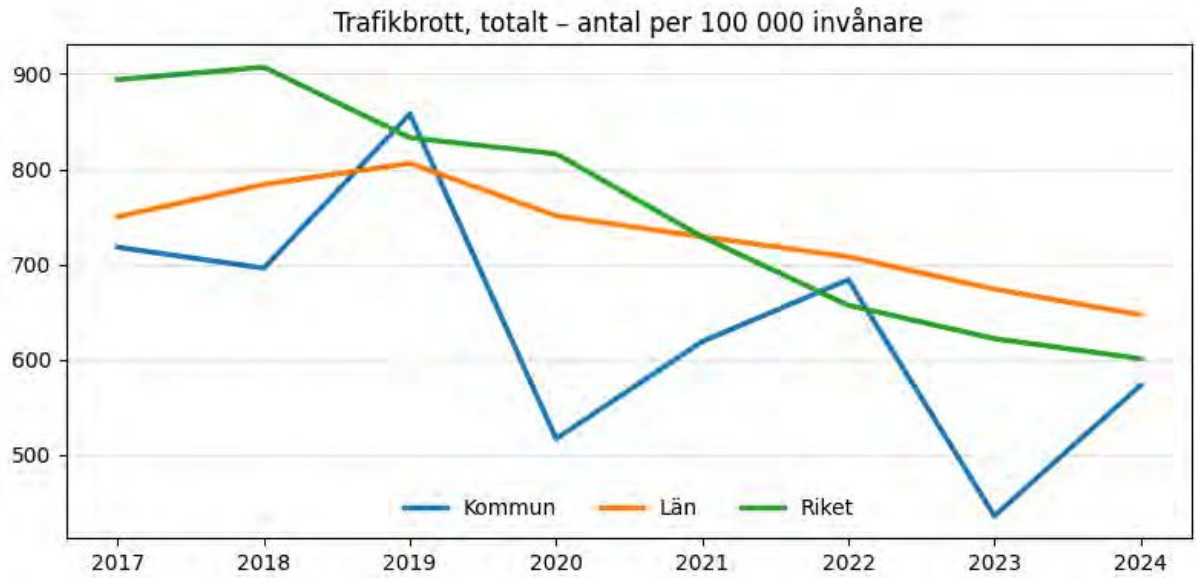
Stöld och tillgreppsbrott, totalt (anmälda brott) i kommunen, länet och hela landet 2017-2023, antal och antal per 100 000 invånare

Östhammars kommun har en betydande lägre andel stölder och tillgreppsbrott än både länet och landet. Utvecklingen visar på en sjunkande trend inom alla tre nivåer.

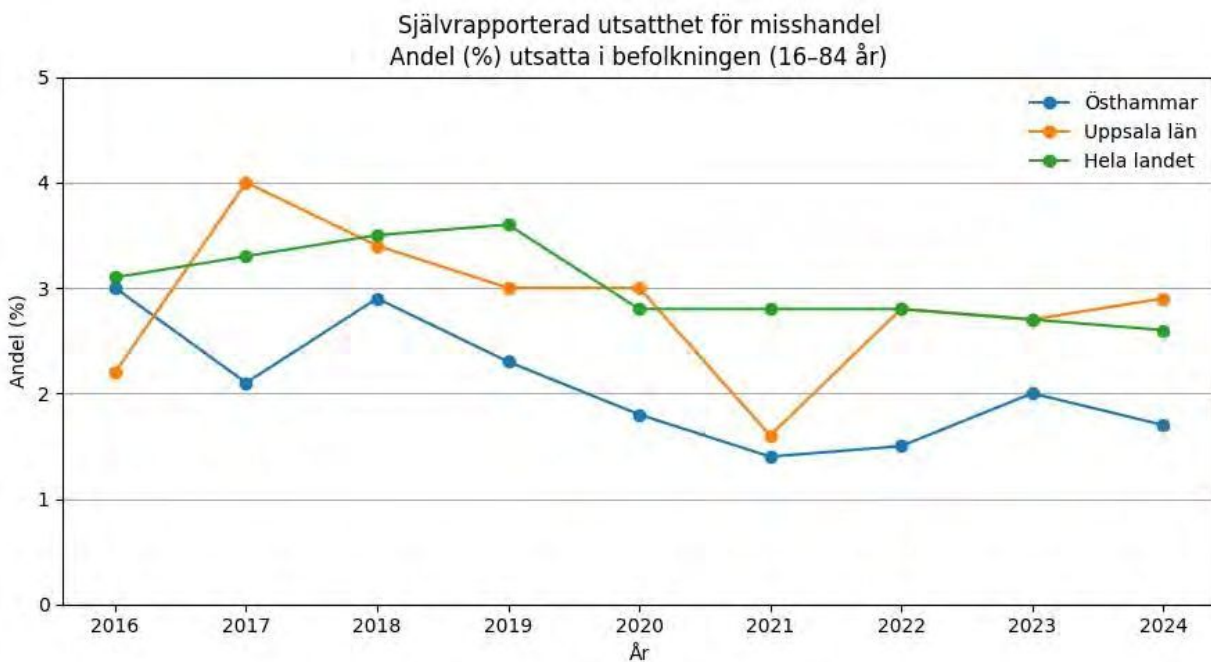
Trafikbrott, totalt (anmälda brott) i kommunen, länet och hela landet 2017-2023, antal och antal per 100 000 invånare

Östhammars kommun ligger de flesta år lägre än länet och landet. Antalet varierar tydligt men det finns över tid en nedåtgående trend.

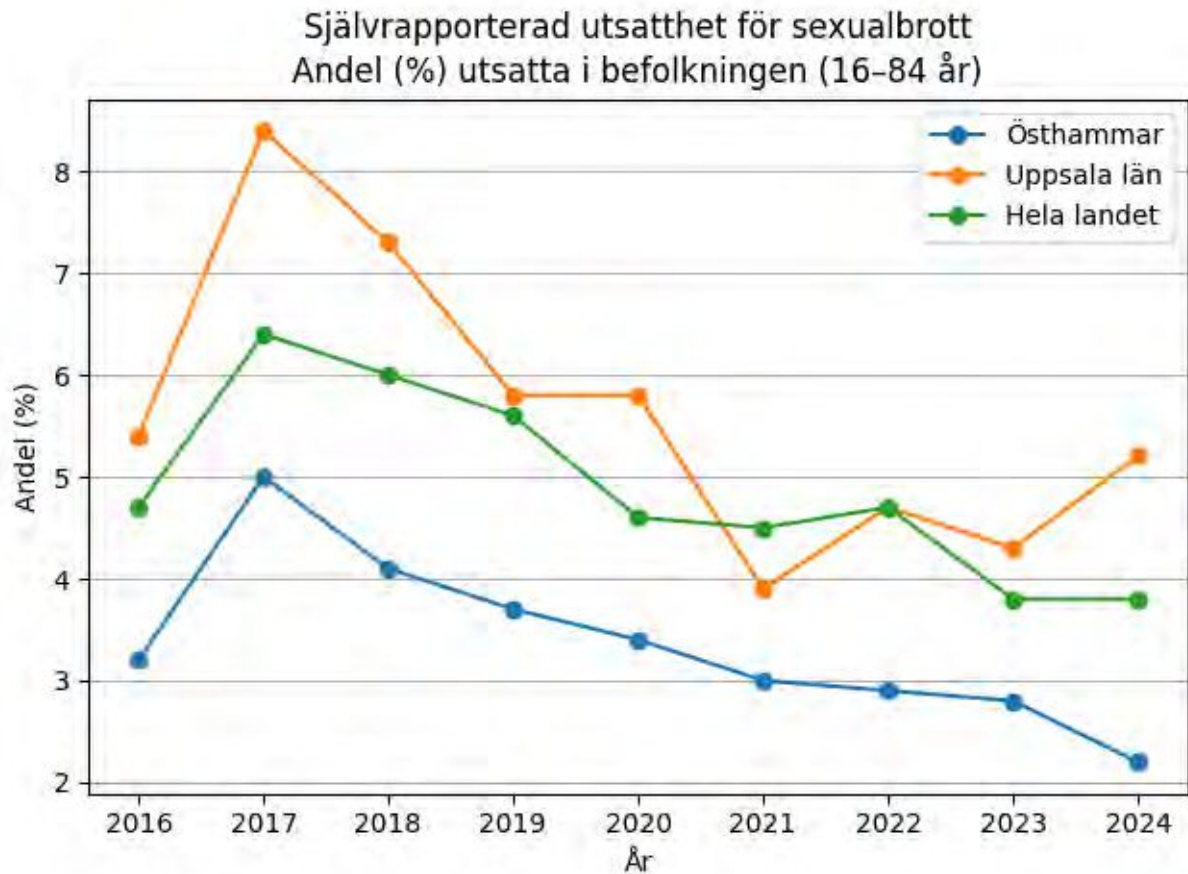
Självrapporterad utsatthet för misshandel 2016–2023, enligt NTU 2017–2024. Andel (%) utsatta i befolkningen (16–84 år)

Östhammar kommun ligger lägre än länet och landet i självrapporterad utsatthet för misshandel. Andelen är relativt stabil över tid.

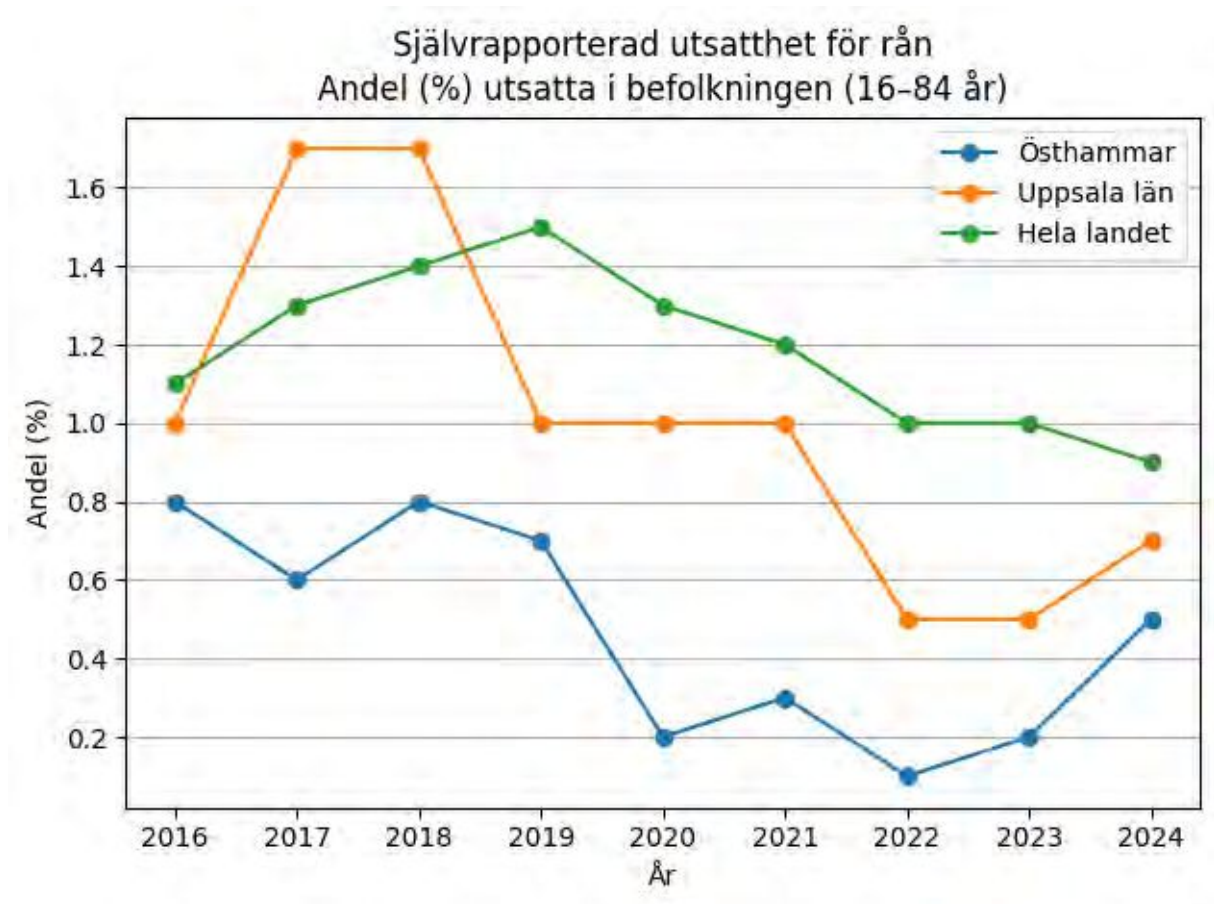
Självrapporterad utsatthet för sexualbrott 2016–2023, enligt NTU 2017–2024. Andel (%) utsatta i befolkningen (16–84 år)

Andelen som själva rapporterar utsatthet för sexualbrott ligger lågt i Östhammars kommun jämfört med övriga länet och landet. Andelen har under senast mätperioden mer än halverats mot 2017 och den långsiktiga trenden har varit nedåtgående.

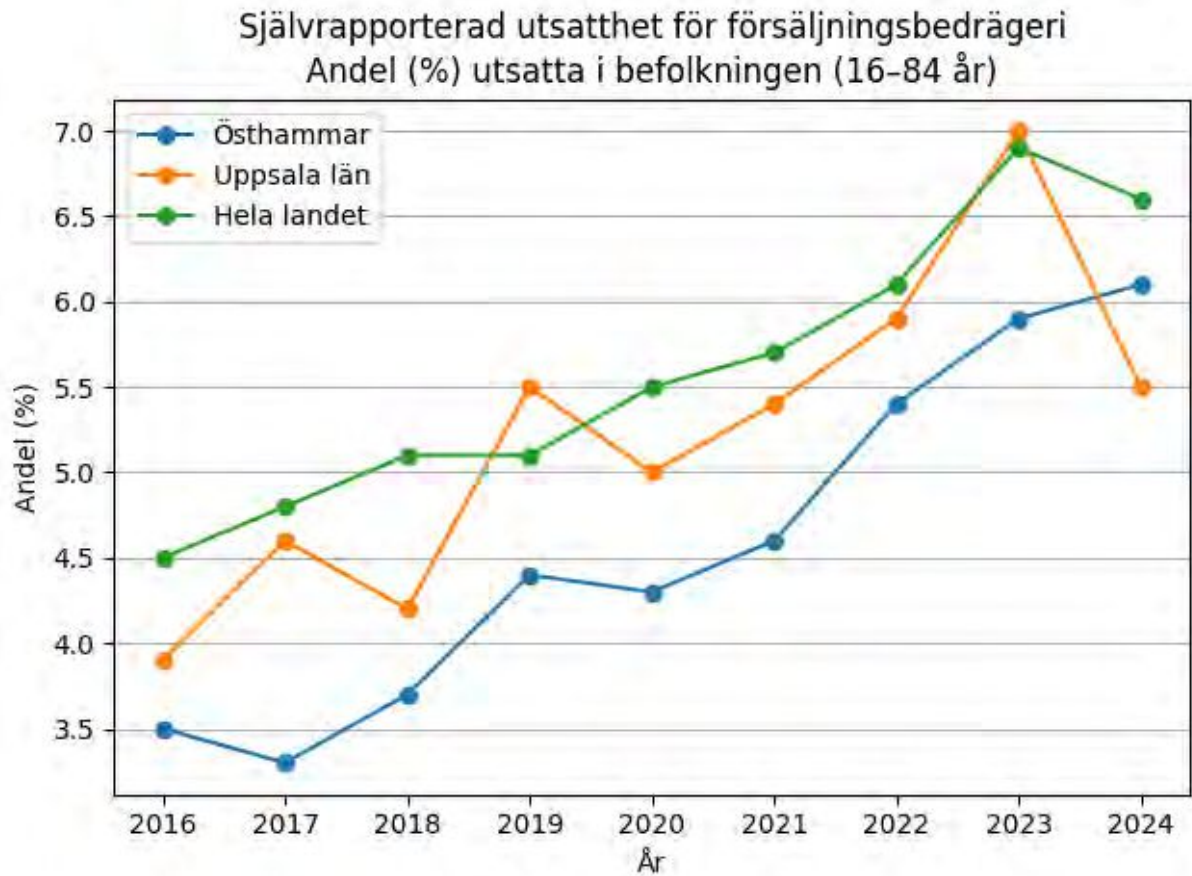
Självrapporterad utsatthet för rån 2016–2023, enligt NTU 2017–2024. Andel (%) utsatta i befolkningen (16–84 år)

Siffrorna har under hela mätperioden varit bättre än länet och landet. De låga siffrorna gör att enskilda svar troligen har stor påverkan på utfallet för kommunen.

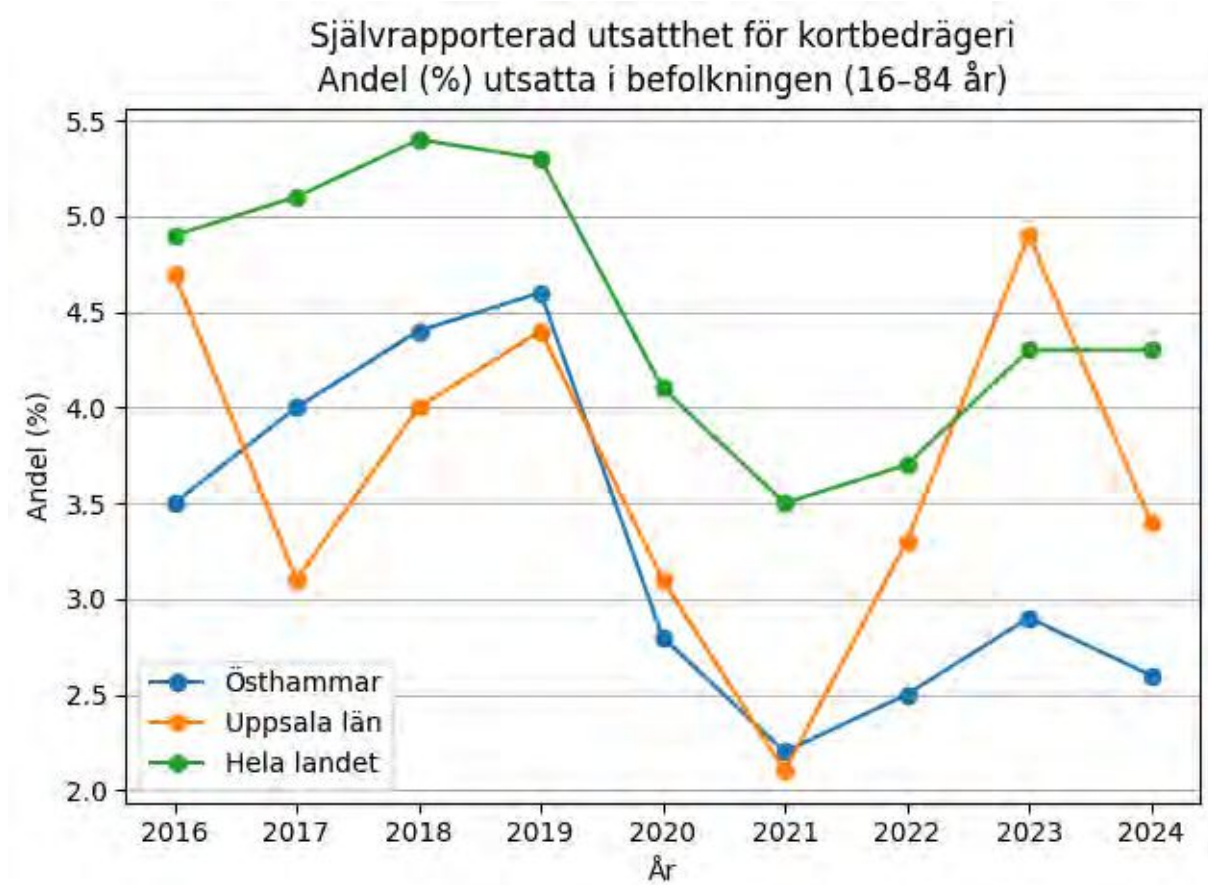
**Självrapporterad utsatthet för försäljningsbedrägeri 2016–2023, enligt NTU 2017–2024.
Andel (%) utsatta i befolkningen (16–84 år)**

Andelen som själva rapporterar utsatthet för försäljningsbedrägerier har ökat under den redovisade perioden. Problemet har över tid varit lägre än båda länet och landet men 2024 ligger Östhammars kommun något högre än länet.

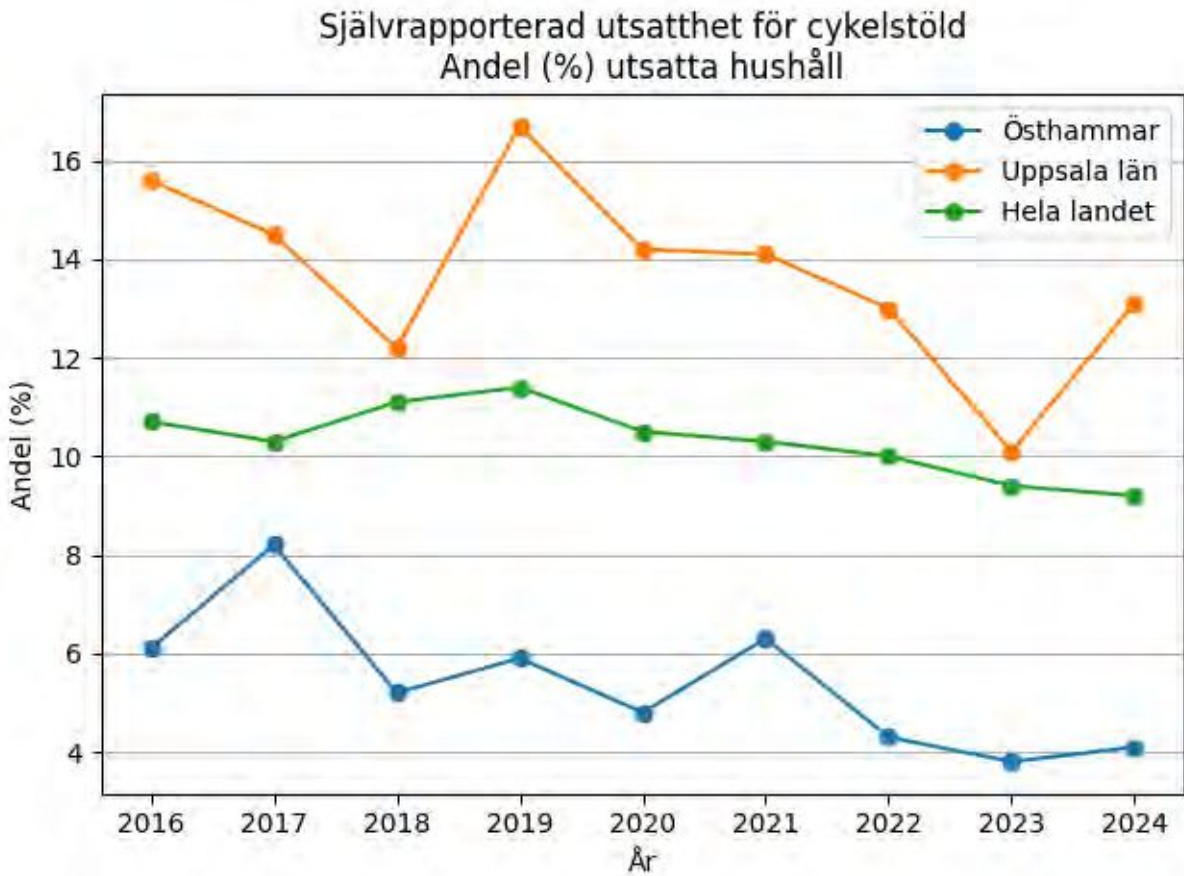
**Självrapporterad utsatthet för kort-/kreditbedrägeri 2016–2023, enligt NTU 2017–2024.
Andel (%) utsatta i befolkningen (16–84 år)**

Andelen som själva rapporterar utsatthet för kortbedrägerier är lägre i Östhammars kommun än både länet och landet. Andelen har varierat mellan ca två till fem procent med en topp 2019.

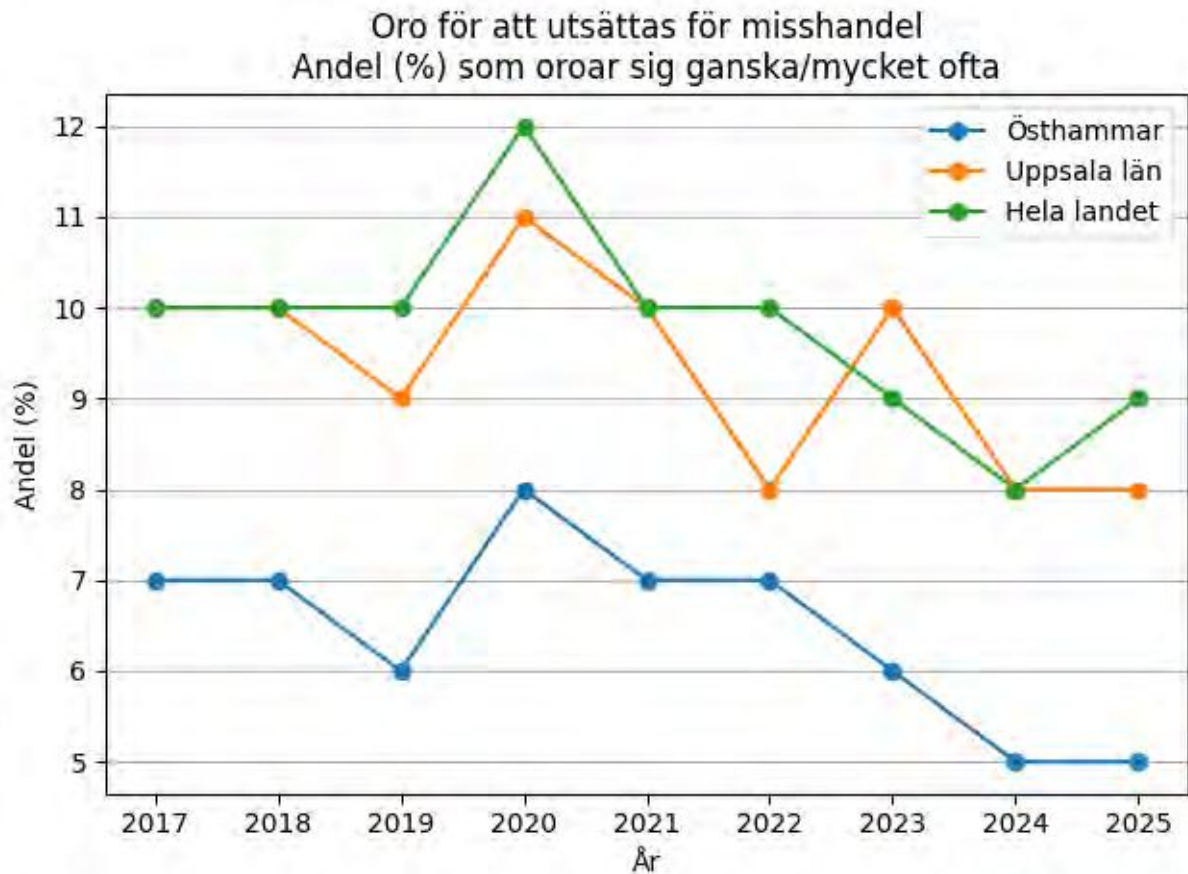
Självrapporterad utsatthet för cykelstöld bland cykelägare 2017–2024, enligt NTU.
Andel (%) utsatta hushåll

Andelen som själva rapporterad utsatthet för cykelstölder har sjunkit över tid, från en topp på ca åtta procent 2017 till ca fyra procent 2023. I landet ligger andelen över tid i närheten av tio procent och länet vanligen några procentenheter högre.

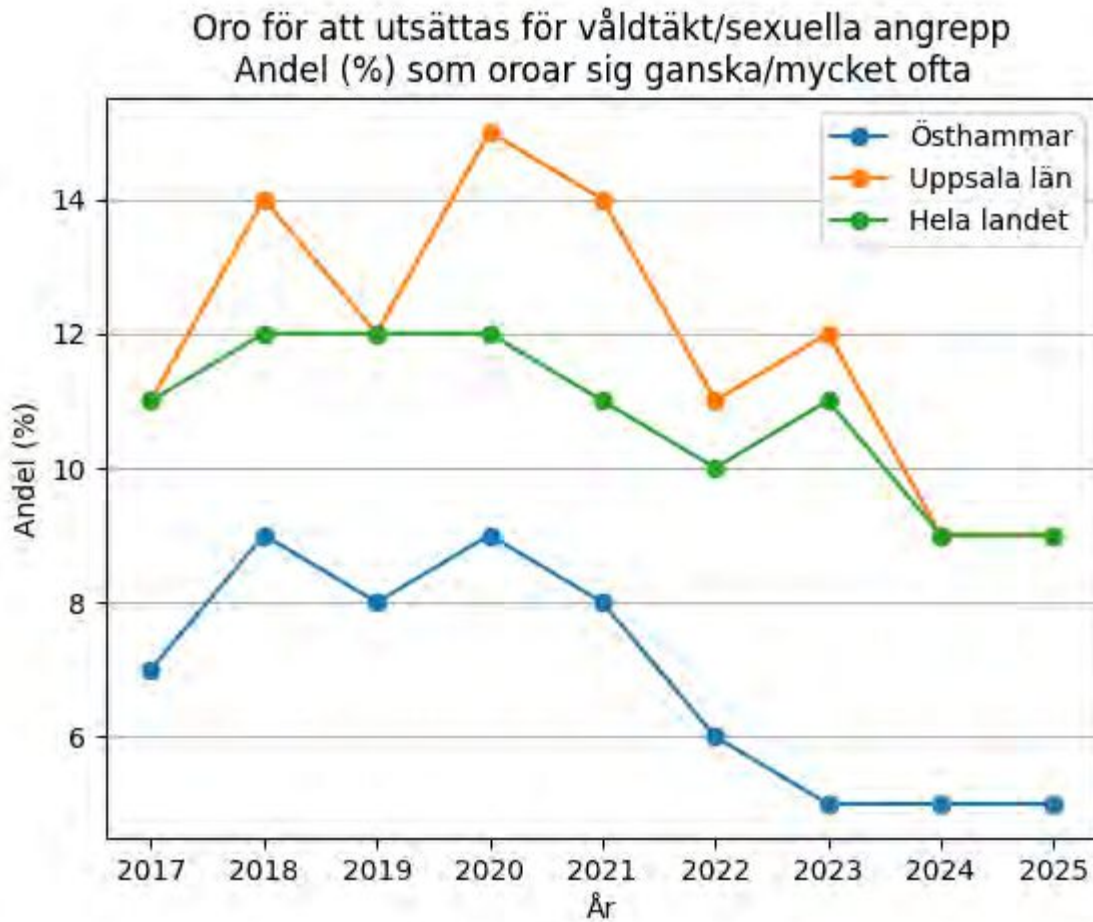
Oro för att utsättas för misshandel, enligt NTU 2017–2024. Andel (%) i befolkningen (16–84 år) som oroar sig ganska/mycket ofta

Andelen som oroar sig för misshandel i Östhammars kommun ligger stabilt och varierar mellan 6 och 7 %. Detta är något lägre än de för närvarande 9 % i både länet och landet.

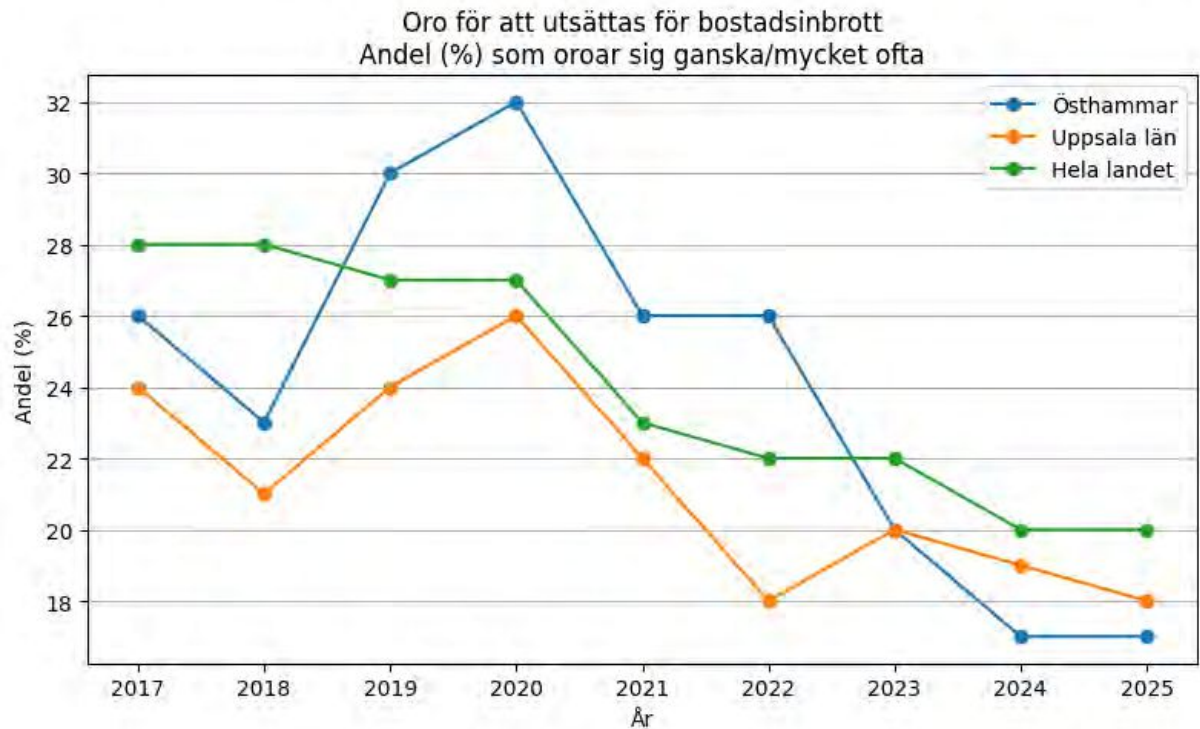
Oro för att utsättas för våldtäkt/sexuella angrepp, enligt NTU 2017–2024. Andel (%) i befolkningen (16–84 år) som oroar sig ganska/mycket ofta

Andelen som oroar sig för våldtäkt/ sexuella övergrepp i Östhammars kommun har minskat från nio procent 2020 till 5 procent 2023. Kommunen ligger betydligt lägre än både länet och landet.

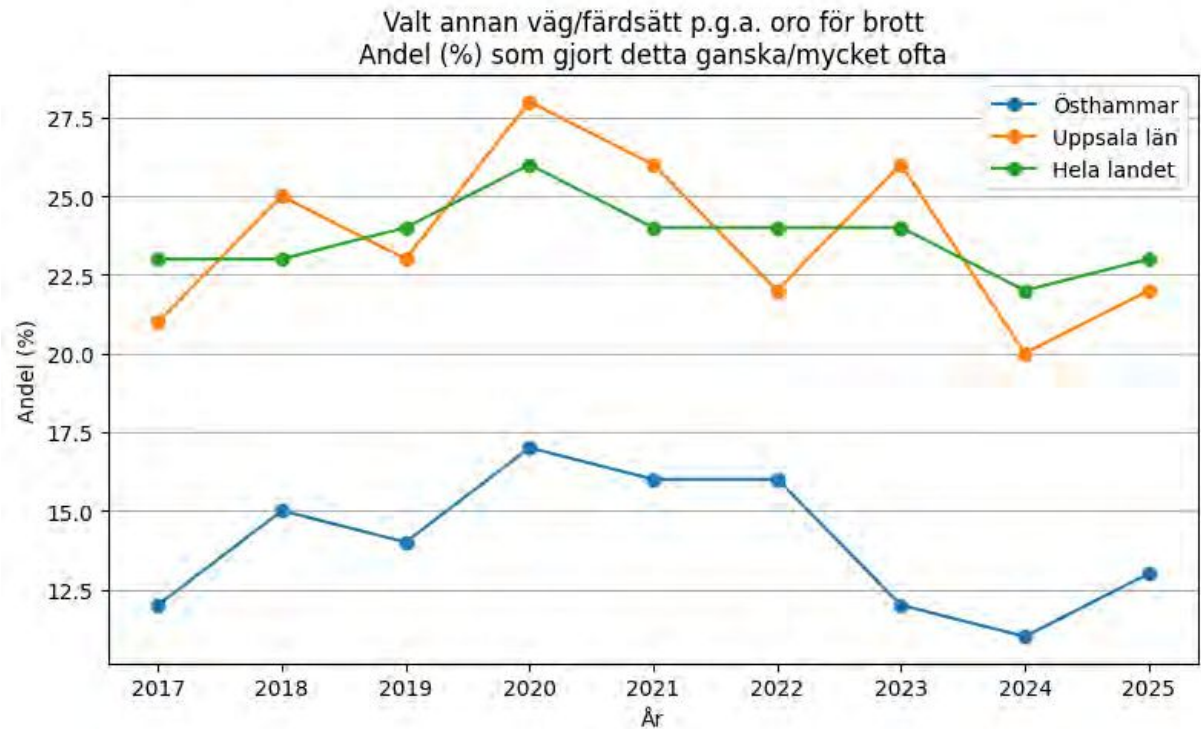
Oro för att utsättas för bostadsinbrott, enligt NTU 2017–2024. Andel (%) i befolkningen (16–84 år) som oroar sig ganska/mycket ofta

Oron för bostadsinbrott är relativt övriga brottstyper hög, detta gäller för alla tre nivåer. I Östhammar kommun ökade oron fram till 2020 för att sedan ske en betydande minskning från 32 till 17 % på fyra år.

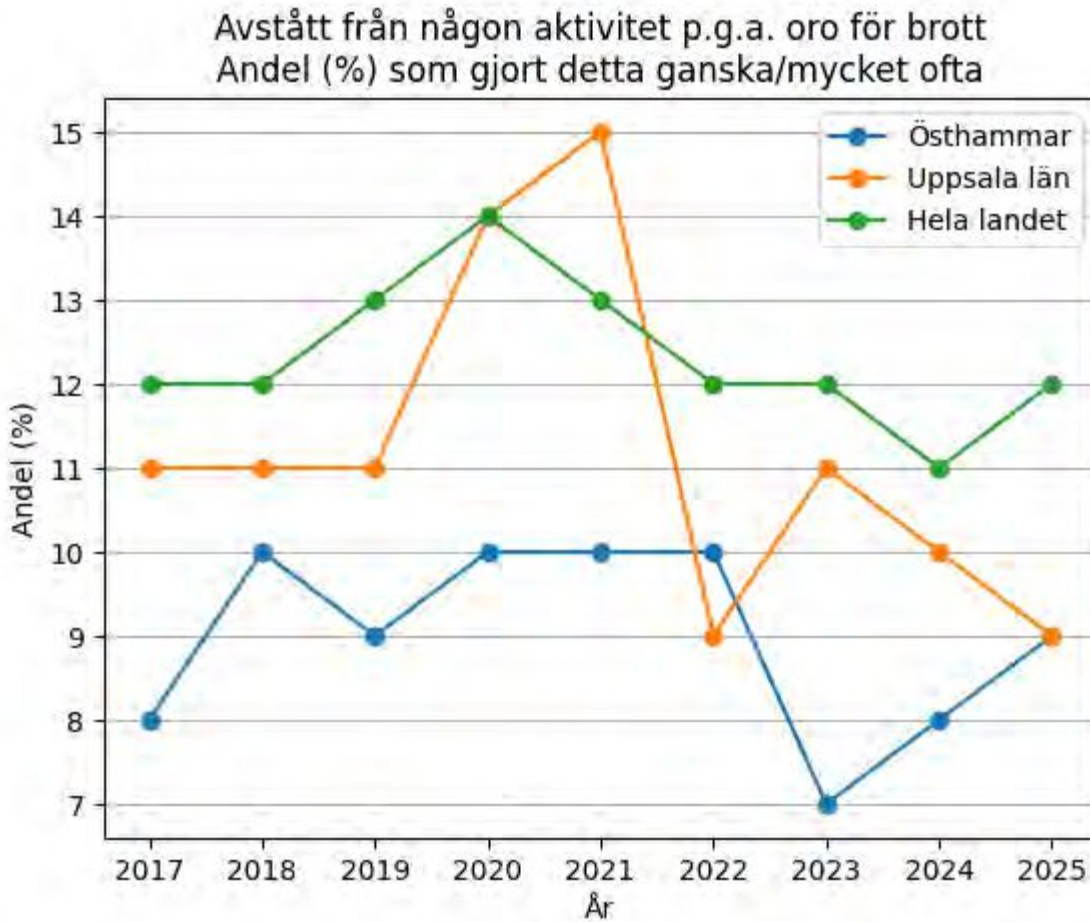
Valt en annan väg eller ett annat färdssätt på grund av oro för att utsättas för brott, enligt NTU 2017–2024. Andel (%) i befolkningen (16–84 år) som ganska/mycket ofta gjort detta

Här är andelen i Östhammars kommun nästan hälften av länet och landet. Utvecklingen i landet har legat relativt stabilt medan nivån i Östhammar. Här var andelen som högst 2020 och som lägst 2024.

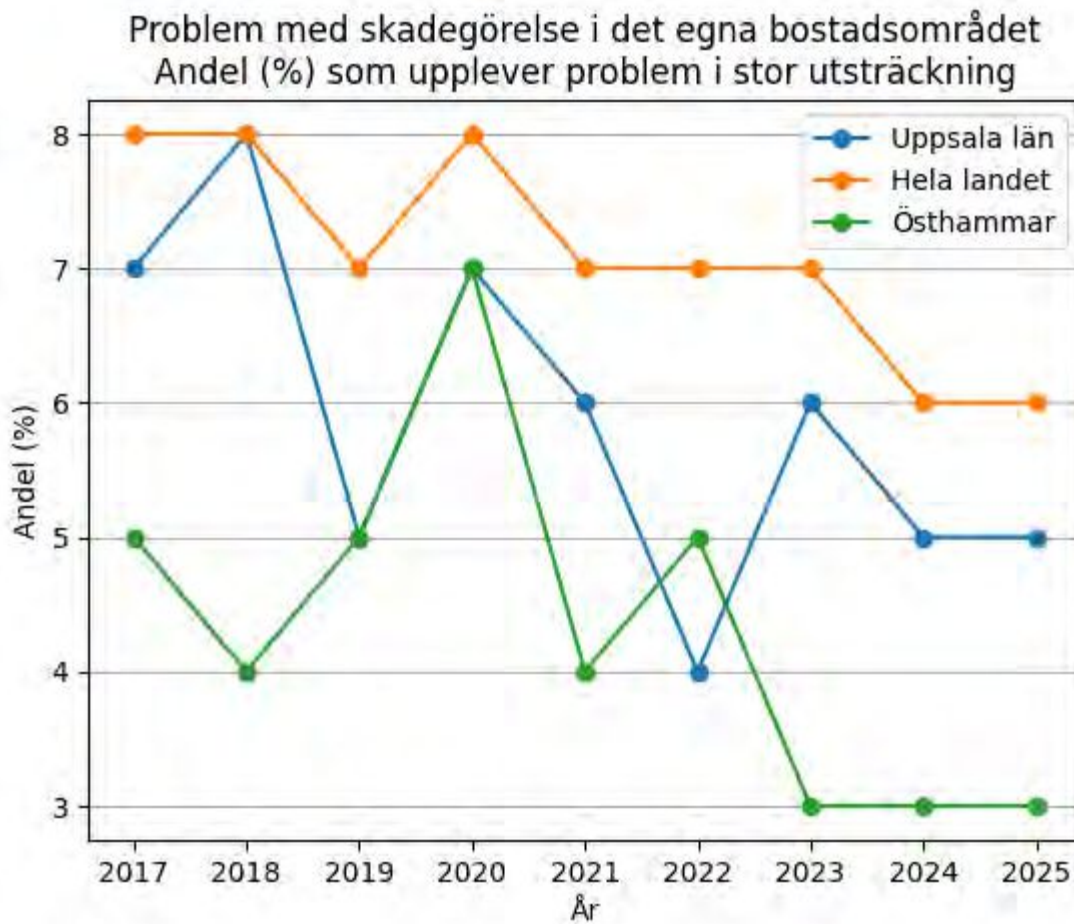
Avstått från någon aktivitet på grund av oro för att utsättas för brott, enligt NTU 2017–2024. Andel (%) i befolkningen (16–84 år) som ganska/mycket ofta gjort detta

Andelen som avstått en aktivitet är något lägre än i länet och landet. Andelen sjönk 2023 men har sedan återvänt till mer genomsnittliga nivåer. Variationen är dock liten och skiljer som mest tre procentenheter mellan högsta och lägsta andelen.

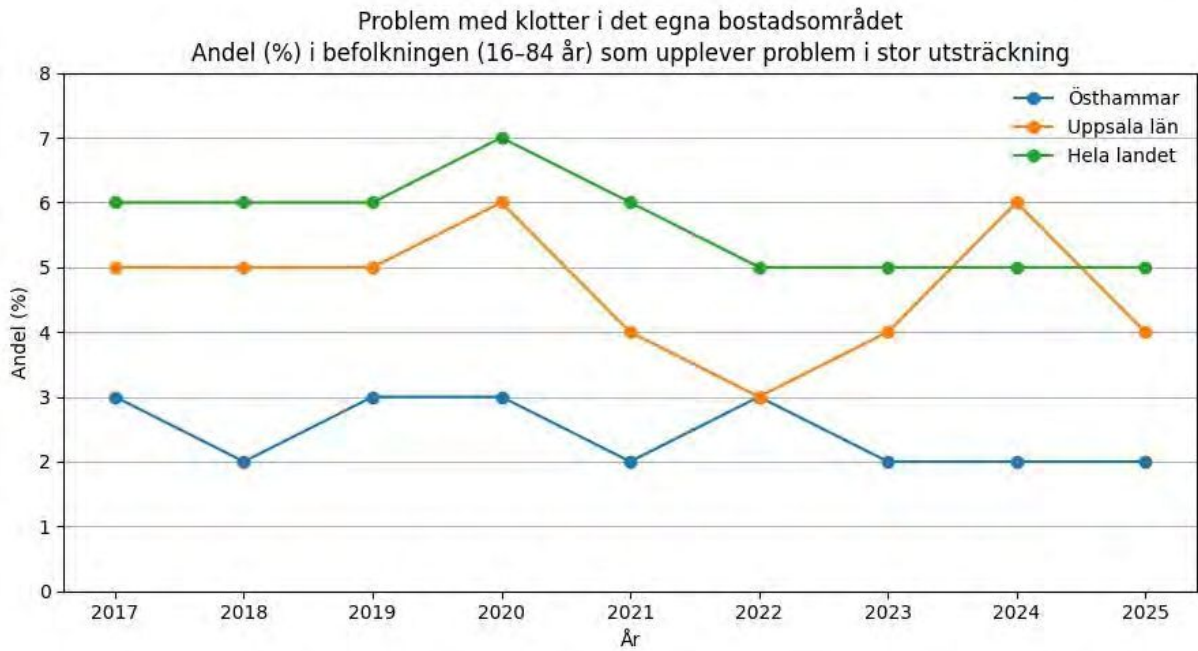
Problem med skadegörelse i det egna bostadsområdet, enligt NTU 2017–2024. Andel (%) i befolkningen (16–84 år) som upplever problem i stor utsträckning

Andelen som upplever problem skadegörelse ökade 2018 till 2020 till en topp på sju procent. Andelen har från 2023 lagat på en låg nivå om tre procent. Andelen är färre än i både länet och landet.

Problem med klotter i det egna bostadsområdet, enligt NTU 2017–2024. Andel (%) i befolkningen (16–84 år) som upplever problem i stor utsträckning

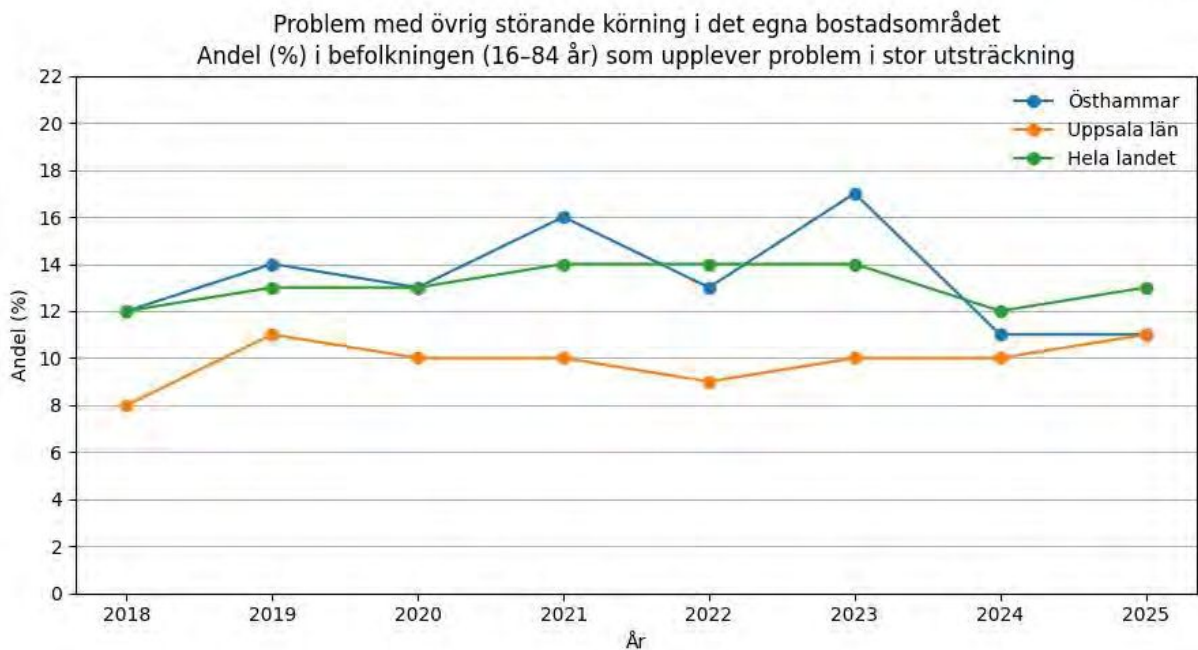
Andelen som upplever ett problem med klotter varierar stabilt mellan 2 och 3 %, detta är en lägre andel än både länet och landet. Andelen ligger ofta på runt hälften mot landet som helhet.

**Problem med övrig störande körning i det egna bostadsområdet, enligt NTU 2018–2024.
Andel (%) i befolkningen (16–84 år) som upplever problem i stor utsträckning**

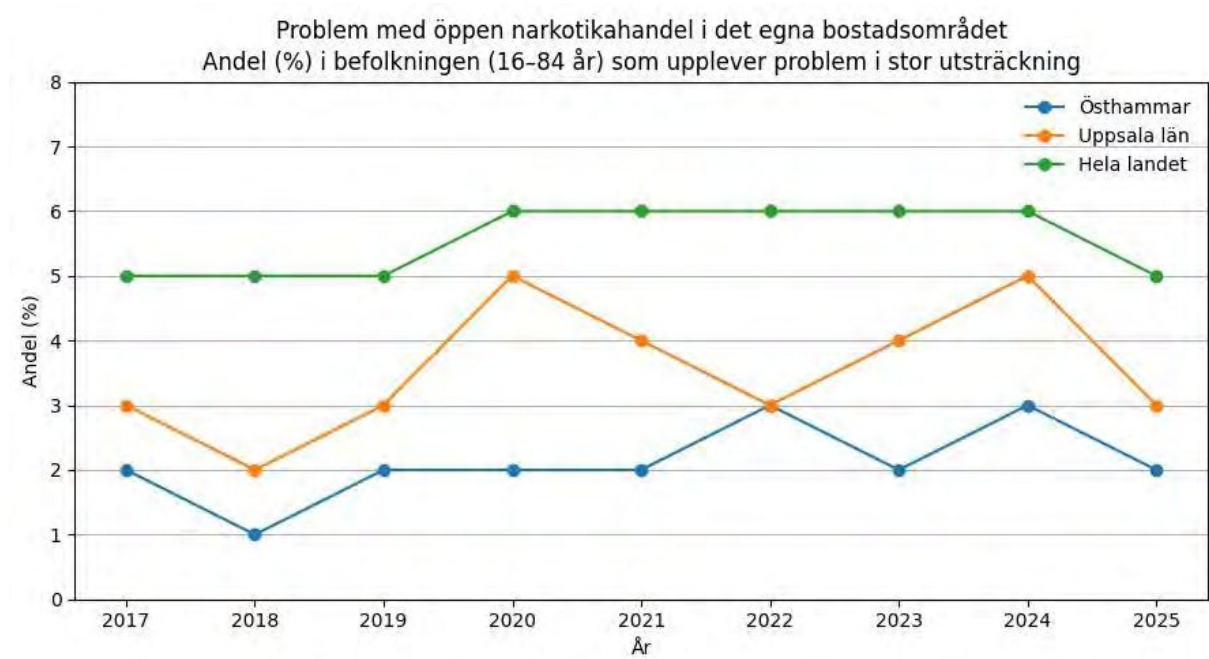
Här har Östhammars kommun tidigare stuckit ut mot länet och landet med en högre andel av befolkningen som upplever med störande körning. För 2024 och 2025 har nivån dock sjunkit till ungefär samma nivå som övriga länet med en lägre nivå mot landet.

Området är relevant att lyfta fram eftersom att störningar kopplat till motorburen ungdom är återkommande problem som framkommit i lägesbilsarbetet.

Problem med öppen narkotikahandel i det egna bostadsområdet, enligt NTU 2017–2024. Andel (%) i befolkningen (16–84 år) som upplever problem i stor utsträckning

Andelen som upplever problem med öppen narkotikahandel varierar mellan en och tre procent. Andelen som oroar sig är lägre än i både länet och landet.

Bilaga 2. Medborgardialoger

Sammanställning medborgardialoger

Alunda:

1. Fordon och Trafikbeteende

Antal svar: 6

Sammanfattning: Flera svar nämnde oro över höga hastigheter, särskilt i områden där epa-traktorer och andra fordon kör snabbt eller sladdar. Trafiksäkerheten är en stor fråga, med önskemål om fartdämpande åtgärder.

2. Mörker och Belysning

Antal svar: 5

Sammanfattning: Många invånare kände sig otrygga på grund av dålig belysning på gator och i parker. De efterfrågade bättre gatubelysning för att öka trygghetskänslan på kvällar och nätter.

3. Kriminalitet och Stök

Antal svar: 4

Sammanfattning: Otrygghet på grund av störande beteenden som vandalism, personer som upplevs som skumma, och allmän stökighet nämndes. Flera uttryckte en önskan om mer synlig polisnärvaro.

4. **Ungdomsgäng**

Antal svar: 3

Sammanfattning: Svar som nämnde ungdomsgäng som skapar oro och ibland vandaliserar eller uppträder hotfullt. Detta är en återkommande källa till otrygghet.

5. **Trygghetsupplevelse (inga specifika faktorer)**

Antal svar: 2

Sammanfattning: Några deltagare uppgav att de generellt kände sig trygga och att det inte fanns några specifika faktorer som orsakade otrygghet.

6. **Brottslighet och Polisinsats**

Antal svar: 3

Sammanfattning: Flera uttryckte frustration över långsamma polisiära insatser och bristande närvaro av polisen i området, särskilt vid behov av ingripanden.

7. **Specifika Platser**

Antal svar: 4

Sammanfattning: Vissa invånare nämnde specifika platser som otrygga, exempelvis områden nära skolor eller parker där stök och kriminalitet var vanligare.

8. **Djurrelaterad Oro**

Antal svar: 1

Sammanfattning: Ett svar nämnde oro för vildsvin som upplevdes som hotfulla, särskilt i skogsområden.

9. **Världsläget (externa faktorer)**

Antal svar: 1

Sammanfattning: Någon uttryckte en generell oro för världsläget, vilket bidrog till en känsla av otrygghet i allmänhet.

Öregrund:

1. Fordon och Trafikbeteende

Antal svar: 3

Sammanfattning: Oro för höga hastigheter och buskörning, särskilt under sommaren när turismen ökar. Det fanns önskemål om fartdämpande åtgärder och bättre övervakning.

2. Mörker och Belysning

Antal svar: 2

Sammanfattning: Dålig belysning på vissa platser, vilket skapar en känsla av otrygghet, särskilt under vintermånaderna.

3. Kriminalitet och Stök

Antal svar: 5

Sammanfattning: Problem med stök och kriminalitet, särskilt kopplat till droger och alkohol. Detta var särskilt påtagligt under sommarmånaderna med många besökare.

4. Ungdomsgång och Vandalism

Antal svar: 4

Sammanfattning: Problem med ungdomsgång som vandaliserar och uppträder hotfullt. Vissa nämnde specifikt skadegörelse som glaskross.

5. Sommarens Evenemang och Turism

Antal svar: 5

Sammanfattning: Evenemang som båtveckan bidrar till ökad otrygghet, med fylla, bråk och vandalism som vanliga problem. Invånarna uttryckte oro för den ökade mängden besökare och de problem det medför.

6. Polisens Närvaro

Antal svar: 3

Sammanfattning: Brist på poliser och önskemål om ökad närvaro, särskilt under sommaren då stök och brottslighet ökar.

7. Djurrelaterad Oro

Antal svar: 1

Sammanfattning: Ett svar nämnde problem med lösspringande hundar som skapade otrygghet i närområdet.

8. **Grannsamverkan och Medborgarinitiativ**

Antal svar: 2

Sammanfattning: Några uttryckte behov av starkare grannsamverkan och vuxna som engagerar sig i att skapa trygghet i området.

9. **Fysisk Miljö och Infrastruktur**

Antal svar: 2

Sammanfattning: Problem med infrastruktur, inklusive dålig underhållning av offentliga utrymmen och behov av bättre hantering av offentliga platser.

10. **Service och Tillgänglighet**

Antal svar: 1

Sammanfattning: Oro över bristande service och tillgång till viktiga tjänster som vårdcentraler, vilket påverkar trygghetskänslan.

Gimo:

1. **Otrygghet på grund av ungdomar**

Antal svar: 7

Sammanfattning: Många uttrycker oro för ungdomar som hänger runt centrum och biblioteket. Deras beteende, såsom högljuddhet och upplevt hotfullt uppträdande, skapar en känsla av otrygghet.

2. **Droger och kriminalitet**

Antal svar: 8

Sammanfattning: Det finns en betydande oro för droger och illegal verksamhet i Gimo, inklusive öppet drogbruk och rykten om vapen. Detta bidrar till en känsla av osäkerhet bland invånarna.

3. **Polisnärvaro**

Antal svar: 1

Sammanfattning: En respondent nämnde att det finns för få poliser i området, vilket gör att de känner sig osäkra.

4. **Allmän otrygghet på kvällar**

Antal svar: 4

Sammanfattning: Det är många som nämner att de känner sig obekväma eller otrygga att vara ute på kvällarna, särskilt på ensliga platser.

5. **Invandrare**

Antal svar: 1

Sammanfattning: Ett svar uttrycker oro för invandrare, vilket tyder på en upplevd kulturell spänning eller rädsla.

Östhammar:

1. **Otrygghet på grund av ungdomar**

Antal svar: 3

Sammanfattning: Några svar pekar på ungdomars aktiviteter, särskilt skadegörelse och samlingar på kvällar, som en källa till otrygghet.

2. **Droger och kriminalitet**

Antal svar: 6

Sammanfattning: Flera respondenter uttrycker oro över ökad kriminalitet, inklusive skadegörelse och narkotikaanvändning. Detta påverkar trygghetskänslan i området.

3. **Polisnärvaro**

Antal svar: 2

Sammanfattning: Önskemål om mer polisnärvaro på kvällar och nätter för att öka tryggheten, särskilt i centrala områden och vid specifika platser som upplevs som otrygga.

4. **Allmän otrygghet på kvällar**

Antal svar: 3

Sammanfattning: Otryggheten ökar på kvällarna, särskilt i vissa delar av Östhammar, inklusive områden som Sjötorget och Ulriksbergsområdet.

5. **Trafiksäkerhet**

Antal svar: 2

Sammanfattning: Vissa uttrycker oro över hastighetsöverträdelser och osäkra trafikförhållanden, vilket bidrar till en känsla av otrygghet.

6. **Världsläget (externa faktorer)**

Antal svar: 2

Sammanfattning: Respondenter uttrycker oro för det generella läget i Sverige, inklusive våld och kriminalitet som påverkar den allmänna tryggheten.

Österbybruk:

1. **Allmän trygghet**

Antal svar: 2

Sammanfattning: Alla respondenter uppgav att de känner sig helt trygga i Österbybruk och att det inte finns något som gör dem otrygga.

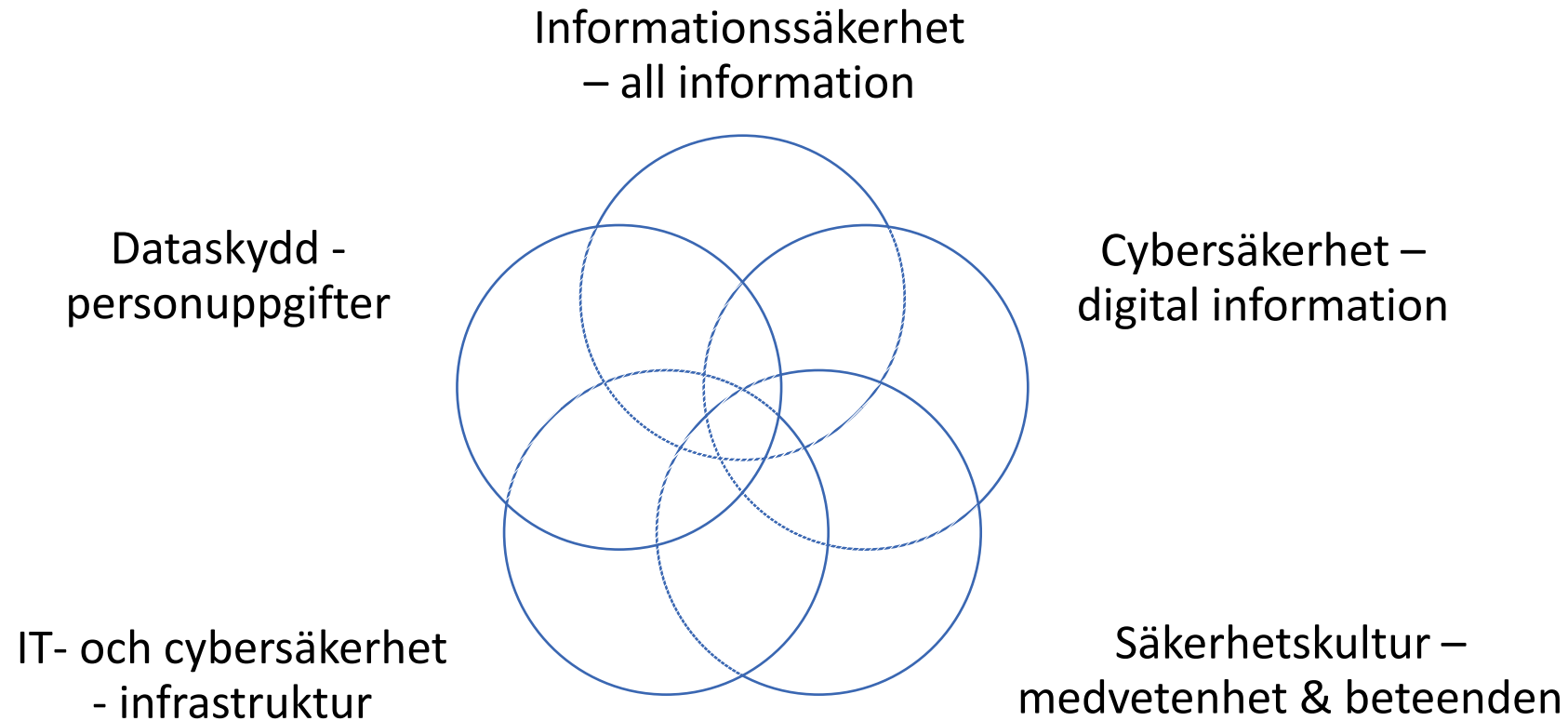
2. **Integration och social sammanhållning**

Antal svar: 1

Sammanfattning: Ett förslag kom om att kommunen bör arbeta för att kombinera människor av olika kulturer och åldrar för att öka acceptansen och därigenom tryggheten.

Informations-/cybersäkerhet 2026

Vad är vad? Hur hänger det ihop?

Den mesta information kommunen hanterar är öppen, men vi har också skyddsvärd och känslig information att skydda och hantera säkert.

Cyberattacker, nätbrottslighet... vardag

Cyberattackerna mot Sverige

Hackergruppen utslagen av FBI: "Blev riktigt sura"

Kalix kommuns hantering av driftfel till följd av IT-attacken

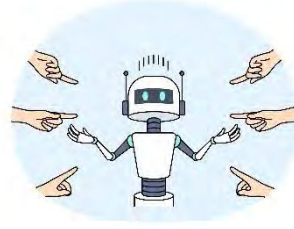

Nytt verktyg ska skydda elnät mot cyberattacker

Skadliga cyberattacker mot elnäten kan ha förödande effekter på samhällsviktiga funktioner. Forskare vid Högskolan i Skövde håller därför på att ta fram en prototypmjukvara som proaktivt hittar de svaga punkterna i elkraftföretagens IT-system. I samverkan med Skövde Energi och Skövde kommun har man testat delar av prototypen – med gott resultat vilket visar hur forskning skapar konkret samhällsnytta.

Ryska cyberattacker mot VA-anläggningar i USA, Frankrike och Polen

Cyberattack mot kommuner slog ut trygghetslarmen (2023)

Cyberattack mot Tietoevry slår hårt – många drabbade

Ett av Tietoevrys datacenter drabbades under natten mellan fredagen och lördagen av en ransomwareattack. Attacken påverkar ett stort antal kunder.

Samhällsviktig infrastruktur

Miljödata

Sportsadmin

Hybridkrigsföring

Så drabbas vården av cyberbrott

Bekräftat: Ransomware-attack mot Svenska kyrkan

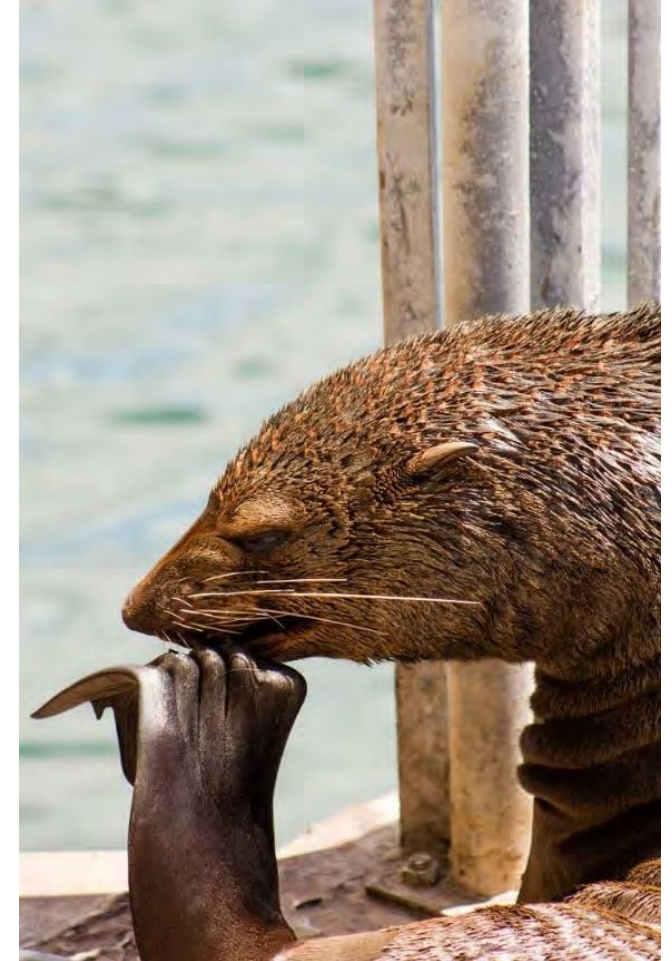
Kumla kommun november 2024: Skolan helt analog efter it-attacken – "Vi lärare är uppfinningsrika"

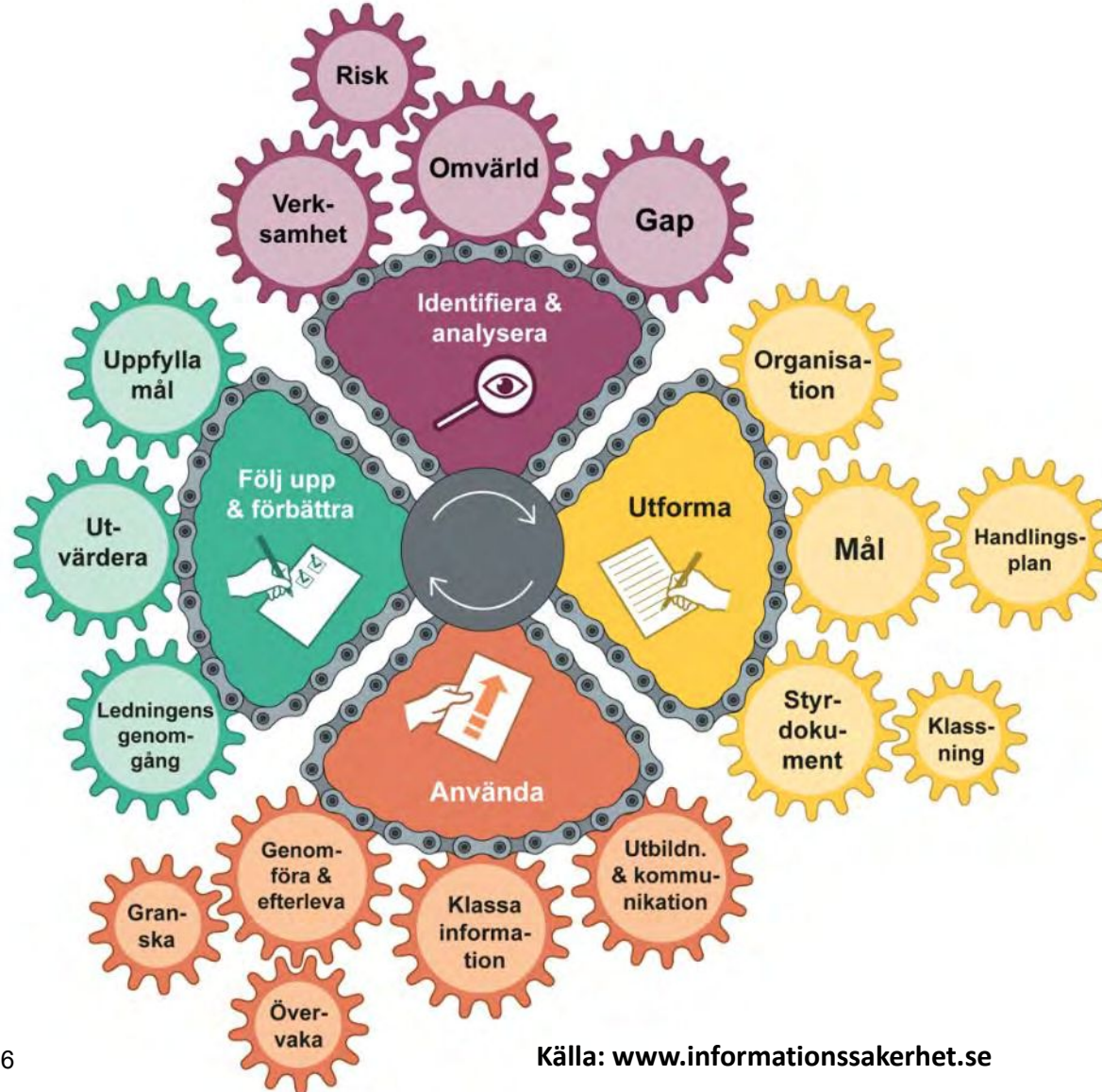
Lagar som styr oss: OSL, GDPR, arkivlagen, m.fl.

Fr.o.m. 2026 även cybersäkerhetslagen (NIS2) som träffar alla kommunens verksamheter

- Hög gemensam cybersäkerhetsnivå i hela unionen, säkra nätverks-/informationssystem
- Stärka samhällets motståndskraft och kontinuitet i samhällsviktiga tjänster
- Tydligare ansvar för ledningen - KS högst ansvarig
- Krav på ett sammanhållet ledningssystem - systematiskt och riskbaserat arbetssätt
- Klassa information, bedöma risker och vidta säkerhetsåtgärder
- Incidenthantering, rapportering och informationskyldighet
- Säkerhet i leveranskedjan
- Identitets- och åtkomstkontroll, stark autentisering, kryptering
- Säkra kommunikationer och "nödkommunikationssystem"
- Utbildning av ledning och medarbetare
- Tillsyn och sanktioner (-10 milj. kr) - anmärkningar, offentliggöranden av överträdelser

Metodstöd för informationssäkerhet

Kommungemensamt, systematiskt, riskbaserat arbetssätt med informationssäkerhet (LIS) i linje med externa krav och interna behov - integrerat i kommunens ledningssystem.

Mål i program för informationssäkerhet

Skydda verksamheten mot avbrott och minimera risken för att information hanteras på ett felaktigt sätt

- Information ges rätt skydd enl. konfidentialitet, riktighet och tillgänglighet (KRT)
- Rätt och riktig information når rätt mottagare i rätt tid och skyddas från obehörig åtkomst, förvanskning och förstörelse
- Cybersäkerhetsarbetet bedrivs proaktivt och där förebyggande åtgärder bidrar till att verksamheterna skyddas mot avbrott
- Kraven på IT-säkerhet, teknisk och fysisk säkerhet utgår från verksamheternas klassificering av information och dess behov av skyddsnivå.
- Standards i ISO 27000-serien ska alltid vara riktmärket
- Lagar inom området samt överenskommelser i övrigt följs.

Då information hanteras på ett säkert sätt kan risken för störningar minimeras, kontinuiteten i samhällsviktiga verksamheter upprätthållas och förtroende skapas.

Klassa, identifiera och hantera känslig information säkert

Använd kommunens enheter, säkra inloggningar och system!

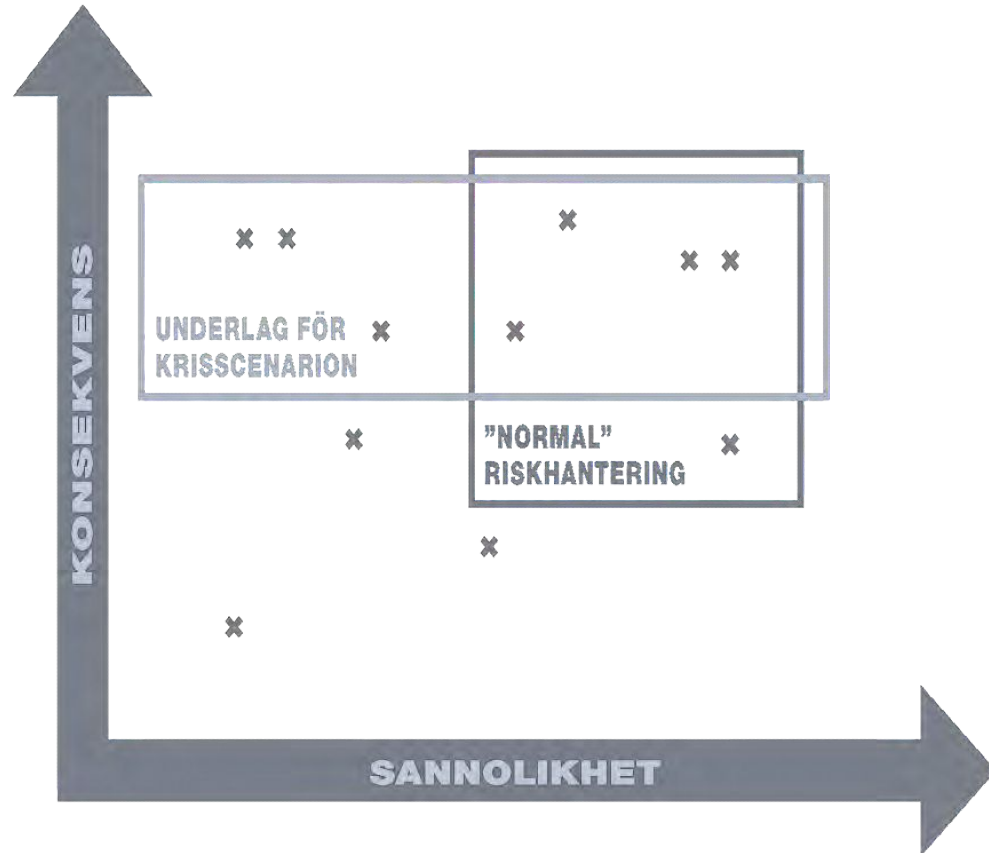
- Säkra digitala möten
- Säker e-post (personliga & funktionsbrevlådor)
- Verksamhetssystem med fullgod dokumenterad säkerhet
- Kryptering av dokument – kod separat
- Säker fildelning och lagring
- Projekt ”SDK” – säker digital kommunikation mellan myndigheter

På gång: Införande av ett nytt sammanhållet system för säkra digitala kommunikationstjänster

Riskbaserat arbetssätt

Identifiera och hantera risker, innan de blir verklighet

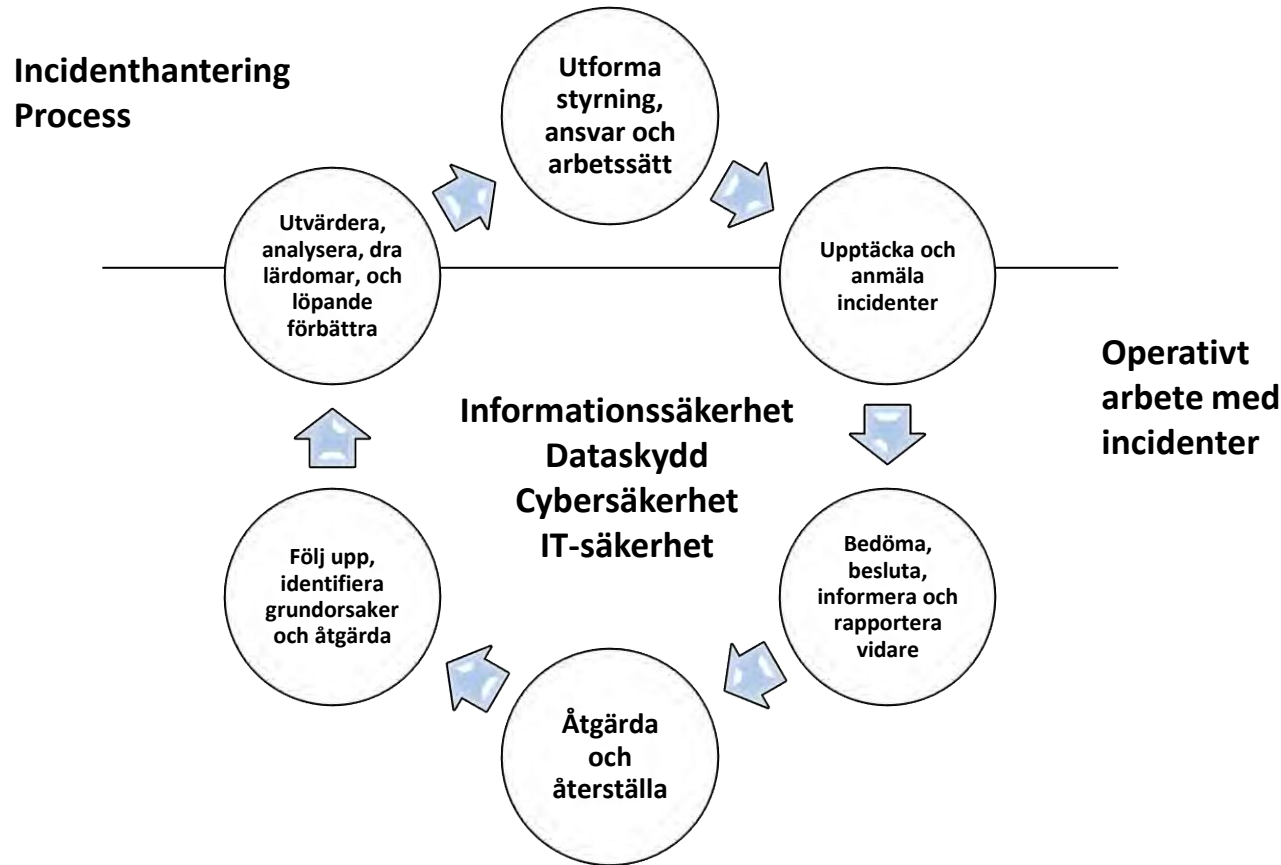
Säkerhetsåtgärder utifrån klassning och riskanalys

- Säkerställ informationssäkerhetskrav vid anskaffning och utveckling
- Kontinuitetsplanera för systembortfall
- Säkerställ backup, säkerhetskopiering och återläsning
- Kravställ på förbättrad IT-säkerhet som matchar informationsklassning
- Förbättra behörighetsstyrning, Identitets- och åtkomstkontroll
- Tydliggör vem som gör vad vid allvarliga IT-störningar/cyberangrepp
- Åtgärda incident/sårbarhet i skalskydd, lås och digitala nycklar
- Kartlägg nätverkens status och behov, tydliggör ägarskap
- Följ upp och kontrollera leverantörer
- Hitta personoberoende samarbetsformer trots resursbrist
- Märk dokument med informationsklass, inför tekniskt stöd/skydd
- Lär av incidenter, samarbeta och utveckla förmåga över tid
- Utveckla kompetens och höj säkerhetsmedvetandet

Incident- och kontinuitetshantering

- när något går fel...

- Etablerad process
- Samarbete mellan kontoren och informationssäkerhetsteamet
- E-tjänst för incidentanmälan
- Funktionsbrevlåda informationssäkerhetsteamet
- Vägledning och stödansvisningar på Ines
- Extern rapportering
- Allvarliga säkerhetsincidenter ska anmälas till Myndigheten för Civilt Forsvar (MCF): En tidig varning inom 24 h, uppdaterad information inom 72 h och slutrapport inom 1 månad.
- Allvarliga personuppgiftsincidenter ska anmälas till Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) inom 72 h från upptäckt.

Inrapporterade incidenter och avvikelser 2025

- 20 informationssäkerhetsrelaterade incidenter - en handfull även med påverkan på IT-säkerhet
- 12 renodlade IT-säkerhetsincidenter
- 1 allvarlig IT-/nätstörning
- 10 personuppgiftsincidenter – få allvarliga
- 1 säkerhetsincident med påverkan på skalskyddet
- 130 bluffmeddelanden och många relevanta frågor

Till infosakerhet@osthammar.se och e-tjänsten för incidentanmälan <https://sjalvservice.osthammar.se/oversikt/overview/119>

Mätningar av arbetssättets effektivitet

- Cybersäkerhetskollen (infosäkkollen)
- Mognadsmätning enkät
- "SOA" – en årlig utvärdering av efterlevnad lagar och ISO-standard 27000
- Granskningar
- Revisioner
- Input från verksamheterna

Frågor eller reflektioner?

- Funktionsbrevlåda informationssäkerhetsteamet
infosakerhet@osthammar.se
- E-tjänst för incidentanmälan
<https://sjalvservice.osthammar.se/oversikt/overview/119>
- Vägledning och stödansvisningar på Ines
<https://ines.osthammar.se/service-support-och-stod-i-arbetet/informationssakerhet/>

Ekonomi
Fredrik Borgelin

Förvaltningens kommentarer

Utifrån iakttagelser och bedömningar rekommenderar revisionen kommunstyrelsen att:

- Upprätta en redovisningshandbok eller liknande internt dokument för att säkerställa en konsekvent hantering och redovisning, då kunskapen i dagsläget främst ligger hos en individ inom kommunen i form av redovisningsansvarig, vilket gör verksamheten skör och även utgör en risk.

Förvaltningens kommentar:

Förvaltningen arbetar med att ta fram en form av enklare anläggningsmanual som fastställer grunderna till en korrekt anläggningsredovisning, utifrån aktuella regler och normering inom området samt process för löpande uppdatering av anläggningsregistret och motsvarande för årlig inventering av detsamma.

- Se över och implementera en årlig kontroll, i form av exempelvis en inventering, som verkar förebyggande mot att felaktigheter kvarstår i flera år och i stället identifieras inom det aktiva räkenskapsåret.

Förvaltningens kommentar:

Adresseras av ovan dokument.

- Implementera en rutin för löpande uppdatering av anläggningsregistret för att följa god redovisningssed och undvika felaktigheter i avskrivningarna.

Förvaltningens kommentar:

Adresseras av ovan dokument.

- Se över och justera anläggningsregistret så att man följer rådande rekommendation.

Förvaltningens kommentar:

Kommentaren och rekommendationen bottnar främst i att kommunen i dagsläget inte kan ta fram all anläggningsinformation i en och samma fil, genom en sökning. Alla uppgifter som ska finnas i ett anläggningsregister finns förutom en. Förvaltningen undersöker möjligheterna till andra alternativa datauttag genom rapporter, men frågan ligger i delar bortom kommunens kontroll till följd av verksamhetssystemsmässiga begränsningar.

Version 2025-08-28

Överenskommelse avseende Väg 288 Gimo- Börstil

Mellan nedanstående parter träffas härmed följande överenskommelse

§ 1 Parter

Östhammar kommun, organisationsnummer 2120000290 och Region Uppsala, organisationsnummer 2321000024.

§ 2 Syfte och omfattning

Syftet med överenskommelsen är att reglera det eventuella överskottet av medel i Region Uppsalas länsplan för regional transportinfrastruktur 2026–2037 som är avsatta för den namngivna åtgärden Väg 288 Gimo-Börstil.

§ 3 Bakgrund

I Länsplan för regional transportinfrastruktur 2022–2033 finns 475 miljoner kronor avsatta för väg 288 mellan Gimo och Börstil. I den beskrivande texten står att Trafikverket planerar för en mötesfri landsväg med 100 km/h-standard och att det planeras för cykelbarhet längs hela sträckan, tillgänglighetsanpassningar av hållplatser, en förbifart vid Hökhuvud och förbättringar av korsningar.

Under våren 2024 framkom att den utformning av väg 288 mellan Gimo och Börstil som beskrivs inte kan genomföras inom de finansiella ramar som finns beslutade. Trafikverket har därför utarbetat ett förslag på utformning som kan genomföras inom länsplanens ekonomiska ram.

Förslaget innebär att befintlig vägsträckning används och utvecklas enligt följande:

- Mellan Gimo – Hökhuvud: Mötesseparerad 100 km/h-standard plus separat gång- och cykelväg
- Genom Hökhuvud: Åtgärder för att skapa förutsättningar för 60 km/h
- Mellan Hökhuvud – Börstil: Breddad väg och åtgärder för att möjliggöra omkörning av långsamtgående fordon. 80 km/h-standard
- Vid korsning mot väg 76: Cirkulationsplats med fjärde ben inför kommande exploatering öster om väg 76

Kostnaden för projektet beräknas till cirka 392 miljoner kronor.

I Trafik- och samhällsutvecklingsnämnden 2024-12-19 beslutades den nya inriktningen för väg 288 mellan Gimo – Börstil.

Version 2025-08-28

§ 4 Åtagande

Region Uppsala skall avsätta 475 miljoner kronor i Länsplan för regional transportinfrastruktur i Uppsala län 2026–2037 för den namngivna åtgärden Väg 288 Gimo-Börstil. Eventuella medel som inte arbetas upp av de avsatta 475 miljoner skall finansiera ytterligare infrastrukturåtgärder inom Östhammars kommuns administrativa gräns. Eventuellt överskott kan först bedömas när åtgärden Gimo-Börstil har slutredovisats av Trafikverket.

§ 5 Giltighet

Den övergripande tidplanen för överenskommelsen är 2026–2037. Ändringar och tillägg till denna överenskommelse ska upprättas skriftligen och undertecknas av alla parter.

Denna överenskommelse har upprättats i två (2) exemplar, varav parterna erhåller var sitt.

Region Uppsala 2026–
Ort och datum

Östhammars kommun 2026–
Ort och datum

För Region Uppsala

Jenny Lundström, ordförande i

Trafik- och samhällsutvecklingsnämnden

För Östhammars kommun

Fabian Sjöberg kommunstyrelsens

ordförande Östhammars kommun

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: MÅNS LORICHS

Date: 2026-05-28 09:11:56

BankID refno: 019e6d6c-c709-7aff-8cf7-dee23c1d0623

Justerare: Måns Lorichs

Signed by: Bengt Niclas Bergström

Date: 2026-05-27 11:05:47

BankID refno: 019e68ae-af04-725c-b07e-0af0bde615a3

Justerare: Niclas Bergström

Signed by: ANIA LEHTINEN

Date: 2026-05-27 10:57:18

BankID refno: 019e68a6-eebe-71a6-b08d-ce74aa37d174

Kommunsekreterare: Ania Lehtinen

Signed by: ELNA-LIE JOSEFIN NILSSON

Date: 2026-05-27 11:33:44

BankID refno: 019e68c8-54b8-7cc9-8878-ce99a00ee258

Justerare: Josefine Nilsson

Signed by: FABIAN SJÖBERG

Date: 2026-05-28 09:01:07

BankID refno: 019e6d62-efe2-70e1-9854-be0b9761fe25

Kommunstyrelsens ordförande: Fabian Sjöberg